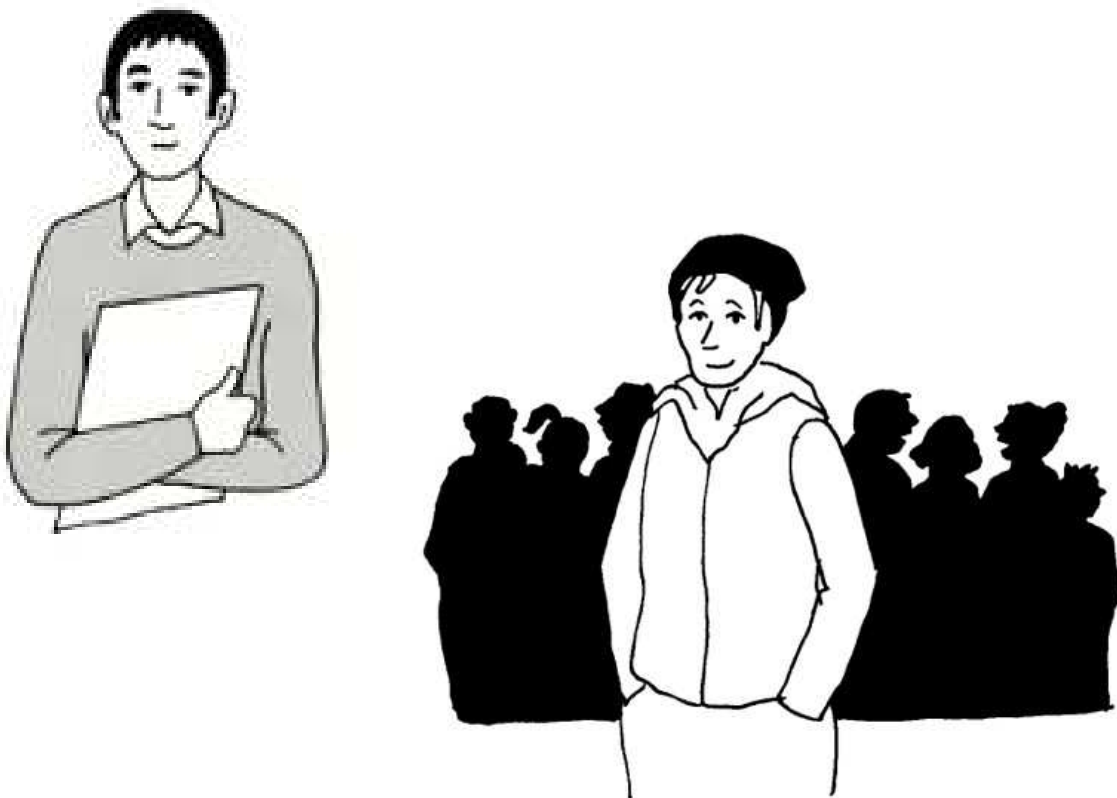


BIJLAGEN

Kader Adolescentenstrafrecht 2014



Projectteam implementatie Adolescentenstrafrecht

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Versie 2.1, 3-12-2015

Inhoud

Bijlage 1: Thema Inpassen ASR in ZSM/Adviesproces.....	2
Bijlage 2A: Wegingskader ASR reclassering.....	10
Bijlage 2B: Wegingslijst adolescentenstrafrecht (NIFP)	29
Bijlage 2C: OM Indicatielijst Jeugdstrafrecht voor 18- tot 23-jarigen	35
Bijlage 3: Thema Consultatie.....	38
Bijlage 4: Thema Aansluiting LIJ en RISC.....	41
Bijlage 5: Thema Aanbodpalet & beleidsafspraken gedragsinterventies	45
Bijlage 6: Thema Aanbodpalet, toeleiding, indicatiestelling en financiering van zorg voor 18- tot 23-jarigen in het kader van jeugdstrafrecht 2014.....	49
Bijlage 7: Financiering hulp 18- tot 23-jarigen in het jeugdstrafrecht 2015	56
Bijlage 8: Thema Gedragsbeïnvloedende Maatregel (GBM).....	61
Bijlage 9: Thema organisatie Nazorg en N&T-beraden	69
Bijlage 10: Thema Routering Sancties	75

Bijlage 1: Thema Inpassen ASR in ZSM/Adviesproces

Inleiding

Vanuit het project Implementatie ASR is een aantal ketenpartner overstijgende thema's benoemd. Het inpassen van ASR in ZSM - of eigenlijk breder; het adviesproces – is zo'n thema.

In dit document wordt beschreven wat de impact is van ASR op dit proces en wordt een voorstel gedaan op welke wijze (keten)afspraken aangepast dienen te worden.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn bij de totstandkoming van dit voorstel gehanteerd:

- Toepassen atypisch strafrecht (artikel 77 b/c) is alleen voorbehouden aan een rechter¹.
- Doelgroep voor toepassen atypisch strafrecht zijn adolescente verdachten (16- tot 23-jarigen) die voor een rechter verschijnen.
- Streven is dat bij deze doelgroep - indien van toepassing - zo vaak mogelijk bij zitting of voorgeleiding RC een advies aanwezig is omtrent toepassen atypisch strafrecht.
- Zo vroeg mogelijk in het proces wordt een eerste inschatting gemaakt of een 16- tot 23-jarige voor atypisch strafrecht in aanmerking komt².
- De komst van adolescentenstrafrecht mag de uitgangspunten van ZSM als snelheid, selectiviteit, simpel en zorgvuldigheid niet aantasten.

De inhoudelijke afweging voor toepassen atypisch strafrecht worden opgepakt binnen het thema *Wegingskader ASR*. Het hier beschreven voorstel *Inpassen ASR in ZSM* richt zich op het identificeren van de momenten waarop deze wegingslijsten ASR aan de orde zijn. Daarnaast wordt bekeken voor welke selectie van alle 16- tot 23-jarigen het relevant is om deze wegingslijsten te hanteren.

Op vijf momenten in het adviesproces komt de afweging atypisch strafrecht aan de orde:

1. Bij de eerste beoordeling aan de ZSM-tafel (indien niet via ZSM; dan door OM zelfstandig)³
2. Bij vroeghulp onderzoek door Reclassering of Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)
3. Bij voorgeleidingsconsult door NIFP
4. Bij strafadviesonderzoek door Reclassering of RvdK
5. Bij pro justitia (pj)rapportage via NIFP

Uitgangspunt in dit voorstel is dat deze wegingsmomenten - die oplopen in complexiteit – opgeleverd zijn vanuit het thema *Wegingskader ASR* en in het adviesproces gehanteerd kunnen worden.

Voorstel inpassen Adolescentenstrafrecht in het ZSM/Adviesproces

In onderstaande tekst is de hoofdlijn van het voorstel beschreven. In de bijlage is de impact van het adolescentenstrafrecht op de processen van 16- tot 23-jarige verdachten weergegeven. Deze impact, gecombineerd met bovenstaande uitgangspunten, hebben geleid tot dit voorstel.

¹ Daarnaast kan OM via strafbeschikking binnen jeugdstrafrecht JR óf VR opleggen bij 16- tot 18-jarigen (art.77f).

De implementatie van sancties bij strafbeschikkingen wordt in een apart traject opgepakt en is niet gereed per 1 april

² Dit i.v.m. opnemen voornemen atypisch strafrecht in dagvaarding of vordering inbewaringstelling

³ Dit is voor 16-18 jaar niet van toepassing. Zie bladzijde 2, onderdeel A.

A. 16- tot 18-jarigen op pleegdatum (IVS en regulier)

Voorstel: Geen wijzigingen werkproces als gevolg van implementatie ASR.

Toelichting:

De Raad voor de Kinderbescherming doet o.b.v. de LIJ-beslisregels altijd al onderzoek naar minderjarige verdachten die bij een rechter (zowel voorgeleiding als zitting) moeten verschijnen. Het aanpassen van de doelgroep waar onderzoek naar wordt gedaan, is daardoor niet nodig. Tijdens het onderzoek kan de RvdK overwegen om Volwassenenstrafrecht (VSR) of Jeugdstrafrecht (JSR) i.c.m. Volwassenenreclassering (VR) te adviseren⁴. De doelgroep die eventueel voor VSR in aanmerking komt zal – vanwege criterium ernst delict - merendeels voortkomen uit de IVS-populatie. Bij deze groep wordt al vroeg in het proces via het vroeghulponderzoek van de RvdK een eerste inschatting gemaakt of atypisch strafrecht van toepassing is. De Raad voor de Kinderbescherming heeft bij betrokkenheid van het NIFP overleg hierover met het NIFP.

Impact:

Voor het ZSM/Adviesproces Jeugd heeft de komst van adolescentenstrafrecht geen gevolgen.⁵

B. 18- tot 23-jarigen op pleegdatum (IVS)

Voorstel: Vroeghulponderzoek door Reclassering bij alle IVS-en die leiden tot een voorgeleiding

Toelichting:

Met dit voorstel wordt voldaan aan de uitgangspunten dat een advies omtrent toepassen atypisch strafrecht aanwezig is bij Voorgeleiding bij Rechter-commissaris. Tijdens het vroeghulponderzoek kan de reclassering m.b.v. het *Wegingskader ASR* overwegen om het toepassen van atypisch strafrecht te adviseren⁶. Daarnaast wordt voldaan aan het uitgangspunt dat zo vroeg mogelijk in het proces een eerste inschatting wordt gemaakt voor mogelijk toepassen atypisch strafrecht. Het advies van de reclassering kan het OM immers gebruiken bij de vordering inbewaringstelling.

Impact:

Aanpassen door 3RO van huidige richtlijnen starten vroeghulponderzoek bij doelgroep 18- tot 23 jaar. Op dit moment zijn er lokale verschillen in deze richtlijnen. In enkele regio's wordt de voorgestelde werkwijze al toegepast. De kwantitatieve impact van deze verruiming (voor sommige regio's) is onderzocht. In 2013 was bij voorgeleiding van 18- tot 23-jarigen in 66% een advies van 3RO aanwezig. In de impactanalyse capacitaire consequenties van Significant wordt meegenomen wat de impact is indien dit percentage wordt verhoogd als gevolg van dit voorstel. Voor het ZSM/Adviesproces heeft dit voorstel geen gevolgen; de processtappen van ZSM zijn hetzelfde. Tussen OM en 3RO volgt nog een nadere concretisering van deze afspraken. 3RO heeft i.v.m. vroeghulponderzoek zo snel mogelijk duidelijkheid van OM nodig omtrent wel of niet voorgeleiden. Het OM heeft i.v.m. reservering bij IJZ zo snel mogelijk duidelijkheid nodig van 3RO omtrent wel of niet plaatsing in JJI.

⁴ In het thema *Consultatie 3RO-RvdK* wordt uitwisseling van informatie en invulling consultatie verder uitgediept

⁵ Voor voorgeleidingsconsult van het NIFP bij gehele doelgroep 16-23 is er een procesmatige impact. Het NIFP zal consulten met een vraag betreffende de plaatsing JJI/HvB prioriteren zodat advies voorafgaand aan voorgeleiding aanwezig is.

⁶ Idem noot 4

C. 18- tot 23-jarigen op pleegdatum (regulier)

Voorstel: Aanpassen *Beslisboom OM aanvragen reclasseringsadvies* met volgende richtlijn.

Advies aanvragen bij:

*“Verdachte 18-23 jaar, die wordt gedagvaard en waarbij toepassing jeugdstrafrecht een optie is.
Advies aanvragen indien mogelijk toezicht, begeleiding of een andere interventie aan de orde is”.*

Toelichting:

De potentiële ASR-doelgroep bestaat uit alle 18- tot 23-jarigen die worden gedagvaard.

Via de huidige beslisboom van het OM wordt een belangrijk deel van deze potentiële ASR- doelgroep al meegenomen. Met het voorstel wordt de beslisboom voor de doelgroep 18- tot 23-jarigen verruimd middels de beschreven aanpassing. Op deze wijze is voor de relevante doelgroep⁷ een advies van de reclassering omtrent toepassen atypisch strafrecht aanwezig bij zitting.

De zinsnede ‘*waarbij toepassing jeugdstrafrecht een optie is*’ is nader uitgewerkt in de OM-Indicatielijst ASR die wordt gebruikt t.b.v. de eerste beoordeling aan de ZSM-tafel. Ook bij de niet-ZSM gevallen zal het OM, al dan niet na raadpleging van de reclassering, de OM-Indicatielijst ASR hanteren om de juiste afweging te maken.

Indien na het toepassen van de Indicatielijst naar voren komt dat mogelijk het jeugdstrafrecht van toepassing is, neemt het OM de volgende stappen:

- In dagvaarding opnemen dat het OM voornemens is om te vorderen volgens JSR
- Aanvragen reclasseringsadvies bij 3RO

De eerste stap is nodig vanwege de verschijningsplicht en de mogelijke routing binnen ZM naar rechters met JSR expertise⁸.

Impact:

Het OM hanteert bij alle 18- tot 23-jarigen die worden gedagvaard de aangepaste beslisboom aanvragen reclasseringsadvies. Als hulpmiddel wordt de OM-Indicatielijst ASR⁹.

De reclassering wordt hiervoor geraadpleegd¹⁰, indien nodig o.b.v. input van de RvdK en eventueel NIFP en JR.

Het voorstel leidt niet tot extra processtappen op ZSM. Deze activiteiten vallen binnen de ZSM-processtap *Verzamelen informatie & adviseren* en in de stap *Afstemmen & Beoordelen*.

Wel is er een inhoudelijke impact op twee keuzemomenten. De eerste keuze is om wel of niet in de dagvaarding het voornemen op te nemen om te vorderen volgens JSR. De tweede is de keuze om wel of niet een reclasseringsadvies aan te vragen. Voor de reclasseringsorganisaties betekent dit voorstel vermoedelijk een verruiming van de adviesaanvragen voor 18- tot 23-jarigen die worden gedagvaard. Deze impact zal in de impactanalyse capacitaire consequenties van Significant verder worden meegenomen.

Daarnaast wordt binnen het OM extra aandacht gegeven om (conform bestaande beslisboom) bij preventieve hechtenis van een 18- tot 23-jarige altijd een reclasseringsadvies aan te vragen.

⁷ De volledige doelgroep 18- tot 23-jarigen met dagvaarding bevat o.m. ook verkeerszittingen met alleen boete/rijontzegging. In deze gevallen is toepassen ASR niet zinvol.

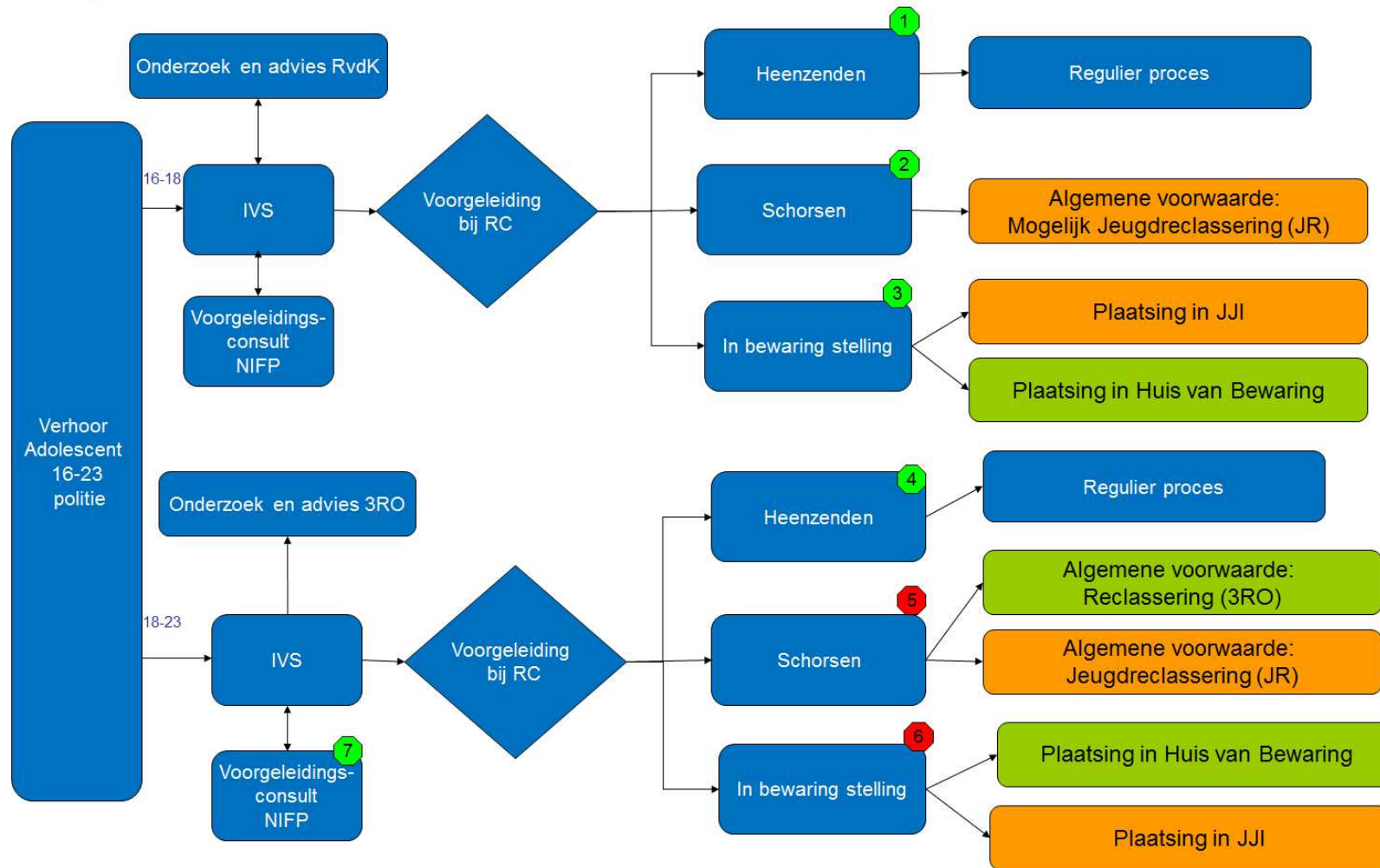
⁸ Bij de IVS-zaken die leiden tot een voorgeleiding wordt dit afgedekt door de vroeghulpportage met afweging atypisch strafrecht die al als input heeft gediend voor vordering inbewaringstelling.

⁹ Indien Beslisboom niet wordt gehanteerd, kan worden volstaan met hulpmiddel OM-Indicatielijst ASR

¹⁰ Dit betreft niet een nieuw adviesproduct, maar reguliere (ZSM)afstemming omtrent routeringsbeslissing

Bijlage A: Impact ASR op adviesprocessen 16- tot 23 jarigen

IVS proces



Bij IVS de impact op het ZSM/Adviesproces:

16- en 17-jarigen op pleegdatum:

1+2+3: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

Bij alle 16- en 17-jarige verdachten, die in verzekering worden gesteld en voorgeleid worden aan de rechter commissaris, doet de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek (LIJ 2A IVS). In dit onderzoek kan de mogelijkheid van adolescentenstrafrecht meegenomen worden als een mogelijkheid bij schorsen of in bewaring stelling in het advies naar de rechter commissaris. Op ZSM hoeven de stappen hier niet op aangepast te worden.

Naast of naar aanleiding van het indicatieoverleg RvdK-NIFP kan er ook een voorgeleidingsconsult door het NIFP worden uitgevoerd. Implementatie ASR heeft geen impact op selectie en processtappen. Wel wordt in het voorgeleidingsconsult het advies opgenomen omtrent mogelijk plaatsing in een HvB.

18- tot 23-jarigen op pleegdatum:

4: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

Bij alle 18- tot 23-jarige verdachten, die in verzekering worden gesteld en vervolgens bij de voorgeleiding heengezonden worden, heeft adolescentenstrafrecht geen impact. Bij de voorgeleiding wordt er dan nog geen keuze gemaakt voor welk strafrecht deze 18- tot 23-jarige in aanmerking komt. De jongere gaat vervolgens het reguliere proces in (zie verder impact Regulier proces).

5: Wel impact op ZSM/Adviesproces:

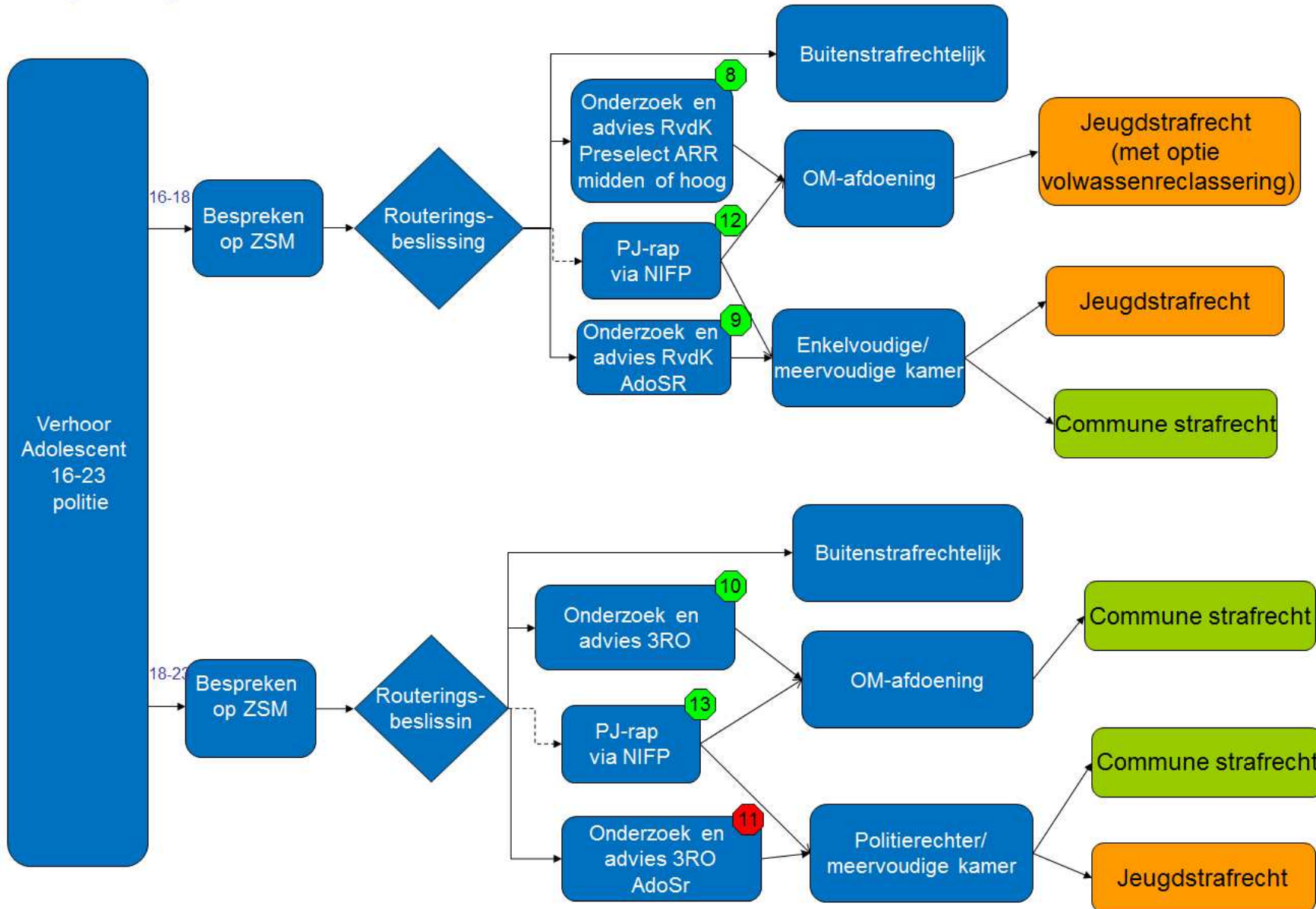
Voor alle 18- tot 23-jarige verdachten, die in verzekering worden gesteld en worden voorgeleid, waaruit schorsing met voorwaarden of in bewaringstelling volgt, heeft de rechter commissaris de mogelijkheid om dit volgens het jeugdstrafrecht te doen. Dit betekent dan concreet schorsen met de voorwaarde dat de verdachte zich houdt aan de aanwijzingen van de jeugdreclassering. Om hierover advies te kunnen geven aan de rechter commissaris is het belangrijk dat de reclasseringsorganisatie een vroeghulponderzoek afneemt bij deze verdachten. De doelgroep voor een vroeghulp door de reclasseringsorganisatie wordt uitgebreid naar alle 18- tot 23-jarige (op pleegdatum) die worden voorgeleid. De exacte impact wordt op basis van cijfers nog bepaald.

6: Wel impact op ZSM/Adviesproces:

Voor alle 18- tot 23-jarige verdachten, die in verzekering worden gesteld en worden voorgeleid, waaruit een inbewaringstelling volgt, heeft de rechter commissaris de mogelijkheid om dit volgens het jeugdstrafrecht te doen. Dit betekent dan concreet een inbewaringstelling met plaatsing in een JJI. Om hierover advies te kunnen geven aan de rechter commissaris is het belangrijk dat de reclasseringsorganisatie een vroeghulponderzoek afneemt bij deze verdachten. De doelgroep voor een vroeghulp door de reclasseringsorganisatie wordt uitgebreid naar alle 18- tot 23-jarige (op pleegdatum) die worden voorgeleid. De exacte impact wordt op basis van cijfers nog bepaald.

7: Naast of naar aanleiding van het advies van de reclassering kan er ook een voorgeleidingsconsult door het NIFP worden uitgevoerd. Implementatie ASR heeft geen impact op selectie en processtappen. Wel wordt in het voorgeleidingsconsult het advies opgenomen omtrent mogelijk plaatsing in een JJI en zal deze doelgroep door NIFP worden geprioriteerd.

Regulier proces



Bij regulier proces de impact op het ZSM/advies-proces:

16 en 17 jaar op pleegdatum:

8: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

16- en 17-jarige verdachten binnen het reguliere proces, die een OM-afdoening krijgen, komen niet in aanmerking voor het Adolescentenstrafrecht, omdat dit alleen door de rechter-commissaris of de rechter opgelegd kan worden. Wel heeft het OM de optie om 6 maanden toezicht en begeleiding door (jeugd)reclassering op te leggen.

9: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

Bij 16- en 17-jarige verdachten binnen het reguliere proces, die voor een enkelvoudige of meervoudige kamer dienen te verschijnen, heeft adolescentenstrafrecht geen impact. Bij al deze verdachten doet de Raad voor de Kinderbescherming al onderzoek. In dit onderzoek kan de mogelijkheid van adolescentenstrafrecht meegenomen worden als een mogelijkheid bij een veroordeling door de rechter. Op ZSM hoeven de stappen hier niet op aangepast te worden, omdat de Raad voor de Kinderbescherming dan altijd al onderzoek doet.

12: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

Het ASR heeft geen impact op de richtlijnen voor het besluiten tot een PJ-rapportage via het NIFP. In die gevallen waarin wel een PJ-onderzoek wordt gedaan zal daarin de beantwoording van de vraag naar 'Overwegingen toepassen volwassenstrafrecht' door de rapporteur in het advies worden meegenomen.

18 tot 23 jaar op pleegdatum:

10: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

18- tot 23-jarige verdachten binnen het reguliere proces, die een OM-afdoening krijgen, komen niet in aanmerking voor het Adolescentenstrafrecht, omdat dit alleen door de rechter-commissaris of de rechter opgelegd kan worden.

11: Wel impact op ZSM/Adviesproces:

Voor alle 18- tot 23-jarige verdachten binnen het reguliere strafproces heeft de politierechter of meervoudige kamer de mogelijkheid om dit volgens het jeugdstrafrecht te doen. Om hierover advies te kunnen geven aan de politierechter of meervoudige kamer is het belangrijk dat de reclasseringsorganisatie na onderzoek een advies geeft over deze verdachten. Het OM hanteert op ZSM de Checklist ASR t.b.v. de eerste beoordeling of jeugdstrafrecht een mogelijkheid gaat zijn. De reclassering wordt hierover op ZSM geraadpleegd, indien nodig op basis van input van de RvdK en eventueel JR. Het voorstel leidt niet zozeer tot extra processtappen op ZSM. Wel is er een inhoudelijke impact op twee keuzemomenten. De eerste is wel/of niet aanvragen reclasseringsadvies, de tweede is wel of niet in dagvaarding opnemen vorderen volgens JSR. De exacte capacitaire impact voor de reclassering dient hiervoor op basis van cijfers nog bepaald te worden.

13: Geen impact op ZSM/Adviesproces:

Het ASR heeft geen impact op de richtlijnen voor het besluiten tot een PJ-rapportage via het NIFP. In die gevallen waarin wel een PJ-onderzoek wordt gedaan zal daarin de beantwoording van

de vraag naar 'Overwegingen toepassen jeugdstrafrecht' door de rapporteur in het advies worden meegenomen.

Bijlage 2A: Wegingskader ASR reclassering

INSTRUCTIES EN TOELICHTING BIJ WEGINGSKADER ADOLESCENTENSTRAFRECHT 18- TOT 23-JARIGEN

Inleiding

Vanaf 1 april 2014 treedt het ‘adolescentenstrafrecht’ in werking. Hierdoor wordt het mogelijk om jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar te veroordelen volgens het jeugdstrafrecht (JSR) en 16- en 17-jarigen volgens het commune strafrecht (CSR). Uitgangspunt blijft hierbij dat jongvolwassenen die ouder zijn dan 18 jaar volgens het commune strafrecht worden veroordeeld. Om meer duidelijkheid te creëren over de omstandigheden waaronder rapporteurs voor 18- tot 23-jarigen advisering voor jeugdstrafrecht dienen te overwegen, is het wegingskader ASR 18-23-jarigen ontwikkeld. De kern van dit wegingskader is opgebouwd uit geclusterde items die als (contra-)indicatie kunnen worden gezien voor advisering van toepassing van het jeugdstrafrecht. Dit wegingskader richt zich dus alleen op de 18- tot 23-jarigen, voor 16- en 17-jarigen wordt een apart kader ontwikkeld.

Doel: het wegingskader als hulpmiddel

Het wegingskader is een hulpmiddel voor de professional om bij zaken waarin een 18- tot 23-jarige verdacht wordt van het plegen van een misdrijf, te overwegen of de betreffende jongvolwassene bij voorkeur volgens het jeugdstrafrecht veroordeeld dient te worden. Het wegingskader is aldus een hulpmiddel voor advisering van de rechter (commissaris) en geen besluitvormingsinstrument.

Gebruik van wegingstabellen en rapportage

De professionaliteit van de werker staat bij de advisering centraal. Het wegingskader dient als richtsnoer te worden gebruikt. De professional neemt het gehele kader door, om op basis van alle wegingsitems tot een weloverwogen advies te kunnen komen. Uiteindelijk dienen alle items in samenhang met elkaar te worden gewogen. Essentieel hierbij is dat de interpretatie van de gegevens, zoals ze in wegingstabel I en II van het wegingskader worden verwerkt, altijd in samenhang dient plaats te vinden met de onderliggende advies- en/of voorgeleidingsrapportage.

Hieronder volgt eerst een korte toelichting op de wegingstabellen, vervolgens worden bijlagen met praktische achtergrondinformatie voor gebruik van de tabellen gegeven.

Tabel I: WEGINGSKADER ADOLESCENTENSTRAFRECHT 18- TOT 23-JARIGEN

Bovenaan in de tabel wordt gevraagd naar enkele algemene gegevens m.b.t. de jongvolwassene en de rapporteur. Onderaan in de tabel wordt een korte instructie gegeven en in het midden van de tabel worden verschillende items weergegeven: in de linkerkolom items die een indicatie kunnen geven voor het toepassen van het jeugdstrafrecht en in de rechterkolom items die een contra-indicatie kunnen vormen voor toepassing van het jeugdstrafrecht, ondanks dat er sprake is van indicaties voor het jeugdstrafrecht. Er is zo een onderverdeling gemaakt in zes clusters met

wegingsitems. De eerste twee clusters (Handelingsvaardigheden en Pedagogische beïnvloeding) betreffen de items die bij aanwezigheid een indicatie kunnen vormen voor JSR. De overige vier clusters (Justitiële voorgeschiedenis, Criminele levensstijl, Psychopathische trekken en Pedagogische onmogelijkheden) vertegenwoordigen de items die bij aanwezigheid als contra-indicatie kunnen gelden voor JSR. Binnen de clusters is er geen rangorde aangebracht in de volgorde van de items.

Per item heeft de rapporteur primair de keuze uit drie antwoorden:

- **?** → dit antwoord dient aangekruist te worden als nog onduidelijk is of er bij de jongvolwassene sprake is van het item, bijvoorbeeld omdat er nauwelijks of geen informatie over het item beschikbaar is. Dit antwoord dient ook aangekruist te worden als geheel onbekend is of er sprake is van het item.
- **NEE** → dit antwoord dient aangekruist te worden als informatie over het item beschikbaar is en uit deze informatie blijkt dat er geen sprake is van het item bij de jongvolwassene en ook geen sterk vermoeden.
- **JA** → dit antwoord dient aangekruist te worden als er informatie over het item beschikbaar is en uit deze informatie blijft dat er sprake is van het item bij de jongvolwassene of een sterk vermoeden. Als een item met *ja* beantwoord is, heeft de rapporteur de mogelijkheid het item aan te merken als zwaarwegend voor de advisering. Dit kan door middel van het aankruisen van het uitroepteken (!) achter de antwoordmogelijkheid *ja*. Het item wordt dan bij de eindweging voor advisering van het type strafrecht zwaarder meegewogen. In de advies- en/of voorgeleidingsrapportage wordt *altijd* een toelichting en verantwoording gegeven van hetgeen is ingevuld in de tabel. Hierbij wordt ook aangegeven op welke punten men twijfelde en waarom men twijfelde.

In *Bijlage 1 'Beknopte toelichting en wegingsitems tabel 1wegingskader ASR 18- tot 23-jarigen'* van de voor u liggende *Instructies en toelichting* worden de items kort toegelicht. Er wordt bij het invullen van de wegingstabellen primair uitgegaan van de professionaliteit van de rapporteur: de toelichting geeft daarom enkel een korte omschrijving van hetgeen waaraan gedacht moet worden bij het invullen van de items.

In *Bijlage 2 'Bronnen bij wegingsitems tabel 1 wegingkader ASR 18- tot 23-jarigen'* van de voor u liggende *Instructies en toelichting* wordt per item verwezen naar bronnen waar men voor de jongvolwassene informatie kan vinden voor beantwoording van de wegingsitems. Per item is aangegeven waar informatie kan worden gevonden om te beoordelen of er sprake van is. Het gaat om 4 informatiebronnen: 1. Justitiedossier;

2. Quick-Scan;

3. RISc;

4. LIJ (omdat het wegingkader bedoeld is voor 18- tot 23-jarigen, kan alleen een LIJ van max. 6 maand oud als bron worden gebruikt, m.u.v. de items over de delictgeschiedenis en items die wijzen op een LVB). Achter elk item is aangegeven waar in de betreffende bron informatie gevonden kan worden voor beantwoording van het item. De cijfers wijzen op de onderdelen

(delen of schalen) en/of itemnummers in de Quick Scan, de RISc en het LIJ, gevolgd door de titel van het betreffende item.

Bij het LIJ staat achter sommige items een *. Dit betekent dat het item alleen wordt nagevraagd bij afname van instrument 2B van het LIJ en dus pas gebruikt kan worden in een adviestraject voor de zitting.

Het *wegingskader* kan zowel bij voorgeleiding bij de rechter-commissaris als bij een zittingsadvies worden toegepast. Er is op voorhand niet te zeggen welke informatie op welk moment beschikbaar is. De kans bestaat dat bepaalde informatie nog niet bekend is in de periode van 3 dagen en 15 uur voor voorgeleiding bij de rechter-commissaris. Aan de andere kant is het ook mogelijk dat er voldoende informatie is, omdat bijvoorbeeld recent bij de jongvolwassene gedragsdeskundig onderzoek is gedaan in het kader van een ProJustitia Rapportage of omdat in een ander kader onderzoek is gedaan naar persoonskenmerken. Indien informatie niet bekend is, wordt het vraagteken (?) ingevuld bij de (nog) onbekende items. Later in het proces kan deze informatie nog worden verzameld. Het kan nodig zijn een gedragsdeskundig onderzoek te laten uitvoeren. Hierbij kan overwogen worden een Pro Justitia rapportage aan te vragen bij het NIFP¹.

Tabel II: WEGING JEUGDSTRAFRECHT OF CONTRA JEUGDSTRAFRECHT, EN ADVIES VOOR BEGELEIDING

Voorlopig advies strafrecht

Op basis van de items die in Tabel I per clusters zijn ingevuld, worden in Tabel II per cluster eerst de voorlopige conclusies opgesteld voor advisering voor veroordeling volgens het jeugd- of het commune strafrecht. Er dient eerst voor de zes clusters uit Tabel I (handelingsvaardigheden, pedagogische beïnvloeding, justitiële voorgeschiedenis, criminele levensstijl, psychopathische trekken en pedagogische onmogelijkheden) aangegeven te worden of het cluster als geheel van invloed is op de weging voor of contra jeugdstrafrecht. Hierbij zijn wederom drie antwoorden mogelijk:

- **?** → Het is (nog) onduidelijk of dit cluster voor deze jongere een indicatie of contra-indicatie vormt voor jeugdstrafrecht, bijv. omdat er nauwelijks of geen informatie over dit cluster beschikbaar is.
- **NEE** → Er is voor deze jongere informatie over dit cluster: de antwoorden op de clusteritems resulteren niet in advisering voor jeugdstrafrecht respectievelijk contra jeugdstrafrecht.
- **JA** → Er is voor deze jongere informatie over dit cluster: de antwoorden op de clusteritems resulteren wel in advisering voor jeugdstrafrecht respectievelijk contra jeugdstrafrecht.

Indien het cluster van invloed is op de weging voor of contra jeugdstrafrecht is het vervolgens mogelijk een cluster als zwaarwegend in de weging aan te merken door achter het cluster ook het uitroepteken (!) aan te kruisen.

Op basis van de (zwaarwegende) clusters wordt een voorlopig advies gegeven voor toepassing van het jeugdstrafrecht of vasthouden aan het commune strafrecht. Het is mogelijk dat er op

¹ Om als werker een indicatie te krijgen van wanneer expertise vanuit het NIFP (middels een trajectconsult of Pro Justitia Rapportage) gewenst is, kan gebruik gemaakt worden van de BooG-R. De BooG-R wordt momenteel niet gebruikt door de 3RO.

basis van de gegevens niet duidelijk genoeg een weging te maken is. Als daarvan sprake is, wordt de derde mogelijkheid aangevinkt, namelijk dat er geen doorslaggevende reden gevonden is voor het adviseren van het jeugdstrafrecht.

Eindadvies strafrecht

Na de voorlopige weging moet gekeken worden naar een aantal aanvullende gegevens die het voorlopige advies kunnen veranderen. Het gaat om de volgende gegevens:

- Indien het nodig is om een erkende gedragsinterventie in te zetten: binnen welke type strafrecht kan dan de best passende gedragsinterventie worden ingezet?
- Indien de jongvolwassene wellicht in bewaring/ voorlopige hechtenis wordt gesteld: welke detentieomgeving is voor de jongvolwassene het meest geschikt.
- Loopt (verplichte) behandeling naar verwachting door na het 22^e levensjaar?
- Vereist de psychiatrisch stoornis mogelijk overplaatsing naar een psychiatrisch centrum?

Na toevoeging van de aanvullende gegevens wordt het totaal gewogen om tot een eindoordeel te komen omtrent advisering jeugdstrafrecht of niet.

Advisering begeleiding

Tenslotte moet na de keuze voor het type strafrecht gekozen worden voor een begeleidingsvariant: jeugdreclassering of begeleiding door de 3RO (reclasseringsorganisaties). Onderaan tabel II worden enkele aandachtspunten genoemd die richting geven aan deze keuze voor het te adviseren type begeleiding.

Bijlage:**BEKNOPTE TOELICHTING WEGINGSITEMS TABEL 1 WEGINGSKADER ASR 18- tot 23-jarigen**

Voor beantwoording van de wegingsitems kan gebruik gemaakt worden van bronnen zoals het Justitiedossier, de Quickscan, RISC en LIJ. Een LIJ moet van recente datum zijn (niet ouder dan 6 maanden), omdat deze alleen bij 12- tot 18- jarigen wordt afgenomen. Zie de bijlage van de algemene instructies van het wegingskader voor meer specifieke verwijzing naar bronnen per wegingsitem.

HANDELINGSVAARDIGHEDEN
<p><i>J01 - Kan risico's eigen handelen nauwelijks inschatten</i></p> <p>Het niet goed in kunnen schatten van risico's van het eigen handelen kan een indicatie zijn voor functioneren op verstandelijk beperkt niveau, daarnaast kunnen er ook andere redenen voor zijn. Veel jongvolwassenen hebben (nog) moeite vooruit te denken over de gevolgen van hun handelen, dat kan te maken hebben met het nog in ontwikkeling zijnde brein.</p>
<p><i>J02 - Kan eigen gedrag nauwelijks organiseren</i></p> <p>Het eigen gedrag nauwelijks kunnen organiseren (iets willen, afwegen, kiezen, inplannen, uitvoeren, monitoren en evalueren) kan een indicatie zijn voor functioneren op verstandelijk beperkt niveau, daarnaast kunnen er ook andere redenen voor zijn. Veel jongvolwassenen hebben (nog) moeite met het organiseren van hun gedrag, dat kan te maken hebben met het nog in ontwikkeling zijnde brein.</p>
<p><i>J03 - Handelt impulsief</i></p> <p>De jongvolwassene handelt Impulsief, oftewel, zonder na te denken. Impulsief handelen vindt vaak plaats om te kunnen voldoen aan korte termijn behoeften. Het kan een indicatie zijn voor functioneren op verstandelijk beperkt niveau, daarnaast kunnen er ook andere redenen voor zijn.</p>
<p><i>J04 - Vertoont meeloopgedrag bij vrienden/kennissen</i></p> <p>De jongvolwassene is geneigd anderen te volgen en niet zozeer zelf het voortouw te nemen. Het kan hierbij gaan om divers gedrag in contact met leeftijdsgenoten, zowel sociaal, antisociaal als crimineel gedrag. Het kan een indicatie zijn voor functioneren op verstandelijk beperkt niveau, daarnaast kunnen er ook andere redenen voor zijn.</p>
<p><i>J05 - Vertoont kinderlijker gedrag dan je gezien kalenderleeftijd zou verwachten</i></p> <p>De jongvolwassene gedraagt zich kinderachtig voor zijn leeftijd.</p>
<p><i>J06 - Functioneert op verstandelijk beperkt niveau</i></p> <p>Hier wordt bedoeld op het <i>cognitief functioneren</i> van de jongvolwassene. Indicaties voor functioneren op beperkt verstandelijk niveau kunnen bijv. zijn: jongvolwassene volgt speciaal onderwijs, jongvolwassene laat zich makkelijk beïnvloeden door vrienden/kennissen, vertoont meelopersgedrag, laat zich voor andermans karretje spannen, wordt gepakt voor een delict terwijl medeplegers ontsnappen aan aanhouding. Gedrag zoals omschreven bij J02 t/m/ J06 kan een indicatie zijn voor functioneren op verstandelijk beperkt niveau. Indien een (nog geldige) IQ-score bekend is, kan deze uiteraard worden meegewogen. Ter indicatie: de algemeen geldende definitie die wordt gehanteerd voor de veel voorkomende groep personen met een lichte verstandelijke beperking (LVB): IQ-score 50-70 of 70-85 en een beperkte mate van zelfredzaamheid.</p>
PEDAGOGISCHE BEINVLOEDING
<p><i>J07 - Pedagogische aanpak is haalbaar</i></p> <p>De jongvolwassene is ontvankelijk voor een pedagogische of opvoedkundige aanpak.</p>

J08 - Pedagogische aanpak is noodzakelijk

De jongvolwassene is gebaat bij een pedagogische of opvoedkundige aanpak, en heeft deze ook echt nodig voor zijn verdere ontwikkeling.

J09 - Continuering scholing noodzakelijk

Onderwijs of scholing is voor jongvolwassenen van groot belang. Adequate scholing draagt bij aan de cognitieve en sociale ontwikkeling. Onderwijsdiploma's zijn een kansvergroter voor het vinden van een betaalde en legale baan en verlagen de recidivekans. Als de jongvolwassene op dit moment onderwijs volgt is het goed om te kijken of dit voortgezet kan worden. In het geval van detentie is het dan belangrijk dat er mogelijkheden zijn voor nachtdetentie. Deze mogelijkheden worden alleen geboden via JSR (JJI). Indien men lopende scholing wil continueren tijdens de detentie, adviseert men op dit punt dus voor JSR.

J10 - Neemt actief deel aan gezin

Het kan hier om het gezin van herkomst gaan, maar bijvoorbeeld ook om vaste opvoeders in de familie, of om een pleeggezin. Neemt de jongvolwassene actief hieraan deel wil zeggen dat hij niet alleen bed, bad en brood krijgt, maar ook deelneemt aan een of meer gezinstaken (zoals huishouding, verzorging, financiën, recreatie) en in die context sociale relaties onderhoudt.

J11 - Gezinsgerichte hulpverlening noodzakelijk

Afhankelijk van de problematiek kan gezinsgerichte hulpverlening een goede insteek vormen. Indien problemen m.b.t. de jongvolwassene breder in het gezin zijn verankerd, is het wellicht – nog even los van de mogelijkheden hiertoe – noodzakelijk om gezins- of systeemgerichte hulpverlening te adviseren. Het gezinssysteem kan de jongvolwassene ook in positieve zin extra ondersteuning bieden, en helpen bij de transfer en bestending van positieve leerervaringen.

J12 - Er is een afhankelijkheidsrelatie met ouder(s)/verzorger(s)

Een afhankelijkheidsrelatie met de ouder(s)/verzorger(s) wijst dit erop dat er nog *geen* sprake is van (volledige) zelfstandigheid van de jongvolwassene. De jongvolwassene is dan mogelijk gebaat bij extra ondersteunende en beschermende omstandigheden.

J13 - Er zijn beïnvloedingsmogelijkheden via de ouder(s)/verzorger(s)

Betrokken ouder(s)/verzorger(s) bieden mogelijk een ingang om de jongvolwassene te ondersteunen en te beïnvloeden. Met name binnen het JSR kan hiervan mogelijk geprofiteerd worden.

J14 - Actuele bedreiging van verwaarlozing, mishandeling of misbruik

Een actuele bedreiging van verwaarlozing, mishandeling of misbruik kan bijv. uitgaan van ouder(s)/verzorger(s) of breder gezien vanuit algemene gezinsomstandigheden. Indien ouder(s)/verzorger(s) de jongvolwassene "extreem veel verwennen" of antisociaal/crimineel gedrag toelaten of aanmoedigen, scharen we dit ook onder verwaarlozing. Een actuele bedreiging van verwaarlozing, mishandeling of misbruik kan ook uitgaan van vrienden/kennissen (de jeugdige is bijv. lid van een problematische jeugdgroep) van de jongvolwassene of van het gezin, of van familieleden. Beïnvloedbaarheid binnen een afhankelijkheidsrelatie valt ook onder dit item, hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan kwetsbare meiden die in een relatie onder druk worden gezet. Overwogen dient te worden of dit vraagt om extra bescherming. Is gezien de actuele bedreiging JSR gewenst?

J15- Heeft groepsgericht leefklimaat nodig

In een groepsgericht leefklimaat wordt veel aandacht besteed aan het ondersteund samen wonen en optrekken met leeftijdsgenoten in groepsverband en de mogelijkheden voor positieve en negatieve interactie die dit met zich meebrengt. Onder deze omstandigheden kunnen bijv. ook specifieke (interactie)vaardigheden worden geoefend. Soms heeft een jongvolwassene meer baat bij een veilig ondersteunend groepsgericht leefklimaat, bijv. wanneer deze veel ondersteuning nodig heeft bij dagelijkse zaken en tot op heden in een hechte gezinssituatie verbleef. Anderen lijken beter op hun plek binnen een meer zelfstandig of solitair leefklimaat. Voor de eerste groep zijn er binnen het JSR meer mogelijkheden, voor de tweede groep binnen het CSR.

JUSTITIELE VOORGESCHIEDENIS

V01 - Heeft langdurige justitiële voorgeschiedenis

Uit justitiële documentatie blijkt dat de jongvolwassene een justitiële voorgeschiedenis heeft waarin deze gedurende langere periode meerdere delicten heeft gepleegd. Denk hier in termen van jaren.

V02 - Heeft eerder PIJ-maatregel gehad

De jongvolwassene heeft voorafgaand aan het huidige delict een PIJ-maatregel opgelegd gekregen.

V03 - Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken

Onder justitiële sancties worden straffen en maatregelen geschaard. Bij dit item gaat het om opgelegde sancties bij veroordeling of afdoening, dus niet om sancties die de jongvolwassene heeft laten mislukken wanneer er enkel sprake was van een verdenking. De werker vult deze vraag naar eigen oordeel in. Bij twijfel kiest men voor de antwoordoptie vraagteken. De toelichting hierbij wordt dan gegeven in de rapportage.

CRIMINELE LEVENSTIJL

V04 - Kiest voor criminele levensstijl: plant bewust criminele activiteiten

De jongvolwassene kiest er bewust voor om criminele activiteiten uit te voeren en dit tot zijn levensstijl te maken. Hij werkt bewust aan een criminele carrière en beschouwt contacten met justitie als een "bedrijfsrisico".

V05 - Eerder veroordeeld als leider en ook nu betreft het leiderschap van groepsdelict

De jongvolwassene is in het verleden een of meerdere keren veroordeeld als groepsleider van een delict. Het huidige delict betreft ook leiderschap van een groepsdelict.

V06 - Huidig delict laat toename in ernst van delicten zien t.o.v. justitiële voorgeschiedenis

Er is sprake van een opbouw in ernst van delicten: het huidige delict betreft een ernstiger feit dan voorgaande delicten.

V07 - Is trots op (winst uit) criminele activiteiten

De jongvolwassene is trots op zijn criminele gedrag en de "winst die hij hiermee behaalt". Het gaat hierbij bijv. om persoonlijk, materieel of financieel voordeel.

V08 - Is niet onder de indruk van justitiële autoriteiten

De jongvolwassene heeft een onverschillige en/of afwijzende houding t.o.v. justitiële autoriteiten: gestelde normen en reacties van justitiële autoriteiten worden niet als zwaarwegend beschouwd.

V09 - Is ingebed in crimineel milieu

Het is belangrijk om vast te stellen of de jongvolwassene in een milieu verblijft waarbinnen criminaliteit aan de orde van de dag is. Bevindt de jongvolwassene zich bijv. in een (vaste) groep of bende met criminele vrienden en kennissen?

PSYCHOPATHISCHE TREKKEN

V10 - Heeft psychopathische trekken

Persoonlijkheidsstoornissen dienen enkel en alleen te worden vastgesteld door hiertoe geautoriseerde personen. Uitspraken over psychopathische trekken dienen dan ook altijd te worden onderbouwd met verwijzing naar een onderliggend PO (bijv. uitgevoerd door het NIFP), recent of uit dossier.

V11 - Heeft antisociale persoonlijkheidsproblematiek

Persoonlijkheidsstoornissen dienen enkel en alleen te worden vastgesteld door hiertoe geautoriseerde personen. Uitspraken over antisociale persoonlijkheidsproblematiek dienen dan ook altijd te worden onderbouwd met verwijzing naar een onderliggend PO (bijv. uitgevoerd door het NIFP), recent of uit dossier.

V12 - Gebruikt anderen voor eigen doeleinden

Er is sprake van instrumenteel gedrag: anderen worden inzet en gebruikt om persoonlijk, materieel of financieel voordeel te behalen. De jongvolwassene houdt mogelijk geen rekening met de schade die hij/zij het slachtoffer toebrengt.

PEDAGOGISCHE ONMOGELIJKHEDEN

V13 - Pedagogische aanpak is niet haalbaar

De jongvolwassene is niet ontvankelijk voor een pedagogische of opvoedkundige aanpak. Hij/zij wijst sociale, emotionele of praktische ondersteuning of beïnvloeding door anderen structureel af of is niet in staat deze te ontvangen. Bij dit item moet goed worden opgelet of het afwijzen van opvoeding door de jongvolwassene authentiek is, en geen aangenomen houding op basis van bijv. stoerheid of schaamte.

V14 - Kan zich niet staande houden in groepsgericht leefklimaat

In het groepsgerichte leefklimaat binnen een JJI wordt veel aandacht besteed aan het ondersteund samen wonen en optrekken met leeftijdsgenoten in groepsverband en de mogelijkheden voor positieve en negatieve interactie die dit met zich meebrengt. Onder deze omstandigheden kunnen bijv. ook specifieke (interactie)vaardigheden worden geoefend. Soms heeft een jongvolwassene meer baat bij een plek binnen een meer zelfstandig of solitair leefklimaat. Hiervoor zijn binnen het CSR meer mogelijkheden, met name binnen de detentieomstandigheden

AANVULLENDE WEGINGSITEMS DETENTIE EN BEHANDELING

J16 - Inzet gedragsinterventie binnen jeugdstrafrecht best passend

Gedragsinterventies worden voor bepaalde leeftijdsgroepen ontwikkeld en uitgevoerd. Binnen het JSR zijn over het algemeen meer diverse gedragsinterventies beschikbaar dan binnen het CSR. In welke setting een interventie het beste tot zijn recht komt is ook belangrijk om mee te wegen. Een interventie zoals ITB kan bijvoorbeeld goed tot zijn recht komen indien er samenwerking plaatsvindt met de ouder(s)/verzorger(s), hetgeen past bij een keuze voor JSR. Aanwijzingen voor de geschiktheid van de jongvolwassene voor een of meer gedragsinterventies kunnen ook gevonden worden in de uitkomsten van de RISc afname en recente LIJ afname. Voor meer en recente informatie over door het Ministerie van Veiligheid en Justitie erkende gedragsinterventies, zie: <https://www.erkenningscommissie.nl>.

J17 - Oogt jonger dan men gezien kalenderleeftijd zou verwachten

Sommige jongvolwassenen zien er voor hun leeftijd (fysiek) heel kwetsbaar, jong en soms zelfs kinderlijk uit. Voor hen lijkt detentie en behandeling binnen JSR beter passend, aangezien men dan vooral in aanraking komt met leeftijdsgenoten. Bovendien wordt er binnen het JSR meer pedagogische ondersteuning geboden. Bij detentie en behandeling binnen CSR lopen leeftijdsverschil en fysieke verschillen veel meer uiteen. In een HvB/PI kan een jong ogende jongvolwassene zich wellicht moeilijk staande houden en is de kans op intimidatie door fysiek meer volwassen gedetineerden groter.

J18 - Mogelijke bedreiging door detentieomgeving HvB/PI of door contacten met justitiabelen

Het gaat hier om gevoeligheid of kwetsbaarheid van de jongvolwassene voor zijn detentieomgeving en voor andere justitiabelen: wordt ingeschat dat deze voor de jongvolwassene een bedreiging kunnen vormen, waardoor JSR geschikter lijkt? Denk hierbij bijv. aan de mogelijkheden binnen JJI t.o.v. PI en HvB.

J19 - Detentie binnen JJI best passend (denk ook aan hechtenis)

Scor dit item bevestigend als in het HvB of de PI van de fysieke detentieomgeving, de bejegening door het personeel of van medegedetineerden naar verwachting een te grote dreiging uit zal gaan richting jongvolwassene (de jongvolwassene zal hierdoor bijv. te geïntimideerd of angstig worden). Medegedetineerden kunnen ook een wervende werking hebben op de jongvolwassene, bijv. door de ernst van hun delict of voorgeschiedenis, of hen dwingen tot gedrag voor hun persoonlijke gewin.

Daarnaast kan een JJI ook passend zijn omdat de mogelijkheden binnen de JJI beter tegemoet komen aan de situatie van de jongvolwassene. Indien het bijv. nodig is dat scholing wordt gecontinueerd, bestaat binnen een JJI de mogelijkheid van nachtdetentie.

V15 - Zal medegedetineerde leeftijdsgenoten negatief beïnvloeden

Omdat in het jeugdstrafrecht vaker een groepsgericht leefklimaat wordt aangeboden moet bij de weging rekening gehouden worden met de andere aanwezige jongvolwassenen die de jongvolwassene daar zal ontmoeten. Er kan van de jongvolwassene een te grote dreiging uitgaan of hij kan een wervende werking hebben op andere jongvolwassenen, bijv. door de ernst van zijn delict of voorgeschiedenis.

V16 - Inzet gedragsinterventie binnen commune strafrecht best passend

Gedragsinterventies worden voor bepaalde leeftijdsgroepen ontwikkeld en uitgevoerd. Binnen het JSR zijn over het algemeen meer diverse gedragsinterventies beschikbaar dan binnen het CSR. In welke setting een interventie het beste tot zijn recht komt is belangrijk om mee te wegen.

Aanwijzingen voor de geschiktheid van de jongvolwassene voor een of meer gedragsinterventies kunnen ook gevonden worden in de uitkomsten van de RISc afname en recente LIJ afname. Voor meer en recente informatie over door het Ministerie van Veiligheid en Justitie erkende gedragsinterventies, zie: <https://www.erkenningscommissie.nl>.

V17 - Detentie binnen PI best passend (denk ook aan hechtenis binnen HvB)

Scor dit item bevestigend als de fysieke detentieomgeving, de bejegening door het personeel of aanwezigheid van meer volwassen medegedetineerden in een HvB of PI beter bij de jongvolwassene zal passen (de jongvolwassene zal zich waarschijnlijk in de JJI geplaatst voelen "tussen kinderen" of zich behandeld voelen "als een kind"). Bij dit item moet goed worden opgelet of het volwassen gedrag van de jongvolwassene authentiek is, en geen aangenomen houding op basis van bijv. stoerheid of schaamte.

V18 - Naar verwachting loopt (verplichte) behandeling door na 22^e jaar

Bij een jongvolwassene met een LVB of ernstige psychiatrische stoornis zal dit vaak het geval zijn. Bij een 18jarige ga je naar verwachting anders om met dit item dan bij een 22-jarige, gezien de tussenliggende tijdsspanne.

V19 - Stoornis vereist mogelijk overplaatsing naar psychiatrisch centrum

Er is sprake van een psychiatrische stoornis, zoals vastgesteld in een PO, en dit vereist mogelijk dat er overplaatsing plaats gaat vinden naar een psychiatrisch centrum voor verdere behandeling.

V20 - Langdurige beveiliging maatschappij is noodzakelijk

Voor de uitspraak dat langdurige beveiliging van de maatschappij noodzakelijk is, dient men te kunnen verwijzen naar de onderbouwing hiervan in een onderliggend PO (bijv. uitgevoerd door het NIFP), recent of uit dossier. Hierbij dient overigens rekening te worden gehouden met de mogelijkheid om een PIJ-maatregel om te kunnen zetten in TBS.

Bijlage: BRONNEN BIJ WEGINGSITEMS TABEL 1 WEGINGSKADER ASR 18- tot 23-jarigen

BRONNEN ITEMS PER CLUSTER	Justitiedossier	Quick-Scan	RISc	LIJ (niet ouder dan 6 maanden)
HANDELINGSVAARDIGHEDEN				
J01 - Kan risico's eigen handelen nauwelijks inschatten		J01 en J02 Deel 1: Zelfinzicht Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	11.6 Probleemhantering	8.8 Problemen op het gebied van morele ontwikkeling* 10.1 Probleemoplossing 10.7 Denken in termen van oorzaak/gevolg*
J02 - Kan eigen gedrag nauwelijks organiseren			11.2 Impulsiviteit 11.4 Zelfbeheersing	8.10 Mate waarin jeugdige denkt controle te hebben over zijn/haar antisociale gedrag* 10.1 Probleemoplossing 10.4 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met anderen 10.5 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met moeilijke situaties 10.6 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met gevoelens*
J03 - Handelt impulsief			Algemene indruk	2.8 Aanleiding huidige delict 2.9 Bevorderende factoren huidig delict 5.3 Ernstige beperkingen in budget 11.2 Impulsiviteit 11.4 Zelfbeheersing 12.4 Inzicht/houding t.o.v. zichzelf en delictgedrag
J04 – Vertoont meeloopgedrag bij vrienden/kennissen	X	Deel 2: Sociaal netwerk	2.7 Andere daders 2.9h Groepsdruk 7.1a Vrienden/kennissen 7.2. Negatieve beïnvloeding	Delictbespreking 5.3 Mate waarin jeugdige weestand kan bieden aan invloed antisociale leeftijdsgenoten
J05 - Vertoont kinderlijker gedrag dan men gezien kalenderleeftijd zou verwachten		Algemene indruk	-	Achtergrondinformatie

J06 - Functioneert op verstandelijk beperkt niveau		Deel 1: Wijze waarop de adolescent antwoorden geeft op de vragen onder Zelfinzicht Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen Algemene indruk	4.1a speciaal onderwijs (geeft indicatie) 4.1b LVB 4.3 belemmeringen voor school/werk 10.1 Moeite zich staande te houden 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden 11.4 Probleembesef 11.6 Probleemhantering 11.7 Doelgericht zijn, (irrealistisch) toekomstperspectief 11.8 Denktrant 12.4 Inzicht/houding t.o.v. zichzelf en delictgedrag	1.4a Speciaal onderwijs (geeft indicatie) 7.1 LVB 10.1 probleemoplossing 10.3 Beheerst/gebruikt alternatieven voor agressief gedrag 10.4 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met anderen 10.5 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met moeilijke situaties 10.6 Beheerst/gebruikt vaardigheden voor het omgaan met gevoelens* 10.7 Denkt in termen van oorzaak/gevolg* 10.8 Doelen stellen*
PEDAGOGISCHE BEINVLOEDING				
J07 - Pedagogische aanpak is haalbaar		J07, J08: Deel 2: Sociaal netwerk	11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden 11.6 Probleemhantering	8.3 Attitude tegenover autoriteitsfiguren 8.12 Mate waarin jeugdige bereid is te voldoen aan maatregel/interventie gericht op gedragsverandering* 10.1 Probleemoplossing
J08 - Pedagogische aanpak is noodzakelijk		Deel 2: Leefsituatie Of familieleden een criminele invloed hebben wordt alleen nagegaan bij een geweldsdelict (SDF Algemeen Geweld).	11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden 11.6 Probleemhantering	3.3 Aanwezigheid ouderlijk toezicht passend bij de leeftijd 3.4 Ouders stellen regels op 3.6 Bestrafing van ongewenst gedrag door ouders 3.16 Houding ouders ten aanzien van antisociale gedrag van de jeugdige* 3.24 Beloning van gewenst gedrag* 8.1 Accepteert verantwoordelijkheid antisociaal gedrag
J09 - Continuering scholing noodzakelijk		Deel 2: Financiële situatie / werk	4.2 Schoolbezoek 4.4. Huidige werksituatie / dagbesteding 4.7 Motivatie t.a.v. werk en leren	1.2 Invulling dagbesteding 1.4a School afgelopen 6 maanden 1.5 Jeugdige hecht belang aan onderwijs 1.14 Inschatting school jeugdige school positief zal afsluiten*
J10 - Neemt actief deel aan gezin			3.1 Dakloosheid 3.2 Huidige/verwachte woonsituatie 3.4 (Verwachte) woonomgeving	3.1a en 3.1b woonsituatie jeugdige 3.8 Verzorgers en/of medebewoners waar jeugdige goede band mee heeft 3.14 Gezinsleden waar de jeugdige een goede band mee heeft*
J11 - Gezinsgerichte hulpverlening noodzakelijk		Deel 2: Leefsituatie Deel 2: Sociaal netwerk	3.4 (Verwachte) woonomgeving 6.3 Huidige familie/partnerrelaties Contra: 6.5b Slachtoffer huiselijk geweld	3.1a en 3.1b Woonsituatie jeugdige 3.8 Verzorgers en/of medebewoners waar jeugdige goede band mee heeft 3.14 Gezinsleden waar de jeugdige een goede band mee heeft* 7.11 Huiselijk geweld

J12 - Er is een afhankelijkheidsrelatie met ouder(s)/opvoeder(s)		Deel 2: Leefsituatie	3.2 Huidige/verwachte woonsituatie 3.4 (Verwachte) woonomgeving 6.3 Huidige familie/partnerrelaties Contra: 6.5b Slachtoffer huiselijk geweld	Geheel domein 3: Gezin
J13 - Er zijn beïnvloedingsmogelijkheden via de ouder(s)/opvoeder(s)		Deel 2: Leefsituatie	3.2 Huidige/verwachte woonsituatie 3.4 (Verwachte) woonomgeving 6.3 Huidige familie/partnerrelaties Contra: 6.5b Slachtoffer huiselijk geweld	Geheel domein 3: Gezin Domein Hulpverlening en responsiviteit
J14 - Actuele bedreiging van verwaarlozing, mishandeling of misbruik		Deel 1: Seksueel geweld Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	6.1 Hier kan bedreiging als actuele jeugdervaring worden gescoord. 6.3 Huidige relaties 6.5b Slachtoffer huiselijk geweld 7.2 Bedreiging vanuit vriendenkring	3.9 Ernst conflicten verzorgers/jeugdige 3.23 Ernst conflicten gezinsleden* 5.3 Mate waarin jeugdige weestand kan bieden aan invloed antisociale leeftijdsgenoten 7.9 Slachtoffer van verwaarlozing 7.10 Lichamelijke mishandeling 7.11 Huiselijk geweld 7.12 Ervaringen geweld buiten huis 7.13 Seksueel misbruik
J15 - Heeft groepsgericht leefklimaat nodig		Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen Algemene indruk	11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden	-
JUSTITIELE VOORGESCHIEDENIS				
V01 - Heeft langdurige justitiële voorgeschiedenis	X	Deel 1 (STATREC)	1.1 a Huidig delict 2.1 Informatie huidige delict 1.9 Diversiteit delicten 2.11 Delictpatroon	Onder achtergrondinformatie → eerdere contacten Politie, Justitie, RvdK en JR
V02 - Heeft eerder PIJ-maatregel gehad	X	Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling	1.5 Veroordelingen onder jeugdstrafrecht	Delictsbespreking
V03 - Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken	X	Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling	1.7 Afbreken toezicht	Onder achtergrondinformatie → eerdere contacten Politie, Justitie, RvdK en JR
CRIMINELE LEVENsstIJL				

V04 - Kiest voor criminele levensstijl: plant bewust criminele activiteiten		-	2.6 Adolescent (h)erkent impact delict 4.7 Motivatie t.a.v. werk en leren 11.7 Toekomstperspectief 12.1 Pro-criminele houding 12.2 Houding t.o.v. de sanctie 12.3 Houding t.o.v. de samenleving 12.5 Veranderingsgezindheid 13.3 Motivatie voor programma/interventie	1.5 Jeugdige hecht belang aan onderwijs/opleiding 2.9 Huidige interesse in een baan* 8.1 Accepteert verantwoordelijkheid voor antisociaal gedrag 8.9 Mate waarin jeugdige vindt dat regels en wetten voor hem/haar gelden* 8.11 Toekomstbeeld* Hulpverlening en responsiviteit: wil de jeugdige veranderen
V05 – Eerder veroordeeld als leider en ook nu betreft het leiderschap van groepsdelict	X	Deel 2: Sociaal netwerk	2.7 Andere daders 7.3 Manipuleert vrienden/kennissen	Delictsbespreking
V06 – Huidig delict laat toename zien in ernst delicten zien t.o.v. justitiële voorgeschiedenis	X	Deel 1 (STATREC)	1.3 Eerste justitiecontact 1.4 Eerste veroordeling 1.5 Aantal veroordelingen 1.6. Idem, vanaf 16 jaar	Onder casusgegevens → recidive Onder achtergrondinformatie → eerdere contacten Politie, Justitie, RvdK en JR
V07 – Is trots op (winst uit) criminele activiteiten		Deel 2: Zelfinzicht	2.6 Adolescent (h)erkent impact delict 7.4. Zoekt sensatie, opwinding, risico's 10.3 Zelfbeeld	8.1 Accepteert verantwoordelijkheid antisociaal gedrag 8.5 Belangrijkste emotie tijdens delictpleging*
V08 - Is niet onder de indruk van justitiële autoriteiten		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling	2.10 Verantwoordelijkheid nemen 10.3 Zelfbeeld 12.2 Houding t.o.v. de sanctie 12.3 Houding t.o.v. de samenleving 12.5 Veranderingsgezindheid 13.3 Motivatie voor programma/interventie	8.1 Accepteert verantwoordelijkheid antisociaal gedrag Hulpverlening en responsiviteit: wil de jeugdige veranderen
V09 - Is ingebed in crimineel milieu	X	Deel 2: Sociaal netwerk	2.7 Andere daders 2.9h Groepsdruk 11.7 Toekomstperspectief 12.3 Houding t.o.v. de samenleving	3.7 Eerdere contacten justitie gezinsleden met wie jeugdige woont 3.13 Eerdere contacten gezinsleden mee opgegroeid* 3.16 Houding van de ouders ten aanzien van antisociale gedrag jeugdige* 5.1 Leeftijdsgenoten met wie jeugdige dag doorbrengt) 5.2 Bewondering en/of imitatie antisociaal gedrag leeftijdsgenoten 8.11 Toekomstbeeld*
PSYCHOPATHISCHE TREKKEN				
V10 - Heeft psychopathische trekken (vastgesteld o.b.v. PO)		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen Algemene indruk	10.2 Psychische problemen 10.3 Zelfbeeld	7.2a en 7.2b Diagnose psychische problemen 7.3 Jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog

V11 - Heeft antisociale persoonlijkheidsproblematiek (vastgesteld o.b.v. PO)		-	10.2 Psychische problemen 10.3 Zelfbeeld	7.2a en 7.2b Diagnose psychische problemen 7.3 Jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog
V12 - Gebruikt anderen voor eigen doeleinden		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	2.5 Invloed op slachtoffer 7.3 Manipuleert vrienden/kennissen 10.3 Zelfbeeld	* 8.7 Empathie, gewetenswroeging, sympathie, gevoel voor slachtoffers.
PEDAGOGISCHE ONMOGELIJKHEDEN				
V13 - Pedagogische aanpak is niet haalbaar		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling	11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden 11.6 Probleemhantering	8.3 Attitude tegenover autoriteitsfiguren 8.12 Mate waarin jeugdige bereid is te voldoen aan maatregel/ interventie gericht op gedragsverandering* 10.1 Probleemoplossing
V14 - Kan zich niet staande houden in groepsgericht leefklimaat		Deel 1: Zelfinzicht Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	10.1 Moeite zich staande te houden 10.2 Psychische problemen 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden	7.2a en Item 7.2b diagnose psychische problemen 7.3 jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog 10.9 Inschatting sociale situatie en keuze van gedrag* 10.10 Herkent en heeft controle op externe triggers die tot problemen kunnen leiden* 10.11 Herkent of heeft controle op interne triggers die tot problemen kunnen leiden*
AANVULLENDE WEEGTITEMS				
J16 – Inzet gedragsinterventies binnen jeugdstrafrecht best passend	X	-	Indicaties voor erkende gedragsinterventies op basis ingevulde RISc: getoonde gedragsinterventies passen niet bij jongere	Indicaties voor erkende gedragsinterventies op basis ingevulde LIJ
J17 – Oogt jonger dan men gezien kalenderleeftijd zou verwachten	X			

J18 - Mogelijke bedreiging door detentieomgeving HvB/PI of door contacten met justitiabelen		Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	7.2 Beïnvloedbaarheid 10.1 Moeite zich staande te houden 10.2 Psychische problemen 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden	5.3 Mate waarin jeugdige weestand kan bieden aan invloed antisociale leeftijdsgenoten 7.2a en Item 7.2b Diagnose psychische problemen 7.3 Jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog 7.8 Suïcidale gedachten of gedragingen 10.9 Inschatting sociale situatie en keuze van gedrag* 10.10 Herkent en heeft controle op externe triggers die tot problemen kunnen leiden* 10.11 Herkent of heeft controle op interne triggers die tot problemen kunnen leiden*
J19 – Detentie binnen JJI best passend (denk ook aan hechtenis)	X	Deel 1: Zelfinzicht Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	10.1 Moeite zich staande te houden 10.2 Psychische problemen 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden	7.2a en Item 7.2b diagnose psychische problemen 7.3 jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog 10.9 Inschatting sociale situatie en keuze van gedrag* 10.10 Herkent en heeft controle op externe triggers die tot problemen kunnen leiden* 10.11 Herkent of heeft controle op interne triggers die tot problemen kunnen leiden*
V15 - Zal medege-detineerde leeftijdsgenoten negatief beïnvloeden		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling	7.3 Manipuleert vrienden/kennissen 10.3 Zelfbeeld	-
V16 – Inzet gedragsinterventie binnen commune strafrecht best passend	X	-	Indicaties voor erkende gedragsinterventies op basis ingevulde RiSc	Indicaties voor erkende gedragsinterventies op basis ingevulde LIJ: getoonde gedragsinterventies passen niet bij jongere.
V17 – Detentie binnen PI best passend (denk ook aan hechtenis binnen HvB)	X		10.1 Moeite zich staande te houden 10.2 Psychische problemen 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden	7.2a en Item 7.2b diagnose psychische problemen 7.3 jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog 10.9 Inschatting sociale situatie en keuze van gedrag* 10.10 Herkent en heeft controle op externe triggers die tot problemen kunnen leiden* 10.11 Herkent of heeft controle op interne triggers die tot problemen kunnen leiden*
V18 - Naar verwachting loopt (verplichte) behandeling door na het 22^e jaar		Deel 2: Zelfinzicht Deel 2: Houding ten opzichte van begeleiding / behandeling Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen Algemene indruk	5.4 Gokverslaving Schaal 8 (alle items), bij drugsgebruik , vooral 8.5 Schaal 9 (alle items) bij alcoholgebruik, vooral 9.5	7.3 staat jeugdige onder behandeling psychiater / psycholoog. Domein 5 drugsgebruik Domein 5 alcoholgebruik

V19 - Stoornis vereist mogelijk overplaatsing naar psychiatrisch centrum		Deel 1: Zelfinzicht Deel 2: Psychische of persoonlijkheidsstoornissen	10.1 Moeite zich staande te houden 10.2 Psychische problemen 11.1 Sociale en interpersoonlijke vaardigheden 11.4 Zelfdestructief gedrag	7.2a en Item 7.2b Diagnose psychische problemen 7.3 Jeugdige onder behandeling psychiater/ psycholoog 7.8 Suïcidale gedachten of gedragingen
V20 - Langdurige beveiliging maatschappij is noodzakelijk (vastgesteld o.b.v. PO)		-	Combinatie van items onder delict(geschiedenis) en houding/gevaar/psychopathie	Combinatie van items onder delict(geschiedenis) en houding/gevaar/psychopathie

TABEL I – WEGINGSITEMS WEGINGSKADER ADOLESCENTENSTRAFRECHT 18- TOT 23-JARIGEN

NB: Interpretatie van deze tabel dient altijd plaats te vinden i.c.m. de onderliggende rapportage

Naam jongvolwassene: IRIS-nr: Strafketennr:					Naam rapporteur: Instelling: Datum:				
INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT					CONTRA-INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT				
HANDELINGSVAARDIGHEDEN	?	Nee	Ja	!	JUSTITIELE VOORGESCHIEDENIS	?	Nee	Ja	!
J01 - Kan risico's eigen handelen nauwelijks inschatten				!	V01 - Heeft langdurige justitiële voorgeschiedenis				!
J02 - Kan eigen gedrag nauwelijks organiseren				!	V02 - Heeft eerder PU-maatregel gehad				!
J03 - Handelt impulsief				!	V03 - Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken				!
J04 - Vertoont meeloopgedrag bij vrienden/kennissen				!	CRIMINELE LEVENSSTIJL	?	Nee	Ja	!
J05 - Vertoont kinderlijker gedrag dan men gezien kalenderleeftijd zou verwachten				!	V04 - Kiest voor criminele levensstijl: plant bewust criminele activiteiten				!
J06 - Functioneert op verstandelijk beperkt niveau				!	V05 - Eerder veroordeeld als leider en ook nu betreft het leiderschap van groepsdelict				!
PEDAGOGISCHE BEINVLOEDING	?	Nee	Ja	!	V06 - Huidig delict laat toename in ernst van delicten zien t.o.v. justitiële voorgeschiedenis				!
J07 - Pedagogische aanpak is haalbaar				!	V07 - Is trots op (winst uit) criminele activiteiten				!
J08 - Pedagogische aanpak is noodzakelijk				!	V08 - Is niet onder de indruk van justitiële autoriteiten				!
J09 - Continuering scholing noodzakelijk				!	V09 - Is ingebed in crimineel milieu				!
J10 - Neemt actief deel aan gezin				!	PSYCHOPATHISCHE TREKKEN	?	Nee	Ja	!
J11 - Gezinsgerichte hulpverlening noodzakelijk				!	V10 - Heeft psychopathische trekken (vastgesteld o.b.v. PO)				!
J12 - Er is een afhankelijkheidsrelatie met ouder(s) / verzorger(s)				!	V11 - Heeft antisociale persoonlijkheidsproblematiek (vastgesteld o.b.v. PO)				!
J13 - Er zijn beïnvloedingsmogelijkheden via de ouder(s) / verzorger(s)				!	V12 - Gebruikt anderen voor eigen doeleinden				!
J14 - Actuele bedreiging van verwaarlozing, mishandeling of misbruik				!	PEDAGOGISCHE ONMOGELIJKHEDEN	?	Nee	Ja	!
J15 - Heeft groepsgericht leefklimaat nodig				!	V13 - Pedagogische aanpak is niet haalbaar				!
					V14 - Kan zich niet staande houden in groepsgericht leefklimaat				!
INVULINSTRUCTIES: Kruis hierboven achter elk item aan of er bij de jongvolwassene sprake van is. Kies hiervoor steeds uit de volgende opties: ? : Het is (nog) onduidelijk of hiervan bij deze jongvolwassene sprake is, bijv. omdat er nauwelijks of geen informatie over dit item beschikbaar is. NEE: Er is voor deze jongvolwassene informatie over dit item: er is van dit item <u>geen</u> sprake en er is bij deze jongvolwassene ook geen sterk vermoeden van. JA: Er is voor deze jongvolwassene informatie over dit item: er is van dit item sprake of er is bij deze jongvolwassene een sterk vermoeden van. INDIEN HET ANTWOORD JA WAS: Noteer dan ook een ! In het laatste hokje als U het antwoord op dit item zwaarwegend vindt voor de advisering. NB: Voor het vaststellen van enkele items dient een PO te zijn afgenomen, bijv. door het NIFP. Daar waar dat noodzakelijk is, is het aangegeven achter het betreffende item.									

TABEL II - WEGING JEUGDSTRAFRECHT OF CONTRA JEUGDSTRAFRECHT EN ADVIES VOOR BEGELEIDING

NB: Interpretatie van deze tabel dient altijd plaats te vinden i.c.m. Tabel 1 en de onderliggende rapportage

Naam jongvolwassene: IRIS-nr: Strafkennr:					Naam rapporteur: Instelling: Datum:				
INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT					CONTRA-INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT				
A. CONCLUSIE PER CLUSTER					A. CONCLUSIE PER CLUSTER				
	?	Nee	Ja	!		?	Nee	Ja	!
HANDELINGSVAARDIGHEDEN				!	JUSTITIELE VOORGESCHIEDENIS				!
PEDAGOGISCHE BEINVLOEDING				!	CRIMINELE LEVENSSTIJL				!
					PSYCHOPATHISCHE TREKKEN (vastgesteld o.b.v. PO)				!
					PEDAGOGISCHE ONMOGELIJKHEDEN				!
A. VOORLOPIG ADVIES :					VOORLOPIGE INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT []				
					VOORLOPIGE INDICATIE CONTRA JEUGDSTRAFRECHT []				
B. AANVULLENDE WEGINGSITEMS DETENTIE EN BEHANDELING					B. AANVULLENDE WEGINGSITEMS DETENTIE EN BEHANDELING				
	?	Nee	Ja	!		?	Nee	Ja	!
J16 - Inzet gedragsinterventie binnen jeugdstrafrecht best passend				!	V15 - Zal medege-detineerde leeftijdsgenoten negatief beïnvloeden				!
J17 - Oogt jonger dan men gezien kalenderleeftijd zou verwachten				!	V16 - Inzet gedragsinterventie binnen commune strafrecht best passend				!
J18 - Mogelijke bedreiging door detentieomgeving HvB/PI of door contacten met justitiabelen				!	V17 - Detentie in PI best passend (denk ook aan hechtenis binnen HvB)				!
J19 - Detentie binnen JJI best passend (denk ook aan hechtenis)				!	V18 - Naar verwachting loopt (verplichte) behandeling door na 22e jaar				!
					V19 - Stoornis vereist mogelijk overplaatsing naar psychiatrisch centrum				!
					V20 - Langdurige beveiliging maatschappij is noodzakelijk (vastgesteld obv PO)				!
B. EINDADVIES :					INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT []				
					CONTRA-INDICATIE JEUGDSTRAFRECHT []				
					GEEN DOORSLAGGEVENDE REDEN JEUGDSTRAFRECHT []				
C. ADVISERING BEGELEIDING:					JEUGDRECLASSERING (JR) []				
					RECLASSERING DOOR 3RO []				
AANDACHTSPUNTEN T.B.V. ADVISERING VOOR BEGELEIDING									
Jeugdreclassering (JR): - Focus op zowel delictgedrag als (aanvullende) kindbescherming en school/opleiding - Sterke nadruk op dagbesteding / participatie in combinatie met sterke focus op ouder(s)/verzorger(s) (systemisch werken en ouderbegeleiding) - Aparte organisatie voor jongeren met LVB					Reclassering door 3RO: - Sterke nadruk bij jongvolwassenen op dagbesteding / participatie - Aparte organisatie voor verslavingsproblematiek - Minder groepsgericht, meer individueel aansprekend op meer doorontwikkelde kenmerken van jongvolwassene				

Bijlage 2B: Wegingslijst adolescentenstrafrecht (NIFP)

Naam jongere	
Naam gebruiker	
Datum invullen	
Geboortedatum jongere	

Invulinstructies

1. Onder het kopje “Info” wordt per uitspraak nagegaan of er voldoende informatie aanwezig is om de uitspraak te kunnen wegen (of). Mocht er onvoldoende informatie zijn om de uitspraak te wegen, dan blijft de regel leeg en kan worden verder gegaan met de volgende uitspraak. Mocht er voldoende informatie zijn om de uitspraak te wegen, dan volgt stap 2.
2. Onder “Weegt mee” kan worden aangekruist of de uitspraak niet, enigszins of wel meeweegt. Het gaat hier expliciet om een individuele weging van de professional op basis van de professionele ervaring.
3. Met de K van “Kritisch” kan worden benadrukt dat een uitspraak bijzonder van belang geacht wordt en dat hier extra gewicht aan gegeven moeten worden in de weging.
4. Per domein kan men achter “Ander” een uitspraak toevoegen die wordt gemist in de wegingslijst maar voor deze jongere wel van belang geacht wordt.
5. Per domein gaat men na of er voldoende informatie is om hier een oordeel over te geven, of het cluster niet, enigszins of wel meeweegt en of het cluster kritisch is.
6. In de tabel “Weging clusters” kan de weging van de clusters worden overgenomen om overzicht te creëren. Als de indicaties voor het toepassen van het jeugdstrafrecht niet meewegen voor de jongvolwassene, hoeven de contra-indicaties ook niet meer te worden bekeken. Immers, het volwassenen strafrecht blijft dan gewoon van toepassing. Als indicaties voor het toepassen van het jeugdstrafrecht enigszins of wel van toepassing zijn, moet worden gekeken of er ook contra-indicaties aanwezig zijn. Uiteindelijk volgt een eindoordeel: is het jeugdstrafrecht wel of niet van toepassing.

Indicatiecriteria toepassen jeugdstrafrecht

	<i>Info</i>	<i>Neegt mee</i>			<i>Kritisch</i>
Cluster 1 Handelingsvaardigheden	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Functioneert op verstandelijk beperkt niveau	<input type="radio"/>				
Kan risico's eigen handelen nauwelijks inschatten	<input type="radio"/>				
Kan eigen gedrag nauwelijks organiseren	<input type="radio"/>				
Handelt zonder nadenken	<input type="radio"/>				
Komt in contact jonger over dan kalenderleeftijd	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 1	<input type="radio"/>				

Cluster 2 Pedagogische beïnvloeding	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Pedagogische aanpak is noodzakelijk	<input type="radio"/>				
Pedagogische aanpak is mogelijk	<input type="radio"/>				
Gezinsgerichte hulpverlening is noodzakelijk	<input type="radio"/>				
(Continuering) scholing noodzakelijk	<input type="radio"/>				
Heeft groepsgericht leefklimaat nodig	<input type="radio"/>				
Neemt actief deel aan gezin van herkomst	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 2	<input type="radio"/>				

Contra-indicaties toepassen jeugdstrafrecht

	<i>Info</i>	<i>Neegt mee</i>			<i>Kritisch</i>
Cluster 3 Justitiële voorgeschiedenis	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Langdurige beveiliging maatschappij is noodzakelijk	<input type="radio"/>				
Heeft eerder PIJ-maatregel gehad	<input type="radio"/>				
Heeft jarenlange justitiële voorgeschiedenis	<input type="radio"/>				
Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken	<input type="radio"/>				
Is niet onder de indruk van justitiële autoriteiten	<input type="radio"/>				
Er is een toename in ernst van delicten	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 3	<input type="radio"/>				

Cluster 4 Psychopathische trekken	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Heeft psychopathische trekken	<input type="radio"/>				
Gebruikt anderen voor eigen doeleinden	<input type="radio"/>				
Heeft antisociale persoonlijkheidsproblematiek	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 4	<input type="radio"/>				

Cluster 5 Criminele levensstijl	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Kiest voor het plegen van delict(en)	<input type="radio"/>				
Is ingebed in crimineel milieu	<input type="radio"/>				
Pronkt met criminele activiteiten	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 5	<input type="radio"/>				

Cluster 6 Pedagogische onmogelijkheden	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
Pedagogische aanpak is niet mogelijk	<input type="radio"/>				
Zal andere jeugdige gedetineerden negatief beïnvloeden	<input type="radio"/>				
Is ongeschikt voor groepsgericht leefklimaat	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Ander:	<input type="radio"/>				
Weging cluster 6	<input type="radio"/>				

Weging clusters

		Info	Weegt mee			Kritisch
Indicaties		<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
1. Handelingsvaardigheden		<input type="radio"/>				
2. Pedagogische beïnvloeding		<input type="radio"/>				
Oordeel	Geen indicaties jeugdstrafrecht? → Volwassenen strafrecht Wegen indicaties enigszins of wel mee? → Contra-indicaties nagaan					
	Contra-indicaties	<input type="radio"/>	Niet	Enigszins	Wel	K
	3. Justitiële voorgeschiedenis	<input type="radio"/>				
	4. Psychopathische trekken	<input type="radio"/>				
	5. Criminele levensstijl	<input type="radio"/>				
	6. Pedagogische onmogelijkheden	<input type="radio"/>				
Eindoordeel		Jeugdstrafrecht is wel/niet van toepassing				

Definitie onderlegger

De uitspraken in de wegingslijst behoren voor iedereen die ze leest, onafhankelijk van het veld waarin zij werken, duidelijk te zijn. Tevens gaat het in de wegingslijst om een individuele weging van een professional. Om deze redenen wordt niet per uitspraak een uitgebreide definitie gegeven inclusief manier waarop dit gescoord dient te worden. Er zijn echter een aantal uitspraken die wel verdere duiding behoeven. Hieronder staat een uitleg achter deze uitspraken. Dit betreft een voorlopige versie.¹

“Functioneert op verstandelijk beperkt niveau”

Het gaat hier om het functioneren van betrokkene op diverse leefgebieden, niet om het intelligentiecijfer.

“Kan risico’s eigen handelen nauwelijks inschatten”

Betrokkene overziet oorzaak-gevolg relaties onvoldoende in vergelijking met leeftijdsgenoten. Het gaat hier onder meer om gevolgen van het eigen gedrag voor zichzelf en anderen.

“Kan eigen gedrag nauwelijks organiseren”

Betrokkene heeft in vergelijking met leeftijdsgenoten gebrekkige plannings- en organisatievaardigheden, heeft moeite om zichzelf te sturen en is weinig in staat om zelf structuur aan te brengen.

“Komt in contact jonger over dan kalenderleeftijd”

Betrokkene maakt een jongere indruk dan leeftijdsgenoten, zowel vanwege de fysieke verschijning als de persoonlijke presentatie. Het gaat hier onder meer om de uitstraling, manier van reageren, manier van contact aangaan en mate van afhankelijkheid in het contact t.o.v. de gesprekspartner.

Het verschil tussen de begrippen noodzakelijk en mogelijk. Bijvoorbeeld bij: “Pedagogische aanpak is noodzakelijk” en “Pedagogische aanpak is mogelijk”.

Pedagogische aanpak is noodzakelijk: Het is (dringend) nodig in te zetten op een pedagogische aanpak. Recidive kan niet op een andere manier voorkomen worden.

Pedagogische aanpak is mogelijk: het is uitvoerbaar of haalbaar om in te zetten op een pedagogische aanpak. Betrokkene heeft mogelijkheden zich verder te ontwikkelen via een pedagogische aanpak.

Gezinsgerichte hulpverlening is noodzakelijk

Het is (dringend) nodig in te zetten op gezinsgerichte hulpverlening om de recidive te verminderen.

“Neemt actief deel aan gezin van herkomst”

Betrokkene neemt actief deel aan het gezin van herkomst en er is sprake van een duidelijke afhankelijkheidsrelatie ten opzichte van ouders/opvoeders.

¹ Er volgt een implementatietraject aan de hand waarvan de wegingslijst en de onderlegger mogelijk nog aangepast zullen worden. Tevens zal aan de hand van de scholing aan de NIFP medewerkers de definitielegger worden aangepast. De definitieve versie zal later opvraagbaar zijn bij het NIFP.

“Langdurige beveiliging maatschappij is noodzakelijk”

Recidiverisico is dermate hoog dat persoon niet zonder inzet van langdurige interventies (behandeling, begeleiding) de maatschappij in kan.

“Heeft jarenlange justitiële voorgeschiedenis”

Betrokkene heeft een justitiële documentatie waaruit blijkt dat hij/zij al jaren met de politie en justitie in aanraking is geweest en al meerdere keren is veroordeeld voor strafbare feiten. Het gaat om een uitgebreide justitiële voorgeschiedenis waarbij de inschatting over de precieze lengte van de periode per casus kan verschillen en door de professional zelf kan worden bepaald.

“Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken”

Het gaat hier om justitiële sancties die zijn mislukt en wat de betrokkene zelf aan te rekenen is.

“Heeft eerdere justitiële sancties laten mislukken”

Het gaat hier om eerder ingezette justitiële sancties die zijn mislukt doordat verdachte zelf deze heeft gesaboteerd.

“Is ingebed in crimineel milieu”

Betrokkene heeft veel vrienden en contacten in het crimineel circuit en weinig tot geen contacten daarbuiten. Hij/zij is niet of nauwelijks meer bezig met bij de leeftijd horende, reguliere activiteiten en structuren zoals school, het gezin, een bijbaantje, clubjes/vriendengroepen etc. Strafbare feiten ook vaak samen met deze criminele vrienden gepleegd.

“Is ongeschikt voor groepsgericht leefklimaat”

Betrokkene kan niet profiteren van een groepsgericht leefklimaat in detentie. De behandeling kan beter op individueel niveau ingezet worden.

Toelichting t.b.v. rapportage

De toelichting ten behoeve van rapportage is momenteel nog in ontwikkeling. Deze is later opvraagbaar bij het NIFP.

Bijlage 2C: OM Indicatielijst Jeugdstrafrecht voor 18- tot 23-jarigen

Inleiding

In het ZSM afstemmingsoverleg (of bij eerste beoordeling) wordt voor verdachten van 18-23 jaar, die worden gedagvaard de afweging gemaakt of toepassing van het jeugdstrafrecht aan de orde is. Bij een voorgeleiding is dan plaatsing in een jeugdinrichting het uitgangspunt.

De reclassering adviseert het OM over de toepassing van het jeugdstrafrecht met behulp van het landelijk wegingskader adolescentenstrafrecht.

Een advies op basis van dit uitgebreide wegingskader zal niet direct na verhoor van de verdachte beschikbaar zijn.

Voor ZSM is daarom de “OM Indicatielijst Jeugdstrafrecht voor 18- tot 23 jarigen verdachten” opgesteld met criteria afgeleid van het landelijk wegingskader. Deze geeft aan of er voor deze leeftijdscategorie gedacht moet worden aan de toepassing van het jeugdstrafrecht, of juist niet. Indien het OM het zinvol acht dat jeugdstrafrecht wordt overwogen (of aan de ZSM tafel is hierover consensus ontstaan op basis van de beschikbare informatie en de wellicht gezamenlijke toepassing van de Indicatielijst), kan het OM dit doorgeven aan de rapporteur van de 3RO.

De reclassering zal vervolgens in het kader van vroeghulp (bij IVS) en voor een advies voor de zitting over de verdachte rapporteren. De officier van justitie vermeldt op de dagvaarding voornemens te zijn het jeugdstrafrecht toe te passen. Pas op zitting wordt definitief het standpunt van de officier bepaald, mede op basis van het advies van de reclassering.

Hieronder volgt versie 1.0 van de OM Indicatielijst. Belangrijke notie hier bij is dat de lijst nog in ontwikkeling is en dat dit in samenwerking met de parketten gebeurt.

OM Indicatielijst Jeugdstrafrecht voor 18- tot 23 jarigen

De centrale vraag aan de ZSM tafel en voor het OM is: welke informatie over de verdachte is beschikbaar en toegankelijk? Grofweg kunnen we twee typen verdachten te onderscheiden:

- **First offenders:** er is bij dit type verdachten weinig informatie beschikbaar in de registratiesystemen. Van belang bij first offenders is dat de politie in het politieverhoor en het sociaal verhoor bepaalde punten uitvraagt (zie hieronder bij de items).
- **Bekende verdachte:** bij dit type verdachten is er wel informatie beschikbaar in de systemen. Deze informatie kan gebruikt worden naast de informatie uit het politieverhoor en het sociale verhoor.

Met behulp van de OM Indicatielijst worden de gegevens op een rij gezet die als eerste indicatie kunnen gelden voor toepassing van het jeugdstrafrecht. Hieronder volgt een weergave van de lijst, met daarbij een korte toelichting op de verschillende items

Item 1: De verdachte jongvolwassene gaat nog naar school (indicatie voor jeugdstrafrecht)

Indien er informatie beschikbaar is over de jongvolwassene zou bekend moeten zijn of de verdachte naar school gaat. Mogelijk is deze informatie echter niet meer actueel (de schoolsituatie kan veranderd zijn in de tussenliggende periode). Dit item wordt doorgaans uitgevraagd door de politie in het sociaal verhoor. Naar school gaan wordt gezien als een indicatie voor jeugdstrafrecht.

Item 2: De verdachte jongvolwassene woont nog bij opvoeders / verzorgers (indicatie voor jeugdstrafrecht)

Indien er informatie beschikbaar is over de jongvolwassene zou bekend moeten zijn of de verdachte nog bij opvoeders/verzorgers woont. Mogelijk is deze informatie echter niet meer actueel (de jongvolwassene kan inmiddels bijvoorbeeld op zichzelf zijn gaan wonen). Dit item dient doorgaans uitgevraagd te worden door de politie in het sociaal verhoor.

Item 3: De verdachte jongvolwassene heeft een LVB (blijkt uit dossier) (indicatie voor jeugdstrafrecht)

Indien er sprake is van een bekende verdachte, is deze informatie in veel gevallen beschikbaar in het dossier. De algemeen geldende definitie die wordt gehanteerd voor de veel voorkomende groep personen met een lichte verstandelijke beperking (LVB) is: IQ-score 50-70 of 70-85 en een beperkte mate van zelfredzaamheid.

Indien er sprake is van een first offender, zijn er wel aanwijzingen voor een LVB te noemen, namelijk het schoolniveau (bijvoorbeeld praktijkschool, speciaal onderwijs) van de jongvolwassene. Dit item overlapt inhoudelijk met item 1. Er dient in het politieverhoor/ sociaal verhoor niet alleen gevraagd te worden óf de jongvolwassene naar school gaat. Als deze naar school gaat, dient ook gevraagd te worden naar welk type school de jeugdige gaat of is gegaan.

Item 4: De verdachte jongvolwassene weigert mee te werken aan begeleiding (contra-indicatie voor jeugdstrafrecht)

Bij dit item moet men bij een first offender afgaan op de informatie uit het politieverhoor en sociaal verhoor. Bij een bekende verdachte kan er informatie over dit item beschikbaar zijn in het dossier. Dit is een lastig item om te beoordelen op basis van een eerste verhoor van de jongvolwassene: niet mee 'willen' werken kan ook voorkomen uit een aangeleerde onverschilligheid vanuit bijvoorbeeld een licht verstandelijke beperking, of gevoelde druk van derden. Het gaat dan om 'niet kunnen' of 'niet mogen' en niet om 'niet willen'. Authentiek niet mee willen werken kan doorgaans beter worden bepaald tijdens de vroeghulp of voor de zitting.

Item 5: Aard/ernst van het delict (contra-indicatie voor jeugdstrafrecht)

De zwaardere delicten worden na vermelding verder niet op de ZSM tafel behandeld. Dit item is voorbehouden aan de beoordeling van de officier van justitie.

Item 6: Mate van justitiële voorgeschiedenis (contra-indicatie voor jeugdstrafrecht)

Bij een first offender is dit item niet van toepassing. Bij een bekende verdachte is informatie beschikbaar in het dossier en de beschikbare informatie kan voor dit item beoordeeld worden door de aanwezige officier van justitie.

Randvoorwaarden

Om de items aan de ZSM tafel te kunnen beoordelen is de rol van de verhorende politieagenten van groot belang. De politie kan tijdens het politieverhoor en het sociaal verhoor bepaalde informatie achterhalen bij de verdachte jongvolwassene en daarnaast aangeven welke opvallendheden in het gedrag van de jongvolwassene zijn geconstateerd (houding jongvolwassene). Vooral zijn hier van belang: gaat de jongvolwassene naar school (item 1), en woont hij nog bij opvoeder(s) / verzorger(s) in huis (item 2).

Ook de officier van justitie heeft hierin een rol: aan de ZSM tafel moet de officier gerichte vragen stellen die betrekking hebben op de items. Alleen dan kan worden bepaald of het nodig is om eventueel te denken aan jeugdstrafrecht. Daarnaast is het aan te bevelen dat een officier die zitting neemt aan de ZSM tafel kennis neemt van het Wegingskader Adolescentenstrafrecht dat door de reclassering wordt gebruikt, zodat bekend is bij de officier van justitie waar een adviseur van de 3RO later op gaat letten in de vroeghulp of in het advies richting de zitting.

Bijlage 3: Thema Consultatie

Inleiding

Vanuit het project Implementatie ASR is een aantal ketenpartner overstijgende thema's benoemd. Invulling geven aan de wederzijdse informatieoverdracht en consultatie tussen de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de 3 reclasseringsorganisaties (3RO) is zo'n thema.

In dit document is beschreven welke momenten er zijn omtrent informatie en consultatie en wordt een voorstel gedaan op welke wijze dit kan worden ingevuld.

In dit document wordt eerst ingegaan op de categorie 16- en 17-jarigen en vervolgens op de categorie 18- tot 23-jarigen. Binnen die categorieën wordt zowel de informatieoverdracht als de consultatie besproken.

Onder informatieoverdracht wordt verstaan het verstrekken van relevante feitelijke informatie omtrent het civiele en strafrechtelijke verleden die bekend is in de toegankelijke systemen.

De consultatie bestaat uit afstemming over onder meer:

- wenselijkheid wel of niet adviseren atypisch strafrecht
- wenselijkheid wel of niet adviseren atypische begeleiding
- mogelijkheden passende interventies/aanbod uit het beschikbare palet

De ketenafspraken in dit document zijn tot stand gekomen met actieve inbreng van de RvdK en de 3RO. De afspraken gelden vanaf 1 april 2014. Binnen het kader van de implementatie ASR wordt gemonitord of deze afspraken toereikend zijn of aanpassing behoeven. Eventuele capacitaire consequenties worden meegenomen in de Impactanalyse door Significant¹. De afspraken kunnen worden ingevoerd onder voorbehoud van financiering.

Keten afspraken 16- en 17-jarigen

Informatieoverdracht

Voor 16- en 17-jarigen vindt er geen informatieoverdracht plaats vanuit 3RO naar de RvdK. 3RO beschikt niet over relevante achtergrondinformatie over deze categorie. Bovendien is eventuele Informatie van 3RO niet van invloed op het besluit om wel/geen raadsonderzoek te starten. In het kader van de implementatie van het ASR zijn geen nieuwe afspraken nodig.

Consultatie

De verwachting bestaat dat er in de praktijk niet veel situaties zullen zijn waarbij zal worden overwogen om te adviseren om voor 16- en 17-jarigen atypisch strafrecht toe te passen. Het adviseren van atypische reclassering zal vermoedelijk vaker voorkomen.

In beide gevallen gelden de volgende werkafspraken;

¹ Indien capacitaire consequenties volgens analyse groot zijn, dan leidt dit mogelijk tot aangepaste afspraken

- De raadsonderzoeker neemt tijdens de uitvoeringsfase van het onderzoek - in die gevallen waar overwogen wordt om atypisch te adviseren - desgewenst contact op met de bureaudienst van 3RO² voor consultatief overleg.
De bureaudienst koppelt de raadsonderzoeker aan de juiste persoon.
- De consultatie vindt plaats op initiatief van de RvdK en is in principe telefonisch.
Indien nodig wordt de consultatie ondersteund met informatie uitwisseling via de mail.

Keten afspraken 18- tot -23-jarigen

Informatieoverdracht

In de huidige praktijk bestaan er afspraken tussen de RvdK en 3RO op welke wijze door 3RO informatie bij de RvdK wordt opgevraagd. Deze afspraken blijven ongewijzigd van kracht³, waarbij wel het leeftijdsbereik wordt verruimd tot 23 jaar. Aandachtspunt is dat hier lokaal verschillend invulling aan is gegeven.

Ter borging van de continuïteit en de kwaliteit van de informatie uitwisseling zullen de bestaande afspraken hierover door de betrokken organisaties vóór de inwerkingtreding van het ASR op 1 april 2014 intern opnieuw onder de aandacht worden gebracht en indien mogelijk landelijk uniform worden gemaakt.

Los van de bestaande afspraken omtrent de *wijze* waarop informatie wordt uitgewisseld, dienen onderstaande afspraken ervoor om te zorgen dat de informatieoverdracht in ieder geval plaatsvindt bij de potentiële ASR-doelgroep. Aangezien het toepassen van atypisch strafrecht is voorbehouden aan de rechter, bestaat de potentiële ASR-doelgroep uit de 18- tot 23-jarigen die voor de rechter komen (Voorgeleiding/ Zitting).

Tijdens ZSM

Bij alle 18- tot 23-jarigen die worden gedagvaard, kan het OM advies inwinnen bij de 3RO omtrent de beslissing wel/niet aanvragen reclasseringsadvies en wel/niet voornemen vorderen JSR in de dagvaarding. Zie hiervoor ook het thema *Inpassen ASR in ZSM/Adviesproces*.

Indien 3RO in dit kader door het OM wordt geraadpleegd, vraagt 3RO informatie op bij de casusregisseur van de RvdK. Deze informatie is zinvol bij de beoordeling omtrent noodzaak reclasseringsadvies en voornemen toepassen JSR.

Indien er sprake is van een IVS met Voorgeleiding wordt in alle gevallen – al dan niet bij ZSM – voorafgaand aan de uitvoering van de vroeghulp door 3RO informatie ingewonnen bij de casusregisseur van de RvdK.

In beide situaties is o.b.v. de informatie van de RvdK ook bekend of er sprake is van lopende begeleiding door de JR. De 3RO adviseur zal dan de JR als informant benaderen t.b.v. het reclasseringsadvies.

² De RvdK beoordeelt zelf of RN, LJ&R of SVG passend is.

³ Bijkomend effect van implementatie ASR is grotere bewustwording en daardoor meer informatie- en consultatieverzoeken aan RvdK los van de ASR-doelgroep

Consultatie 18- tot 23-jarigen

Tijdens ZSM:

Bij ZSM vindt er geen consultatie plaats tussen 3RO en RvdK i.h.k.v. ASR.

3RO geeft o.b.v. onder meer de verkregen informatie van de RvdK eigenstandig advies aan OM omtrent de te nemen beslissingen.

Tijdens het opstellen van een (vroeghulp)adviesrapportage:

- De adviseur van 3RO neemt in die gevallen waar 3RO overweegt om atypisch te adviseren naar behoefte⁴ tijdens de uitvoeringsfase van het onderzoek contact op met de Casusregisseur van de RvdK⁵ voor consultatief overleg. De Casusregisseur beoordeelt wie het beste de inhoudelijke consultatie kan verlenen.
- De consultatie vindt plaats op initiatief van 3RO en is in principe telefonisch. Indien nodig wordt de consultatie ondersteund met informatie uitwisseling via de mail.

Concretisering door 3RO en RvdK

Onderstaande punten worden door 3RO en de RvdK als implementatieactiviteit verder opgepakt/uitgewerkt.

1. 18 tot 23: oprissen en onder de aandacht brengen bestaande afspraken informatie overdracht en deze uniform landelijk vastleggen.
2. Vastleggen genoemde ketenafspraken in eigen werkproces
 - 16 en 17: RvdK consulteert 3RO
 - 18 tot 23: 3RO vraagt informatie op bij RvdK
 - 18 tot 23: 3RO consulteert RvdK
3. Formuleren lijst met door 3RO op te vragen informatie; bijvoorbeeld:
 - totaal aan onderzoeken dat heeft plaatsgevonden (zowel in strafrechtelijk als in civiel kader)
 - eindresultaat van die onderzoeken
 - historische en actuele straf-en civielrechtelijke sancties en maatregelen.
 -
4. Opleveren (eenvoudige) beslisboom door 3RO t.b.v. RvdK om juiste bureaudienst te benaderen (afgerond)
5. Lokale detail afspraken: telefoonnummers, e-mailadressen en dergelijke

⁴ De behoefte aan consultatief contact zal naar verwachting afnemen naarmate meer ervaring is opgedaan.

⁵ 3RO kan daarnaast aparte afspraken met JR maken welke werkwijze te hanteren

Bijlage 4: Thema Aansluiting LIJ en RISC

Inleiding

Vanuit het project Implementatie ASR is een aantal ketenpartner overstijgende thema's benoemd. Op welke wijze wordt omgegaan met de huidige instrumenten LIJ en RISC/Quickscan bij adolescenten waarbij sprake is van atypisch strafrecht of atypische reclassering is zo'n thema.

In dit document wordt beschreven waar in het proces de impact zit van de implementatie ASR op het toepassen van beide instrumenten en wordt een werkwijze voorgesteld die vanaf 1 april 2014 kan worden toegepast.

Het LIJ wordt door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) gehanteerd om het OM en de rechter te adviseren over jongeren van 12 tot 18 jaar. Daarnaast wordt het LIJ door de Jeugdreclassering (JR) gebruikt om te komen tot een Plan van Aanpak voor de begeleiding van de desbetreffende jongeren. Input hiervoor is de afgenomen LIJ van de RvdK, die de JR vervolgens actualiseert t.b.v. het Plan van Aanpak.

De RISC wordt door de adviseur van 3RO gehanteerd om een diagnose te stellen omtrent de persoonlijke omstandigheden en risico's. Op basis daarvan stelt diezelfde adviseur een adviesrapportage op voor het OM en de rechter. De kern van dat advies is een plan van aanpak, welke is opgebouwd uit bijzondere voorwaarden. Dat plan van aanpak wordt vervolgens, na oplegging daarvan door een rechter, uitgevoerd door een 3RO toezichthouder.

Als we ons beperken tot de doelgroep adolescenten wordt:

- Bij 16- en 17-jarigen het LIJ gebruikt in zowel de advisering (RvdK) als in het toezicht (JR)
- bij 18- tot 23-jarigen de RISC gebruikt in de advisering (3RO adviseur) en als naslagwerk in het toezicht (3RO toezichthouder)

Impact

Voor wat betreft de aansluiting LIJ-RISC zijn in het kader van de implementatie ASR over vier varianten afspraken gemaakt:

1. Advies:

- A. RvdK adviseert o.b.v. LIJ voor 16- en 17-jarigen toepassing volwassenenstrafrecht (VSR)
- B. 3RO adviseert o.b.v. RISC of Quickscan¹ voor 18- tot 23-jarigen toepassing jeugdstrafrecht (JSR)

2. Toezicht en Begeleiding²:

- C. JR voert T&B uit op 18- tot 23-jarigen met als input een adviesrapport 3RO o.b.v. RISC
- D. 3RO voert T&B uit op 16- en 17-jarigen met als input een adviesrapport RvdK o.b.v. LIJ³

¹ 3RO beoordeelt zelf welk instrument ten behoeve van de advisering ingezet zal worden, waarbij het standpunt van de 3RO is: beknopt als het kan en met de RISC als dat nodig is. In dit stuk wordt verder slechts gesproken over RISC: 3RO kan echter per geval afwegen of een RISC of een Quickscan wordt toegepast.

² Na inwerkingtreding ASR wordt voor begeleiding door de (jeugd)reclassering de term Toezicht en Begeleiding (T&B) gebruikt. Niet te verwarren met de in het jeugdstrafrecht al bestaande vrijwillige T&B.

³ Daarnaast is er de mogelijkheid dat 3RO T&B voor 18 tot 23 jarigen uitvoert. Blijft voor dit onderwerp buiten beschouwing aangezien er dan geen sprake is van aansluiting LIJ/RISC.

Een adviesrapportage van 3RO, o.b.v. RISC, bevat reeds een plan van aanpak. Een adviesrapport van de RvdK, o.b.v. LIJ, vormt alleen de basis daarvoor: de uitvoerende organisatie ((jeugd)reclassering) stelt het plan van aanpak op.

De voorliggende vraag is op welke wijze deze vier varianten vanaf 1 april 2014 worden ingevuld. Uitgangspunt hierbij is dat een eventuele (gevalideerde) aanpassing van beide instrumenten een lange adem vergt. Voor zover wenselijk en mogelijk zou aanpassing van de instrumenten een oplossing voor de lange termijn kunnen zijn. Richting 1 april liggen andere keuzes meer voor de hand. De kern van het voorliggende themaproduct is de uitwerking van de werkwijze vanaf 1 april. Ter afsluiting worden vervolgstappen voorgesteld voor de navolgende periode.

1. Advies

Uitgangspunt is dat de adviserende organisaties en de gehanteerde instrumenten ongewijzigd blijven. De RvdK adviseert, gebruikmakend van het LIJ, voor de 16- en 17-jarigen. 3RO adviseert, gebruikmakend van de RISC, voor de 18- tot 23-jarigen.

Aanvullend instrument is het Wegingskader ASR. De 3RO adviseur kan met behulp van dit Wegingskader overwegen om JSR te adviseren. Binnen JSR kan daarbij ook nog worden gekozen voor volwassenenreclassering.

Het LIJ en de RISC blijven in die situaties geschikte instrumenten voor de analyse/diagnose. Als instrumenten voor toeleiding zijn ze echter minder geschikt. Het LIJ leidt immers niet toe naar interventies uit het volwassenenaanbod en de RISC leidt niet naar interventies uit het jeugd aanbod.

De beste oplossing is om dit op te vangen door een grotere rol te geven aan het professionele oordeel van de medewerker, aangevuld met consultatie⁴ waar nodig.

Dit resulteert in de navolgende werkwijze. Na inwerkingtreding van het Adolescentenstrafrecht wordt gemonitord of de werkwijze rond de advisering volstaat, of dat eventueel aanvullende afspraken nodig zijn.

- A. *RvdK adviseert o.b.v. LIJ voor 16- en 17-jarigen toepassing volwassenenstrafrecht*⁵
 - 1. De RvdK doet onderzoek gebruikmakend van het LIJ
 - 2. De RvdK overweegt in enkele situaties of atypisch strafrecht/begeleiding mogelijk van toepassing is
 - 3. De RvdK consulteert 3RO indien men gebruik wil maken van kennis omtrent aanbod volwassenenpalet
 - 4. De RvdK formuleert het strafadvies

- B. *3RO adviseert o.b.v. RISC voor 18- tot 23-jarigen toepassing JSR*
 - 1. 3RO doet onderzoek gebruikmakend van de RISC
 - 2. 3RO hanteert het Wegingskader ASR om te bepalen of JSR van toepassing is
 - 3. 3RO consulteert de RvdK indien men gebruik wil maken van kennis omtrent aanbod jeugdpalet
 - 4. 3RO formuleert het strafadvies en stelt Plan van Aanpak op

⁴ Zie voor invulling consultatie het thema ASR Consultatie

⁵ Dit zal niet vaak voorkomen en als het voorkomt meestal op instigatie van het OM

De bij B omschreven werkwijze is ten behoeve van de implementatie door 3RO nader geconcretiseerd in een praktische handreiking voor 3RO adviseurs. Deze is tijdens het ontwikkelproces tevens voorgelegd aan projectleiders van RvdK, JN en WSG om eventuele onjuiste of onwerkbaar zaken te signaleren.

2. Toezicht en Begeleiding:

Uitgangspunt is dat zowel de jeugdreclassering (JR) als de volwassenenreclassering (VR) voor de doelgroep 16 tot 23 jaar de methodische handreiking voor reclasseren met adolescenten hanteert. Daarnaast is het uitgangspunt dat zoveel als mogelijk de eigen instrumenten en formats worden gebruikt.

Ook hier wordt een beroep gedaan op het professioneel oordeel van de medewerker, aangevuld met afstemming waar nodig.

Dit resulteert in de navolgende voorgestelde werkwijze. Na inwerkingtreding van het Adolescentenstrafrecht wordt gemonitord of deze werkwijze rond toezicht en begeleiding volstaat, of dat eventueel aanvullende afspraken nodig zijn.

C. JR voert T&B uit op 18- tot 23-jarige met als input een adviesrapport o.b.v. RISc

1. De JR heeft de adviesrapportage inclusief plan van aanpak van 3RO als input.
2. Dit is het vertrekpunt voor gesprekken en analyse
3. De LIJ-domeinen worden in kaart gebracht, maar niet ingevoerd in LIJ-systeem
4. O.b.v. analyse komt de JR via het professioneel oordeel (maar niet ondersteund door scores instrument) tot een plan van aanpak opgemaakt in het eigen format.
5. Indien nodig wordt afstemming gezocht met de betreffende 3RO-adviseur

De mogelijkheden voor een vrije invulling van de JR zijn overigens beperkter dan tot nu toe gebruikelijk in het JSR. Het plan van aanpak van de 3RO-adviseur is immers bekrachtigd (en mogelijk gewijzigd) door de rechter in het vonnis met daarin opgenomen de bijzondere voorwaarden.

De bij C omschreven werkwijze is ten behoeve van de implementatie door JN nader geconcretiseerd in een praktische handreiking voor toezichthouders van de jeugdreclassering. Deze is tijdens het ontwikkelproces tevens voorgelegd aan projectleiders van 3RO, WSG en RvdK om eventuele onjuiste of onwerkbaar zaken te signaleren.

D. 3RO voert T&B uit op 16- en 17-jarigen met als input een adviesrapport o.b.v. LIJ

1. De 3RO-toezichthouder heeft de adviesrapportage van de RvdK als input.
2. Dit is het vertrekpunt voor gesprekken en analyse
3. De RISc wordt niet ingevuld (niet gevalideerd voor minderjarigen)
4. O.b.v. analyse komt de 3RO-toezichthouder via het professioneel oordeel (zonder RISc) tot een plan van aanpak, ingevoerd in de toezicht-omgeving in IRIS.
5. Indien nodig wordt afstemming gezocht met de betreffende Raadsonderzoeker

De bij D omschreven werkwijze is ten behoeve van de implementatie door 3RO nader geconcretiseerd in een praktische handreiking voor 3RO-toezichthouders. Deze is tijdens het ontwikkelproces tevens voorgelegd aan projectleiders van JN, RvdK en WSG om eventuele onjuiste of onwerkbaar zaken te signaleren.

Vervolgstappen

De werkwijzen en afspraken zoals die in dit themaproduct zijn omschreven maken de toepassing van de mogelijkheden van het Adolescentenstrafrecht mogelijk. Er zal op dit thema echter nog wel doorontwikkeling nodig zijn. De definitieve werkwijze komt in drie fases tot stand.

Fase 1: Praktische werkwijze 1 april

Het voorliggende themaproduct vormt de afronding van fase 1, waarin een werkwijze is ontwikkeld die kan worden toegepast vanaf de inwerkingtreding van het Adolescentenstrafrecht. Ook zijn praktische handreikingen ontwikkeld ten behoeve van de implementatie.

Fase 2: Aanpassing praktijkgebruik en wetenschappelijke toetsing

Op basis van het gebruik van de handreikingen in de praktijk en vanuit wetenschappelijke inzichten, worden de handreikingen eventueel aangepast. Het gebruik wordt gemonitord en er wordt in kaart gebracht op welke wijze en door wie vanuit wetenschappelijke blik naar de handreikingen kan worden gekeken.

Het resultaat van deze fase is een geoptimaliseerde en wetenschappelijk meer onderbouwde set aan handreikingen.

Fase 3: Aanpassing instrumenten

De eerste twee fases geven ons meer inzicht of en zo ja op welke wijze er behoefte is om de instrumenten LIJ en RISC aan te passen. Na een kosten/baten analyse kan dan besloten worden om de ontwikkeling hiervan in gang te zetten.

Bijlage 5: Thema Aanbodpalet & beleidsafspraken gedragsinterventies

Inleiding

Met de komst van het Adolescentenstrafrecht is het voor medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming en de reclassering van belang inzichtelijk te hebben welk aanbod in geval van toepassing van jeugdstrafrecht bij 18- tot 23-jarigen of volwassenen strafrecht bij 16- en 17-jarigen beschikbaar is. Dit kunnen zij, naast de persoonlijkheid en de omstandigheden van het geval, mee laten wegen in hun advies om al dan niet jeugdstrafrecht toe te passen en in de formulering van hun plan van aanpak. Het aanbodpalet is daarom benoemd als een van de ketenpartner overstijgende thema's binnen het implementatieproject van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het eindproduct van dit thema, dat half februari door het projectteam implementatie Adolescentenstrafrecht van het ministerie van Veiligheid en Justitie (projectteam ASR V&J) is opgeleverd en begin maart 2014 is vastgesteld door de projectgroep Adolescentenstrafrecht, bood inzicht in het aanbodpalet bij het toepassen van jeugdstrafrecht bij jongvolwassenen en toepassen van volwassenenstrafrecht bij jongeren.

Tijdens het opstellen van voornoemd eindproduct werd duidelijk dat het in het licht van het Adolescentenstrafrecht wenselijk zou zijn om bestaande beleidsafspraken over (leeftijdsgrenzen voor) deelname aan erkende gedragsinterventies te herzien. Op initiatief van het projectteam ASR V&J heeft de Projectgroep Adolescentenstrafrecht voorgesteld om, als aanvulling op het opgeleverde themaproduct, te werken aan beleidsafspraken die de inzet van gedragsinterventies bij het toepassen van 'atypisch' strafrecht vergemakkelijken.

Deze notitie is een samenvoeging van het themaproduct dat begin maart 2014 is vastgesteld door de projectgroep Adolescentenstrafrecht en de beleidsafspraken die inmiddels in aanvulling daarop zijn gemaakt.

Sancties en (bijzondere) voorwaarden

Het aanbod van sancties wordt bepaald door het type strafrecht dat wordt toegepast. Dus: wanneer gekozen wordt voor het toepassen van volwassenenstrafrecht is, zowel bij 18- tot 23-jarigen als bij 16- en 17-jarigen, alleen het aanbodpalet sancties uit het volwassenenstrafrecht beschikbaar. Wanneer gekozen wordt voor het toepassen van jeugdstrafrecht is, zowel bij 16- en 17-jarigen als bij 18- tot 23-jarigen, alleen het aanbodpalet sancties uit het jeugdstrafrecht beschikbaar.

Mogelijke sancties jeugdstrafrecht

In het jeugdstrafrecht zijn de volgende sancties mogelijk:

- Geldboete
- Taakstraf: werkstraf en/of leerstraf
- Jeugdetentie
- GBM (Gedrags Beïnvloedende Maatregel)
- PIJ maatregel

Mogelijke (bijzondere) voorwaarden jeugdstrafrecht

Bovengenoemde sancties kunnen, met uitzondering van GBM, ook voorwaardelijk worden opgelegd. Daaraan kunnen algemene en bijzondere voorwaarden worden verbonden. Bij jeugdstrafrecht kunnen dit zijn:

- Algemene voorwaarde: geen recidive
- Algemene voorwaarde: jeugdreclassering
- Algemene voorwaarde: volwassenen reclassering (3RO)
- Bijzondere voorwaarde: Art. 77z Sr (diverse, o.a. gedragsinterventies, schadeherstel, contact-/ gebiedsverbod evt. mét elektronische controle, volgen van onderwijs)

Mogelijke sancties volwassenenstrafrecht

In het volwassenenstrafrecht zijn de volgende sancties mogelijk:

- Geldboete
- Werkstraf
- Detentie
- ISD maatregel
- TBS maatregel

Mogelijke (bijzondere) voorwaarden volwassenenstrafrecht

Bovengenoemde sancties kunnen ook voorwaardelijk worden opgelegd. Daaraan kunnen algemene en bijzondere voorwaarden worden verbonden. Bij volwassenenstrafrecht kunnen dit zijn:

- Algemene voorwaarde: geen recidive
- Algemene voorwaarde: volwassenen reclassering (3RO)
- Bijzondere voorwaarde: Art. 14c Sr (diverse, o.a. gedragsinterventies, schadeherstel, contact-/ gebiedsverbod evt. mét elektronische controle)

Erkende gedragsinterventies en het Adolescentenstrafrecht: twee beleidsafspraken

Ook het beschikbare aanbod van gedragsinterventies wordt bepaald door het type strafrecht dat wordt toegepast. Doel van het Adolescentenstrafrecht is om de focus in de sanctietoepassing meer op de ontwikkelingsleeftijd van verdachten en veroordeelden te richten en minder op de kalenderleeftijd. Dit vraagt ook om een andere manier van kijken naar de inzet van interventies en daaraan gekoppelde minimale en maximale (kalender)leeftijden. Door het in stand houden van de scheidslijn rond een bepaalde leeftijd (in veel gevallen 18 jaar) die voor een deel van de gedragsinterventies gold, werden de mogelijkheden voor maatwerk, afgestemd op de ontwikkelingsleeftijd, beperkt. Er zijn daarom in afstemming met het de directies Justitieel Jeugdbeleid en Sanctie- en Preventiebeleid en de Commissie Gedragsinterventies²³ twee beleidsafspraken gemaakt.

²³ Deze commissie bestaat uit vertegenwoordiging vanuit de directies Justitieel Jeugdbeleid en Sanctie- en Preventiebeleid, de erkenningscommissie Justitie en diverse indieners van gedragsinterventies, zoals de Raad voor de Kinderbescherming en 3RO.

Beleidsafspraken 1: niet kalenderleeftijd, maar toegepast type strafrecht bepalend voor deelname aan erkende gedragsinterventies

Aan veel erkende gedragsinterventies is in de ontwikkeling daarvan een leeftijdsgrens voor deelname gekoppeld. Aannee is echter dat 18- tot 23-jarigen die volgens het jeugdstrafrecht worden berecht, gezien hun ontwikkelingsfase ook baat kunnen hebben bij de gedragsinterventies waaraan een maximale leeftijdsgrens is gekoppeld die lager ligt dan hun kalenderleeftijd. Andersom geldt hetzelfde: 16- en 17-jarigen die volgens het volwassenenstrafrecht worden veroordeeld zouden volgens deze aanname baat kunnen hebben bij interventies waaraan een minimale leeftijdsgrens is gekoppeld die hoger ligt dan hun kalenderleeftijd. Afsproken is daarom dat een 18- tot 23-jarige die is veroordeeld volgens het jeugdstrafrecht mag deelnemen aan de erkende gedragsinterventies uit het jeugdpalet en dat een 16- en 17-jarige die volgens het volwassenenstrafrecht is veroordeeld mag deelnemen aan interventies uit het volwassenenpalet. Eventuele leeftijdsgrenzen die aan de betreffende gedragsinterventies zijn gekoppeld, zijn aan die afspraak ondergeschikt. Daarbij is het wel van belang dat de leeftijd en argumentatie voor de keuze voor het type strafrecht (jeugdstrafrecht of volwassenenstrafrecht) goed worden gedocumenteerd, ten behoeve van evaluatieonderzoek en uiteindelijk (her) beoordeling van de betreffende interventie door de erkenningscommissie.²⁴

Beleidsafspraken 2: uitzondering leeftijdsgrenzen deelname enkele systeemgerichte erkende gedragsinterventies

Het is mogelijk dat bij toepassen van jeugdstrafrecht op 18- tot 23-jarigen (en bij toepassen van volwassenenstrafrecht op 16- en 17-jarigen) door leeftijdsgrenzen die aan deze erkende interventies gekoppeld zijn, het aanbod onvoldoende is om te voorzien in de behoefte. Beleidsafspraken 1 lost dit probleem in de meeste gevallen op. In incidentele gevallen is de leeftijdsgrens echter dusdanig hard, dat ook bij veroordeling volgens het jeugdstrafrecht een meerderjarige niet kan deelnemen. Het gaat daarbij om een aantal systeemgerichte gedragsinterventies. Vanuit het ministerie van VenJ is het uitgangspunt dat alleen erkende gedragsinterventies worden geadviseerd/opgelegd. Er zijn situaties denkbaar waarin voor een 18- tot 23-jarige die volgens het jeugdstrafrecht wordt berecht de inzet van een systeemgerichte gedragsinterventie noodzakelijk is, maar dat de harde leeftijdsgrenzen van de erkende interventies aan diens deelname daaraan in de weg staan. In die gevallen kan in overleg met het ministerie van VenJ een passende interventie, die mogelijk niet erkend is, worden aangeboden. Het verdient dan de voorkeur dat er voor deze interventie een plan is om tot erkenning te komen.

Aanbodpalet erkende gedragsinterventies

In navolgende tabel staan alle (ten tijde van het schrijven van de onderhavige notitie) door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie erkende gedragsinterventies. Daarbij is ook steeds de leeftijdscategorie genoemd waarvoor de interventie ontwikkeld (en erkend) is. Met de hierboven omschreven beleidsafspraken vormen deze leeftijdsgrenzen in de meeste gevallen echter geen belemmering meer.

²⁴ De erkenningscommissie werkt aan een procedurevoorstel waarin indieners haar informeren over aan te brengen structurele wijzigingen. Het moet immers wel transparant zijn hoe aanpassingen zich verhouden tot hetgeen oorspronkelijk erkend is. Dit zou bijvoorbeeld de leeftijdsgrens kunnen betreffen. Indien aan de orde buigt de Erkenningscommissie zich over de vraag of de aanpassingen wel of niet onder de erkenning vallen.

Tabel: erkende gedragsinterventies²⁵

Jeugdstrafrecht		Volwassenen strafrecht	
Cognitieve, sociale vaardigheden			
Tools4U	t/m 17	CoVa	18+
SoCool	t/m 23		
Sociale Vaardigheden op maat	t/m 21		
Leren van delict	t/m 23		
Agressieregulatie			
TACT-groep	t/m 17	ART-Wiltshire Nederland	18+
Agressieregulatie op maat	t/m 21	Grip op Agressie	18+
Agressieregulatie op maat ambulante	t/m 24		
In Control	t/m 21		
In Control voor LVB	t/m 21		
Middelengebruik			
Stay-A-Way	t/m 17	Korte leefstijltraining	18+
Multidimensional Family Therapy (MDFT)	t/m 17	Leefstijltraining	18+
Brains4Use	t/m 23	Alcohol en geweld	18+
Omgaan met seksualiteit			
Respect Limits	t/m 17		
Out of the Circle	t/m 17		
Werk en school			
Buitenprogramma Work Wise	t/m 23		
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer	t/m 23		
Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer LVB	t/m 23		
Systeem			
Ouderschap met Liefde en Grenzen	t/m 17		
Functional Family Therapy	t/m 17		
Multisystem Therapy	t/m 17		
Multidimensional Treatment Foster Care	t/m 17		

²⁵ In dit schema staan slechts de interventies die op moment van schrijven van deze notities erkend zijn door de erkenningscommissie. Het feitelijke aanbod is iets breder, wanneer voorlopig erkende interventies (Tact-individueel) en interventies die op korte termijn door de erkenningscommissie zullen worden (her)beoordeeld (18+ variant van Stay-a-way, Cova plus, Solo, ArVa) worden meegenomen. Ook worden een aantal interventies, waarvan op de website van de erkenningscommissie staat dat ze de doelgroep 'minderjarigen' hebben, in de praktijk reeds aangeboden voor een oudere leeftijdsgroep (bijvoorbeeld op het domein 'omgaan met seksualiteit').

Bijlage 6: Thema Aanbodpalet, toeleiding, indicatiestelling en financiering van zorg voor 18- tot 23-jarigen in het kader van jeugdstrafrecht 2014

Inleiding/leeswijzer

In de aanloop naar 1 april 2014, de inwerkingtreding van het Adolescentenstrafrecht, heeft het implementatieteam onder meer de volgende drie themaproducten opgeleverd:

- 1) Aanbodpalet: een overzicht van het aanbod van sancties en zorg in respectievelijk het jeugdstrafrecht en het volwassenenstrafrecht, voor de groep 16- tot 23-jarigen. Het implementatieteam heeft naar aanleiding van dit themaproduct ingezet op beleidsafspraken over hoe om te gaan met leeftijdsgrenzen bij erkende gedragsinterventies: dit heeft geleid tot een 'nieuw themaproduct' waarin de gemaakte beleidsafspraken daarover zijn opgenomen.
- 2) *(Niet meer opgenomen in bijlagen Kader ASR 2.0)* Indiciestelling en financiering: een overzicht van de juridische (on)mogelijkheden voor indiceren van zorg, in het bijzonder bij toepassen van jeugdstrafrecht bij 18- tot 23-jarigen, en de gemaakte ketenafspraken daarover. Tevens een doorkijk naar 1 januari 2015: de situatie na de transitie van jeugdzorg naar de gemeenten.
- 3) LIJ-RISc: Ketenafspraken over hoe om te gaan met screenings- en diagnostische instrumenten van de volwassenenreclassering (VR), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de jeugdreclassering (JR), bij het adviseren over en uitvoeren van zorg en interventies in het kader van a-typisch strafrecht (jeugdstrafrecht bij 18- tot 23-jarigen en volwassenenstrafrecht bij 16- en 17-jarigen).

In het onderhavige document hebben we de voor de volwassenenreclassering relevante informatie uit bovengenoemde drie thema-producten geïntegreerd in 1 overzicht, soms aangevuld met informatie die nog niet (expliciet) in de eerdere producten aan bod is gekomen. Dit document gaat alleen over de situatie in 2014: in een later stadium zal een overzicht komen van de situatie vanaf 1 januari 2015²⁶. Doel is om reclasseringswerkers snel meer inzicht te geven in de (on)mogelijkheden van toeleiding van 18- tot 23-jarigen naar het zorgaanbod in het kader van het jeugdstrafrecht, de activiteiten die daarin van hen nodig zijn en met wie daarbij afstemming nodig is.

Op de volgende pagina staat een schema dat als basis dient voor dit stuk. Het schema is opgebouwd vanuit het kader waarin de zorg wordt aangeboden: Taakstraf, PIJ, jeugddetentie, bijzondere voorwaarden en GBM. Het schema leest van links naar rechts, waarbij eerst het soort zorg wordt benoemd, vervolgens waaruit die zorg wordt gefinancierd en uiteindelijk of daarvoor indicatiestelling nodig is en zo ja, door wie. In de rest van dat hoofdstuk worden onderdelen uit dit schema verder toegelicht.

²⁶ Zie bijlage 7 in dit document

Schema: zorgaanbod 18-23 jarigen in het kader van jeugdstrafrecht 2014

Kader	Soort zorg	Financiering	Indicatie
Taakstraf	Een aantal erkende Gedragsinterventies van de RvdK	Min VenJ	n.v.t.
Onvoorwaardelijke PIJ-maatregel*	Opname in een forensische behandelinrichting	Min VenJ	n.v.t.
Jeugd detentie	Alle zorg die binnen het kader van de detentie wordt uitgevoerd	Min VenJ	n.v.t.
Als bijzondere voorwaarde (bij voorwaardelijke veroordeling of schorsing preventieve hechtenis) of als onderdeel van GBM of als onderdeel van STP	Geïndiceerde zorg**	Zorg op basis van de zorgverzekeringswet (GGZ-zorg)	Zorgverzekering (eigen risico, soms eigen bijdrage)
		Zorg op basis van de wet op de jeugdzorg (jeugdzorgvoorziening)***	Provincie (soms eigen bijdrage)
		AWBZ-zorg	AWBZ (eigen bijdrage)
			Verwijzing huisarts/BJZ
			BJZ
			CIZ****

*Ook voorwaardelijke beëindiging van de PIJ-maatregel valt hieronder

**Alle zorg waarvoor indicatie nodig is. Ook een aantal erkende gedragsinterventies valt onder geïndiceerde zorg: zie toelichting onder het kopje 'bijzondere voorwaarde bij voorwaardelijke veroordeling'. Geïndiceerde zorg kan ook als het niet in een vonnis staat, bijvoorbeeld gedurende verloop van toezicht en begeleiding, worden geïndiceerd en opgestart. Het juridische kader is dan echter minder sterk: het is dan geen bijzondere voorwaarde maar een aanwijzing van de (jeugd)reclassering.

*** Veel aanbieders van jeugdzorgvoorzieningen accepteren geen cliënten van 18 jaar of ouder. Dit is met name zo wanneer er vóór het 18^e jaar geen contact was met BJZ of de zorgaanbieder, of als het contact meer dan 3 tot 6 maanden geleden is afgesloten. Jeugdzorgaanbieders gaan hier echter verschillend mee om. Daarom altijd met de zorgaanbieder of BJZ overleggen.

****CIZ is hier vrijwel altijd de partij die moet indiceren. Uitzondering: BJZ moet indiceren indien:

- 1) Het een verlenging betreft van een eerder door BJZ afgegeven AWBZ-indicatie.
- 2) Als er binnen 6 maanden na afsluiten van het (door BJZ afgegeven) indicatiebesluit er een nieuw verzoek wordt ingediend .
- 3) De jongere tot zijn 18^{de} een JR/ JB-maatregel (jeugdbeschermingsmaatregel) had, deze afgesloten is en er voor het 18^{de} jaar al sprake was van geïndiceerde AWBZ-zorg.

Achtergrondinformatie

In deze paragraaf staan de diverse typen zorg beschreven die in het kader van jeugdstrafrecht beschikbaar zijn. Daarna volgen een aantal algemene onderwerpen die van belang zijn in de context van dit stuk.

Geïndiceerde jeugdzorg: typen zorg en bijbehorende randvoorwaarden

Onder geïndiceerde jeugdzorg vallen diverse typen zorg. Wat al deze zorg gemeen heeft is dat er een indicatiestelling voor nodig is. De verschillende soorten staan hieronder omschreven. Daarbij zijn ook de bijbehorende randvoorwaarden benoemd.

Zorg op basis van de wet op de jeugdzorg (jeugdzorgvoorziening)

Betreft zorg voor opvoed- en gedragsproblemen (bijv. individuele begeleiding, gezins- en opvoedondersteuning, kamertraining, orthopedagogische behandelgroepen).

Hier wordt er tot 20 jaar soms een bijdrage van ouders gevraagd. Deze wordt geïnd door het Landelijk Bureau Inning Ouderlijke Bijdragen (LBIO). Voor de leeftijdscategorie 12-20 jaar gelden de volgende bedragen (2014):

- 24-uurs zorg (dag/nacht-opname): euro 131 per maand
- dagopname: euro 66 per maand

Deze bijdrage is niet afhankelijk van het inkomen.

Zorg op basis van de zorgverzekeringswet (GGZ-zorg)

Er bestaat een onderscheid tussen gespecialiseerde GGZ-zorg en basis GGZ-zorg. Voor basis GGZ-zorg is geen DSM diagnose nodig. Gespecialiseerde GGZ-zorg kan behandeling en/of diagnose inhouden. De diagnose wordt altijd vergoed door de zorgverzekering. Voor de behandeling kunnen zorgaanbieders een DSM-diagnose vereisen (let hier op bij bijzondere voorwaarden: haalbaarheid daarvan kan dus afhankelijk zijn van de nog te stellen diagnose). Sommige zorgaanbieders accepteren echter ook patiënten slechts op basis van indicatie van BIZ of verwijzing van de huisarts, ook wanneer geen diagnose DSM bekend is. Overleg altijd met de betreffende zorgaanbieder. Vanaf 18 jaar geldt eigen risico in de zorgverzekeringswet van maximaal 360 euro per jaar. Dit eventueel opgehoogd met een vrijwillig afgesloten eigen risico. Daarnaast wordt door sommige zorgverzekeringen, afhankelijk van de individuele zorgpolis, een eigen bijdrage gevraagd: er moet dus per individu worden gekeken hoe het voor hem/haar geregeld is.

AWBZ-zorg: Langdurige zorg voor mensen met een beperking (bij voorbeeld verstandelijke beperking, psychiatrische stoornis, zintuigelijke beperking/handicap). Een dergelijke beperking moet door een erkende instantie zijn vastgesteld.

Hier geldt vanaf 18 jaar eveneens een eigen bijdrage. De hoogte van deze eigen bijdrage is afhankelijk van de leeftijd, het inkomen en de gezinssituatie. Deze bijdrage wordt berekend en geïnd door het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

Akkoordverklaring ouders en jongere in de jeugdzorg

Vanaf 16 jaar is er geen akkoord nodig van de ouders. Een jongere heeft dan geen toestemming meer nodig van de ouders om bepaalde hulp te vragen. Heeft de jongere een verplicht contact met

de jeugdreclassering, dan is ook het akkoord van de jongere niet nodig. Als inzet van de ouders ook noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij bepaalde systeeminterventies, dienen ouders wel in te stemmen met deze hulp omdat hun medewerking daarvoor noodzakelijk is. Aan de ouders kan dit niet verplicht opgelegd worden (tot 18 jaar kan aan ouders wel -onder zeer specifieke voorwaarden - in een *civiel rechtelijk* kader (ondertoezichtstelling) bepaalde hulp opgelegd worden).

Deelname aan gedragsinterventies: leeftijdsgrenzen

Afgesproken is dat 18- tot 23-jarigen die volgens het jeugdstrafrecht worden veroordeeld, mogen deelnemen aan erkende interventies die beschikbaar zijn voor een 17-jarige, ongeacht eventuele leeftijdsgrenzen die aan die gedragsinterventies gekoppeld zijn. Bij een aantal van bovengenoemde systeemgerichte gedragsinterventies is echter sprake van een dusdanig harde leeftijdsgrens voor deelname, dat de gemaakte beleidsafspraken daarover niet voldoende zijn. Vanuit het ministerie van VenJ is het uitgangspunt dat alleen erkende gedragsinterventies worden geadviseerd/opgelegd. Er zijn situaties denkbaar waarin voor een 18- tot 23-jarige die volgens het jeugdstrafrecht wordt berecht de inzet van een systeemgerichte gedragsinterventie noodzakelijk is, maar dat de harde leeftijdsgrenzen van de erkende interventies aan diens deelname daaraan in de weg staan. In die gevallen kan in overleg met het ministerie van VenJ een passende interventie, die mogelijk niet erkend is, worden aangeboden. Het verdient dan de voorkeur dat er voor deze interventie een plan is om tot erkenning te komen.

Toeleiding naar gedragsinterventies uit het jeugdpalet

Bij 18- tot 23-jarigen neemt de reclassering meestal de RISC af²⁷. Om te bepalen welk strafrecht en welke reclassering deze adolescenten nodig hebben, gebruikt zij het wegingskader. Als de adviseur besluit om toepassing van het jeugdstrafrecht te adviseren, betreft hij de informatie uit de consultatie van de RvdK en het document 'Indicatiestelling gedragsinterventies jeugdstrafrecht o.b.v. RISC' bij de indicatiestelling van de RISC. Bij 'Justitieel Kader' vinkt de adviseur 'overige' aan en onderbouwt daar zijn keuze voor het jeugdstrafrecht (en eventueel jeugdreclassering).

Juridische kaders en mogelijkheden van zorg

Hieronder staan de verschillende juridische kaders van het jeugdstrafrecht genoemd waarbinnen zorg kan worden opgelegd. Bij elk kader staan de zorgmogelijkheden genoemd en wordt ingegaan op advisering, toeleiding, financiering en indicatiestelling van die zorg.

Taakstraf

De RvdK biedt 5 gedragsinterventies aan die als taakstraf kunnen worden opgelegd. Dit houdt in dat de gedragsinterventie ook de straf is: er wordt een aantal uur taakstraf opgelegd welke wordt ingevuld met een leerstraf. Ten tijde van het schrijven van dit stuk kunnen de volgende vijf gedragsinterventies als leerstraf worden opgelegd:

- 1) Tools 4U
- 2) So Cool

²⁷ Soms wordt de Quickscan gebruikt in de advisering. We gaan hier uit van de meest voorkomende situatie: de RISC.

- 3) TACT
- 4) Stay a way
- 5) Respect Limits

Advisering/toeleiding

Adviseurs van de volwassenenreclassering kunnen deze interventies op eigen initiatief in hun advies opnemen. Als het wordt overgenomen in het vonnis regelt de RvdK (aanbieder van deze interventies) zelf de daadwerkelijke intake en toeleiding naar de interventies. Het is wel wenselijk dat afstemming wordt gezocht met de RvdK in de adviesfase, bijvoorbeeld over eventuele contra-indicaties en de beschikbaarheid van de betreffende gedragsinterventie in de regio. In veel gevallen consulteert de adviseur van de volwassenenreclassering de RvdK al over het op te stellen plan van aanpak, conform daarover gemaakte ketenafspraken.

Financiering/indicatiestelling

Deze gedragsinterventies worden gefinancierd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hiervoor is geen indicatiestelling vereist.

PIJ-maatregel

Een Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ) is bedoeld voor criminele jongeren met een ontwikkelingsstoornis of psychische aandoening. Het betreft een opname in een forensische behandelinrichting. Er kunnen erkende gedragsinterventies opgenomen worden in het programma van de PIJ.

Advisering/toeleiding

Voor een PIJ-advies is een dubbelrapportage noodzakelijk, waaronder een psychiatrisch rapport.

Financiering/indicatiestelling

De zorg die in het kader van de PIJ wordt aangeboden wordt gefinancierd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie²⁸. Hiervoor is geen indicatiestelling vereist.

Voorwaardelijke PIJ: Vaak is een voorwaardelijke PIJ gekoppeld aan een behandeltraject, opgebouwd uit bijzondere voorwaarden. Zie voor advisering, toeleiding, financiering en indicatiestelling onder het kopje 'bijzondere voorwaarde bij voorwaardelijke veroordeling'.

Jeugddetentie

Tijdens verblijf in een JJI is altijd sprake van een zorgaanbod. In beginsel neemt iedereen deel aan het YOUTURN-programma. Daarnaast kunnen gedragsinterventies worden aangeboden. De gedragsinterventies die binnen de JJI beschikbaar zijn, zijn:

- 1) SoVa op Maat
- 2) Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer
- 3) In Control
- 4) Agressieregulatie op maat
- 5) Work Wise

²⁸ Dat geldt ook voor de zorg in het kader van de voorwaardelijke beëindiging van de PIJ-maatregel.

Advisering/toeleiding

Het is niet gebruikelijk dat in de adviesfase reeds wordt uitgewerkt welke gedragsinterventies en/of zorg tijdens de jeugddetentie zouden kunnen/moeten worden ingezet. De JJI waar de jongvolwassene verblijft zal zelf een plan van aanpak opstellen. Het adviesrapport van de reclassering kan daarbij wel als handvat dienen.

Financiering/indicatiestelling

De JJI kan op eigen initiatief zorg en gedragsinterventies inzetten. Daarvoor is geen indicatiestelling vereist.

Bijzondere voorwaarde bij voorwaardelijke veroordeling of schorsing preventieve hechtenis

Voor alle zorg die in het kader van een bijzondere voorwaarde (of gedurende het toezicht als 'aanwijzing' van de (jeugd)reclassering) wordt opgelegd is een indicatiestelling vereist. Vandaar de term 'geïndiceerde zorg'. Ook erkende gedragsinterventies kunnen daaronder vallen. De volgende vijf erkende gedragsinterventies kunnen als bijzondere voorwaarde worden opgelegd²⁹:

- 1) MDFT
- 2) MST
- 3) FFT
- 4) MTFC
- 5) NPT³⁰

Ook andere dan deze vijf erkende gedragsinterventies (bijvoorbeeld de gedragsinterventies die door de RvdK als leerstraf worden ingezet of gedragsinterventies die bij 'jeugddetentie' staan genoemd maar ook ambulante worden aangeboden door andere zorgaanbieders) zouden theoretisch als bijzondere voorwaarde opgelegd kunnen worden. Dit gebeurt in de praktijk (vrijwel) nooit omdat daarover vaak geen duidelijke financieringsafspraken zijn gemaakt. Wanneer een adviseur het wenselijk vindt dat een dergelijke gedragsinterventie als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd, dient overleg plaats te vinden met de betreffende zorgaanbieder over kostprijs en financiering daarvan. Er is geen garantie dat financiering in deze gevallen rond te krijgen is. Overleg in deze gevallen altijd met BJZ (zie voor contactgegevens in de betreffende regio de contactenlijst die daartoe door BJZ is opgesteld).

Advisering/toeleiding

De adviseur van de volwassenenreclassering dient ernaar te streven dat de benodigde indicatiestelling beschikbaar is vóór de rechtszitting. Op die manier kan de haalbaarheid van het plan van aanpak worden gewaarborgd. Bij voorkeur wordt hiermee zo vroeg mogelijk gestart, zodat ook de aanmeldprocedure alvast kan worden ingezet. Er kan namelijk nog sprake zijn van wachtlijsten. Het is belangrijk dat de adviseur daar tijdig naar informeert bij de betreffende zorgaanbieder.

²⁹ Ten tijde van het schrijven van deze notitie wordt MDFT alleen t/m 18 jaar aangeboden. MST, FFT en MTFC zijn alleen beschikbaar voor jongeren t/m 17 jaar. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar de website van de erkenningscommissie Justitie: www.erkenningscommissie.nl. Zie voor wat betreft leeftijdsgrenzen en wat dat betekent voor deelname aan gedragsinterventies ook pagina 4 van deze notitie.

³⁰ Nieuwe Perspectieven, Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer en Nieuwe Perspectieven Plus.

Financiering/indicatiestelling

De geïndiceerde jeugdzorg wordt op drie verschillende manieren gefinancierd.

Bij zorg op basis van de zorgverzekeringswet, betaalt de zorgverzekeraar. Daarbij geldt ook dat sprake is van een eigen risico dat door de jongvolwassene zelf zal moeten worden betaald. De indicatiestelling voor deze zorg kan in principe altijd worden gedaan door de huisarts. Mocht dat om wat voor reden dan ook toch niet lukken, kan BJZ ook de indicatiestelling doen. Wanneer BJZ indiceert, dient de adviseur van de volwassenenreclassering het indicatieformulier van BJZ in te vullen. BJZ geeft op basis daarvan een indicatiebesluit af. Zie voor contactgegevens in de betreffende regio de contactenlijst die daartoe door BJZ is opgesteld.

Bij zorg op basis van de Wet op de Jeugdzorg betaalt de Provincie. De indicatiestelling moet daarbij altijd worden gedaan door BJZ: de adviseur van de volwassenenreclassering vult het indicatieformulier van BJZ en op basis daarvan geeft BJZ het indicatiebesluit af.

Zorg op basis van de AWBZ wordt betaald uit de AWBZ. De indicatiestelling gebeurt hier vrijwel altijd door het CIZ. In enkele gevallen moet BJZ echter indiceren:

- 1) Het een verlenging betreft van een eerder door BJZ afgegeven AWBZ-indicatie.
- 2) Als er binnen 6 maanden na afsluiten van het (door BJZ afgegeven) indicatiebesluit er een nieuw verzoek wordt ingediend .
- 3) De jongere tot zijn 18^{de} een JR/JP-maatregel (jeugdbeschermingsmaatregel) had, deze afgesloten is en er voor het 18^{de} jaar al sprake was van geïndiceerde AWBZ-zorg.

Het verdient aanbeveling om hierover altijd met BJZ te overleggen, alvorens contact op te nemen met CIZ.

Als onderdeel van de GBM

De Gedragsbeïnvloedende Maatregel vormt een juridisch kader waarbinnen verschillende typen zorg kunnen worden ondergebracht. Dit kunnen alle vormen van geïndiceerde jeugdzorg zijn. Dit is hetzelfde overzicht als de zorg die als bijzondere voorwaarde kan worden opgelegd. Daarvoor gelden ook dezelfde eisen en afspraken.

Als onderdeel van de STP

Het Scholing- en Trainingsprogramma (STP) wordt tijdens de laatste fase van de jeugddetentie ingezet en dient een bijdrage te leveren aan een geslaagde terugkeer van de jongere in de samenleving. De jongere verblijft tijdens de deelname aan een STP niet langer in de inrichting, maar gaat vaak terug naar zijn ouders/verzorgers of bijvoorbeeld onder begeleiding op kamers wonen. Voor zorg die in dit kader mogelijk is geldt hetzelfde overzicht als de zorg die als bijzondere voorwaarde kan worden opgelegd. Daarvoor gelden ook dezelfde eisen en afspraken.

Bijlage 7: Financiering hulp 18- tot 23-jarigen in het jeugdstrafrecht 2015

Inleiding

Op 1 april 2014 is het wetsvoorstel adolescentenstrafrecht in werking getreden. Die wetswijziging maakt het onder meer mogelijk dat 16- tot 23-jarigen volgens het jeugdstrafrecht óf het volwassenenstrafrecht worden berecht. In het geval dat gekozen wordt voor het jeugdstrafrecht kan daarbij toezicht en begeleiding van zowel jeugdreclassering als volwassenenreclassering worden opgelegd.

Wanneer bij 18- tot 23-jarigen het jeugdstrafrecht wordt toegepast, geldt vanaf dat moment (vrijwel) alle wet- en regelgeving die daarbij hoort. Dat betekent dat zij te maken krijgen met andere regels en procedures dan in het volwassenenstrafrecht. Dit wordt met name duidelijk wanneer zorg wordt ingezet in een strafrechtelijk kader. Waar dergelijke zorg in het volwassenenstrafrecht (vrijwel) altijd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie wordt betaald, is in het jeugdstrafrecht momenteel sprake van 4 verschillende financieringsstromen. Deze zijn in kaart gebracht in het themaproduct “Indicatiestelling en financiering,” en later nader geconcretiseerd in het themaproduct “Aanbodpalet, toeleiding, indicatiestelling en financiering van zorg voor 18- tot 23-jarigen in het kader van jeugdstrafrecht 2014”.

Met de Stelselherziening Jeugd die per 1 januari 2015 haar doorgang zal vinden, verandert er het één en ander in de financiering van zorg die in het kader van het jeugdstrafrecht wordt opgelegd. Deze veranderingen gelden ook voor de 18- tot 23-jarigen die volgens het jeugdstrafrecht worden berecht.

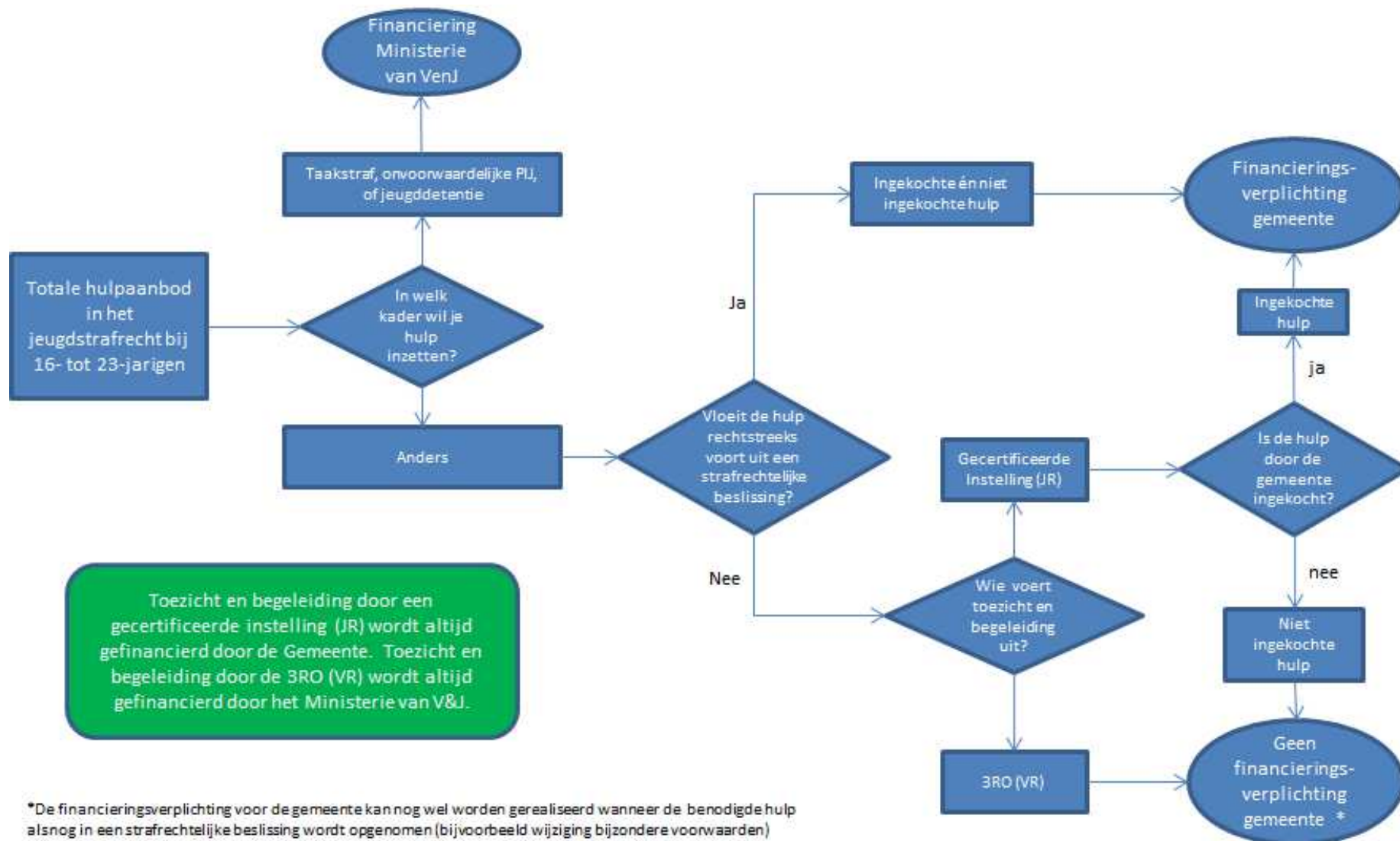
Op hoofdlijnen wordt het proces eenvoudiger: de gemeente wordt verantwoordelijk voor de financiering van zorg die in 2014 nog door 3 verschillende partijen (AWBZ, Zorgverzekering, Provincie) werd gefinancierd. Ook is het niet meer nodig om vooraf een indicatiestelling voor bepaalde zorg te krijgen van CIZ of BJZ, wat het proces van de toeleiding naar zorg een stuk eenvoudiger maakt.

In dit document beschrijven we de financieringsstromen zoals die vanaf 1 januari 2015 in het jeugdstrafrecht gaan gelden. Ook beschrijven we de rol van de diverse betrokken keten-organisaties, gemeenten en zorgaanbieders in het proces rond de toeleiding naar die zorg.

Leeswijzer

Aan de basis van dit stuk ligt het stroomschema dat op de volgende pagina is weergegeven. Dat stroomschema omvat de kern van de financieringsstromen van zorg in het kader van jeugdstrafrecht in 2015. De informatie in deze notitie wordt weergegeven in de volgorde van de onderdelen uit het stroomschema.

Stroomschema: financiering van zorg bij 16- tot 23-jarigen in het kader van jeugdstrafrecht 2015



1. Het totale zorgaanbod in het jeugdstrafrecht bij 16- tot 23-jarigen: de mogelijke kaders in het jeugdstrafrecht.

Met het oog op de verkleining van de kans op recidive is het vaak van belang dat verdachten en veroordeelden de juiste zorg krijgen. Dergelijke zorg kan binnen een strafrechtelijk kader worden opgelegd. Daarvoor bestaan in het jeugdstrafrecht verschillende mogelijkheden.

Er zijn drie kaders waarbij de zorg die daarbinnen wordt ingezet wordt gefinancierd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Dat zijn:

- Taakstraf: Een aantal van de erkende gedragsinterventies van de RvdK kunnen als taakstraf worden opgelegd.
- Onvoorwaardelijke PIJ: Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen. De PIJ is een maatregel die is bedoeld voor jongeren met een ontwikkelingsstoornis of psychische aandoening en duurt minimaal 3 jaar, waarna verlening mogelijk is.
- Jeugddetentie: Een veroordeelde kan in het jeugdstrafrecht maximaal 2 jaar jeugddetentie opgelegd krijgen. Tijdens deze detentie kan de Justitiële Jeugdinrichting (JJI) zorg inzetten met het oog op recidive-beperking en re-integratie.

Wanneer deze sancties of maatregelen worden toegepast, wordt alle zorg die binnen die kaders wordt ingezet gefinancierd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De financiering door het Ministerie van Veiligheid en Justitie beperkt zich ook alleen tot deze zorg.

Alle andere vormen van zorg worden, als ze gefinancierd worden, door de Gemeente betaald. Deze zorg wordt in de nieuwe Jeugdwet 'jeugdhulp' genoemd. De verschillende vormen staan hieronder opgesomd. In de navolgende paragrafen wordt verder uitgewerkt welke nadere regels en afspraken daarbij gelden.

- GBM: Gedrags Beïnvloedende Maatregel. Deze maatregel is bedoeld voor jongeren/jongvolwassenen voor wie een voorwaardelijke veroordeling te licht is maar een PIJ-maatregel te zwaar. De GBM is opgebouwd uit verschillende onderdelen die gezamenlijk het 'programma' van de GBM vormen. Ook jeugdhulp kan daar deel van uitmaken.
- Bijzondere voorwaarde: Bij een voorwaardelijke veroordeling (incl. voorwaardelijke PIJ), een schorsing of een OM-afdoening kan jeugdhulp als bijzondere voorwaarde worden opgelegd.
- STP: Het Scholings- en TrainingsProgramma wordt ingezet tijdens de laatste fase van de jeugddetentie en dient een bijdrage te leveren aan een geslaagde terugkeer van de jongere in de samenleving. De jongere verblijft tijdens de deelname aan een STP niet langer in de inrichting. Jeugdhulp kan deel uitmaken van het STP.
- Voorwaardelijke beëindiging van de PIJ: Het laatste jaar van een PIJ-maatregel is in principe voorwaardelijk. De jongere/jongvolwassene kan dan geleidelijk terugkeren in de maatschappij. Jeugdhulp kan onderdeel zijn van het programma in het kader van de voorwaardelijke beëindiging.
- Toezicht en begeleiding: De jeugdreclassering kan de opdracht krijgen om toezicht en begeleiding uit te voeren. Zij kunnen gedurende dat traject aanvullende jeugdhulp, anders

dan die al als bijzondere voorwaarde of als onderdeel van de GBM in een vonnis is meegenomen, inzetten¹.

- Vrijwillige Toezicht en Begeleiding: In opdracht van de RvdK kan de jeugdreclassering in bepaalde gevallen een jongere begeleiden, zonder dat een rechter of officier van justitie daar een beslissing over heeft genomen. De jeugdreclassering kan gedurende die begeleiding ook jeugdhulp inzetten.

2. Onderscheid tussen zorg die al dan niet rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing.

De vraag of jeugdhulp rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing is leidend voor de mate waarin de gemeente verplicht is om die hulp te financieren. Wanneer jeugdhulp rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing, is de gemeente verplicht die jeugdhulp te financieren, ook wanneer zij die zorg niet vooraf heeft ingekocht².

Hieronder worden de in de vorige paragraaf genoemde kaders waarin de gemeente een rol speelt in de financiering genoemd, opgesplitst in zorg die respectievelijk wel en niet rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing.

Zorg die *wel* rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing :

- Zorg als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling, schorsing of OM-afdoening (als zodanig in beslissing opgenomen)
- Zorg als onderdeel van de GBM (als zodanig in vonnis opgenomen)
- Zorg als onderdeel van STP
- Zorg als onderdeel van voorwaardelijke beëindiging PIJ

Zorg die *niet* rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing:

- Zorg die gedurende een toezicht- en begeleidingstraject van de (jeugd)reclassering wordt ingezet
- Zorg die in het kader van vrijwillige toezicht en begeleiding door de jeugdreclassering wordt ingezet

Zorg die rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing wordt dus onvoorwaardelijk gefinancierd door de gemeente. De volgende paragraaf gaat over de vraag hoe dat werkt bij zorg die *niet* rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing.

¹ De volwassenenreclassering heeft die mogelijkheid niet. Voor toelichting zie paragraaf 3.

² Het betreft hier de jeugdhulp die de rechter, de officier van justitie of de selectiefunctionaris, inrichtingsarts of directeur van de jeugdinrichting nodig acht bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing.

3. Begeleidende instantie is bepalend bij de vraag of zorg die *niet* rechtstreeks uit een strafrechtelijke beslissing voortvloeit, gefinancierd wordt door de gemeente.

Met de komst van het adolescentenstrafrecht is het mogelijk om bij toepassing van het jeugdstrafrecht bij 16- tot 23-jarigen, te kiezen tussen de jeugdreclassering en de volwassenenreclassering als uitvoerder van het toezicht en de begeleiding. Vanaf 2015 is die keuze ook bepalend voor de mate waarin gedurende het toezicht- en begeleidingstraject aanvullende jeugdhulp in kan worden gezet die niet rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing.

Begeleidende instantie: volwassenenreclassering

Wanneer de volwassenenreclassering aanvullende hulp nodig acht, is de gemeente niet verplicht tot het leveren en financieren daarvan. De gemeente kan er dan dus voor kiezen de hulp niet te financieren. Indien de VR van mening is dat aanvullende hulp nodig is, dan resteert binnen het strafrechtelijk kader de optie om de benodigde hulp alsnog in de strafrechtelijke beslissing op te laten nemen, bijvoorbeeld via wijziging van de bijzondere voorwaarden. Daarmee ontstaat dan immers alsnog een financieringsverplichting voor de gemeente (zie paragraaf 2).

Daarnaast zijn er buiten het strafrechtelijk kader nog twee mogelijkheden voor de volwassenenreclassering om aanvullende jeugdhulp in te zetten, waarbij het uitgangspunt is dat de adolescent mee wil werken aan de geboden hulp.

- A. Na overleg zet de gemeente zelf de benodigde jeugdhulp in (alleen bij 16 en 17 jaar)
- B. De benodigde hulp wordt ingezet via de zorgverzekeraar (alleen bij 18 tot 23 jaar)
Bij deze variant is indicatiestelling nodig (CIZ, huisarts) en is er eventueel een resterend eigen risico.

Begeleidende instantie: Gecertificeerde Instelling (jeugdreclassering)

Wanneer een gecertificeerde instelling aanvullende jeugdhulp nodig acht, is de gemeente wél verplicht die hulp te financieren, mits deze voorkomt in de verzameling van hulp die de betreffende gemeente heeft ingekocht. Als dat niet het geval is en de gemeente kiest ervoor de hulp niet te financieren, is ook voor de jeugdreclassering nog een mogelijkheid om een wijziging van de bijzondere voorwaarden te verzoeken. Ook is bij 18- tot 23-jarigen, ervan uitgaande dat de jongvolwassene wil meewerken aan de geboden hulp, de zorgverzekeraar in veel gevallen nog een mogelijkheid (buiten strafrechtelijk kader). Ook hier is dan een indicatiestelling nodig en geldt dat vaak sprake is van een eigen risico.

Bijlage 8: Thema Gedragsbeïnvloedende Maatregel (GBM)

Inleiding

Op 1 april 2014 treedt de wetwijziging adolescentenstrafrecht (ASR) in werking. Deze wetwijziging brengt voor de gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) de volgende veranderingen met zich mee:

1. De GBM kan worden voorzien van nachtdetentie of elektronisch toezicht.
2. De rechter heeft de mogelijkheid om, bij onvoldoende medewerking aan het programma, (maximaal tweemaal) een time-out in een JJI te bevelen, voor maximaal 4 weken. De time-out schorst de looptijd van de maatregel.
3. De GBM kan via 77c Sr ook worden opgelegd aan volwassenen tot 23 jaar ten tijde van het plegen van het delict, onder begeleiding van de jeugdreclassering of de volwassenenreclassering.
4. Bij toepassing van de GBM bij een jongvolwassene (18 tot 23) is geen advies van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) nodig, maar wordt volstaan met het advies van een gedragsdeskundige.

Het thema is opgedeeld in drie onderdelen:

- A) Het advies- en toeleidingsproces GBM
 - a. Gedragsdeskundige bij advies door 3RO
 - b. Haalbaarheidsonderzoek GBM
- B) De inhoudelijke / methodische afwegingen op grond waarvan wordt gekozen voor:
 - a. GBM
 - b. toevoegen van Nachtdetentie en/of elektronische controle
 - c. tenuitvoerlegging vervangende jeugddetentie of Time-out bij stagneren maatregel
- C) Werkproces executie

Aan het projectteam ASR V&J is gevraagd om ketenafspraken vast te leggen over hoe om te gaan met de wijzigingen in de GBM. Om in kaart te brengen waar bestaande afspraken moeten worden herzien, aangepast of aangevuld is er een eerste impactanalyse gemaakt en is overleg geweest met diverse betrokken partijen. In deze notitie staat per onderdeel het resultaat: een omschrijving van de impact en de daarover gemaakte afspraken.

A) Advies en toeleiding GBM

a. Gedragsdeskundige bij advies door 3RO

Bij toepassing van de GBM bij een jongvolwassene (18 tot 23) is geen advies van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) nodig, maar wordt volstaan met het advies van een gedragsdeskundige. Ten aanzien van dit gedragsdeskundig advies zijn in de tekst van de wetwijziging geen nadere eisen gesteld. Dat neemt niet weg dat rekening moet worden gehouden met de eisen die in een strafproces in het algemeen aan gedragsdeskundigen worden gesteld. De volwassenenreclassering beschikt niet (standaard) over dergelijke gedragsdeskundigen.

Aanname is dat in het overgrote deel van de gevallen dat een GBM wordt overwogen bij de leeftijdsgroep 18 tot 23 jaar, het de doelgroep betreft waarin, gezien de aard van die doelgroep, al een Pro Justitia rapportage is aangevraagd. Daarmee is voorzien in gedragsdeskundig onderzoek.

Wanneer de volwassenenreclassering in het adviesproces een GBM overweegt en er is nog geen sprake van Pro Justitia onderzoek, is de afspraak dat de volwassenenreclassering het OM verzoekt om alsnog een Pro Justitia rapportage aan te vragen³.

b. Haalbaarheidsonderzoek GBM

De GBM kan met de komst van het adolescentenstrafrecht ook worden opgelegd aan jongvolwassenen tot 23 jaar. De advisering voor deze leeftijdsgroep wordt gedaan door de volwassenenreclassering. Bij advisering over de GBM is ook een haalbaarheidsonderzoek noodzakelijk. De volwassenenreclassering krijgt daar voor het eerst mee te maken.

Gezien de hierboven omschreven afspraak over het gedragsdeskundig advies, is altijd een Pro Justitia rapporteur betrokken in zaken waarin de volwassenenreclassering een GBM wil adviseren. Wanneer een Pro Justitia rapporteur een GBM overweegt bij een 18- tot 23-jarige, neemt hij zo spoedig mogelijk, ook als dit vooraf gaat aan het afronden van de rapportage, contact op met de volwassenenreclassering. De volwassenenreclassering overlegt dan met het OM of een haalbaarheidsonderzoek gedaan zal worden⁴.

Wanneer de volwassenenreclassering overweegt om begeleiding door de volwassenenreclassering te adviseren, voert zij zelf het haalbaarheidsonderzoek uit. Dit wordt meegenomen in het reclasseringsadvies: er wordt geen aparte rapportage opgesteld⁵. De volwassenenreclassering is zelf verantwoordelijk voor het (bij de jeugdreclassering) vergaren van kennis over de inhoud van het haalbaarheidsonderzoek en eisen die daaraan gesteld worden.

Wanneer de volwassenenreclassering begeleiding door de jeugdreclassering adviseert, voert de jeugdreclassering het haalbaarheidsonderzoek uit. De volwassenenreclassering voegt het rapport⁶ daarover van de jeugdreclassering als bijlage toe aan het reclasseringsadvies. Wanneer de RvdK bij de groep 16- en 17-jarigen begeleiding door de volwassenenreclassering adviseert, voert de volwassenenreclassering het haalbaarheidsonderzoek uit. De RvdK voegt het rapport⁷ daarover van de volwassenenreclassering als bijlage toe aan het raadsadvies.

³ Deze variant zal extra tijd kosten in het adviesproces, maar omdat het naar verwachting om een zeer klein aantal zal gaan wordt het desondanks wenselijk geacht om ook in deze gevallen te kiezen voor een Pro Justitia rapportage.

⁴ Check of er een reële kans bestaat dat een GBM gevorderd/opgelegd zal worden

⁵ Er zit grote overlap in de inhoud van een reclasseringsadvies en een haalbaarheidsonderzoek zoals deze in de huidige situatie door de jeugdreclassering wordt uitgevoerd. Een aparte rapportage wordt daarom niet nodig geacht. Het is wel mogelijk dat meer inspanning nodig is dan voor het opstellen van een regulier plan van aanpak, met name wanneer het systeem-interventies betreft. Gezien de kleine aantallen is de te verwachten impact gering.

⁶ Dit rapport heeft dezelfde vorm en omvang als de in de huidige situatie reeds bestaande haalbaarheidsonderzoeken van de jeugdreclassering (t.b.v. advies RvdK).

⁷ De inhoud moet voldoen aan de eisen die nu ook worden gesteld aan een haalbaarheidsonderzoek GBM door de jeugdreclassering. Afgesproken is dat een reclasseringsadvies (beknopt) wordt opgesteld, vergelijkbaar met het concretiseringsrapport elektronische controle.

B) Inhoudelijke / methodische afwegingen

a. GBM

De volwassenenreclassering zal (voor 18- tot 23-jarigen) gaan adviseren over het al dan niet opleggen van een GBM. Dat is nieuw voor die reclasseringsorganisaties.

Adviseurs moeten deze inschatting, bij voorkeur zo vroeg mogelijk in het (advies)proces, kunnen maken. Zij moeten toegerust zijn met de afwegingen die hieraan ten grondslag liggen. Ook toezichthouders moeten over deze kennis beschikken: ook zij kunnen, wanneer een toezicht loopt (bijvoorbeeld in het kader van schorsing of een eerder vonnis), de adviseur wijzen op het feit dat een GBM wenselijk zou kunnen zijn. De Volwassenenreclassering is zelf verantwoordelijk voor het (bij de RvdK) vergaren van deze kennis.

b. Toevoegen van nachtdetentie of elektronische controle, of beide

Aan de GBM kan nachtdetentie en/of elektronische controle worden toegevoegd, met het oog op het vergroten van risicobeheersing/beveiliging. De keuze voor nachtdetentie en/of elektronische controle zal, naast een toets op de haalbaarheid, onder meer gebaseerd moeten zijn op inhoudelijke, methodische afwegingen. Ketenorganisaties vinden het van belang dat alle partijen in het strafproces dezelfde factoren meenemen in de afweging.

Door de mogelijkheid om nachtdetentie en/of elektronische controle aan de GBM toe te voegen, ontstaat ruimte om de mate van risicobeheersing/beveiliging per GBM, afhankelijk van het geval, te variëren. Hoe hoger het risico, hoe zwaarder het in te zetten middel voor beheersing daarvan. Deze middelen zullen mogelijk zorgen voor een verandering van de potentiële doelgroep waarvoor GBM inzetbaar is.

De volgorde van mogelijkheden voor risicobeheersing/beveiliging bij de GBM is, op volgorde van licht naar zwaar:

- Geen ('kale GBM')
- Alleen elektronische controle
- Alleen nachtdetentie
- Elektronische controle én nachtdetentie⁸

Bij de keuze voor een of beide methoden van risicobeperking/ beveiliging, spelen met name de mate van risico en de haalbaarheid een rol.

In hoofdstuk 3.1 van het 'beleidskader elektronische controle bij minderjarigen' (gericht op elektronisch toezicht bij jeugdigen in het algemeen) staat de methodische onderbouwing van toepassing van elektronische controle verwoord. Het bestaande beleidskader voor nachtdetentie is volledig toegespitst op nachtdetentie als vorm van voorlopige hechtenis. De afwegingen om daarvoor te kiezen, zijn wezenlijk anders dan de afwegingen voor nachtdetentie bij de GBM. Omdat het doel van het toevoegen van nachtdetentie aan de GBM hetzelfde is als bij elektronische controle (risicobeheersing), gaan we voorlopig uit van hetzelfde beleidskader (beleidskader elektronische

⁸ In deze situatie blijft de enkelband aangesloten tijdens de uren dat de veroordeelde zich binnen de inrichting bevindt. De software om de bewegingen te volgen kan gedurende die uren worden uitgeschakeld.

controle bij minderjarigen). Na verloop van tijd zal, met behulp van ervaringen in de praktijk, moeten worden bezien of een afzonderlijk beleidskader voor nachtdetentie bij GBM nodig is.

In het beleidskader elektronische controle bij minderjarigen staan tevens haalbaarheidsvraagstukken verwoord. Voor wat betreft nachtdetentie is de locatie van de JJI en de reistijd van de betrokkene daarnaartoe de belangrijkste factor als het gaat om haalbaarheid.

De JJI is verantwoordelijk voor de invulling van de uren dat de jongere/jongvolwassene binnen de inrichting verblijft. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de inhoud van de GBM.

c. Ten uitvoer leggen van vervangende jeugddetentie of Time Out bij stagneren maatregel

In de huidige situatie (vóór invoering adolescentenstrafrecht) werd een Time Out gecreëerd door tenuitvoerlegging van een deel van de vervangende jeugddetentie. De veroordeelde jongere kon dan direct, op last van de Officier van Justitie, in een JJI worden geplaatst. Wanneer de jongere daar vervolgens tegen in bezwaar ging en de rechter dat bezwaar honoreerde, kwam de cliënt weer vrij en werd de maatregel weer voortgezet. In de tussentijd had hij dus vast gezeten ('Time Out'). De duur daarvan werd afgetrokken van de vervangende jeugddetentie.

De Time Out zoals die met het adolescentenstrafrecht mogelijk wordt, heeft echter een opschortende werking. Ook mag de jongere/jongvolwassene niet worden ingesloten zolang daar geen beslissing van een rechter aan ten grondslag ligt.

Wanneer een jongere of jongvolwassene niet naar behoren mee werkt aan de maatregel, wordt het dus mogelijk om te kiezen voor een Time Out óf voor vervangende jeugddetentie. Hier gaan inhoudelijke, methodische afwegingen aan vooraf. De Memorie van Toelichting geeft hierin enige richting: doel van het toevoegen van de mogelijkheid van een Time Out is om een middenweg te creëren tussen doorgaan en stoppen van de maatregel.

Bij de methodische afweging die ten grondslag ligt aan de keuze tussen een Time Out of vervangende jeugddetentie, is de belangrijkste vraag of het voornemen is om de maatregel uiteindelijk wel voort te zetten, of niet. Dit voornemen is gebaseerd op het professioneel oordeel van de begeleider van de GBM ((jeugd)reclassering) en een overleg daarover met het OM en indien relevant de RvdK. Daarin weegt ook mee in welke fase van de GBM de betreffende jongere zich bevindt en wat de omvang is van de resterende vervangende jeugddetentie⁹. Wanneer de insteek is om de maatregel definitief te stoppen, dient te worden gekozen voor (voorlopige) tenuitvoerlegging. Wanneer de insteek is om een Time Out te creëren en daarna de maatregel wel weer voort te zetten, zou gekozen moeten worden voor het indienen van de vordering voor een Time Out bij de rechter. Ná diens beslissing kan dan de jongere voor de duur van maximaal 4 weken in een JJI worden geplaatst.

De JJI is verantwoordelijk voor de invulling van de Time Out, waarbij zoveel mogelijk dient te worden aangesloten bij de inhoud van de GBM en de aanleiding / het doel van de Time Out. De begeleidende instantie van de GBM levert daar input voor, middels een schriftelijk advies over de Time Out aan het

⁹ De afwegingen zoals die nu bestaan over de keuze om al dan niet over te gaan tot ten uitvoer legging van vervangende jeugddetentie bij het plegen van een nieuw delict blijven gelijk: wanneer het een incidenteel delict betreft waar voorlopige hechtenis niet aan de orde is, wordt de maatregel voortgezet tenzij de (jeugd) reclassering aangeeft dat daar bezwaren tegen bestaan. Wanneer voorlopige hechtenis van meerdere weken volgt, wordt de maatregel stop gezet en wordt opnieuw gekeken naar de situatie, met inachtneming van eventueel veranderen van de kaders door vonnis wegens dit nieuwe delict.

OM/de rechtbank¹⁰. JJI kan op basis van die informatie activiteiten gedurende de Time Out gericht inzetten. Na afloop van de Time Out wordt de maatregel weer voortgezet.

C) Werkproces executie

Met de komst van het adolescentenstrafrecht kan de GBM opgelegd worden aan jongeren en jongvolwassenen van 12 tot 23 jaar. Daarbij komt dat voor de leeftijdsgroep 16 tot 23, de rechter kan bevelen dat de begeleiding van de maatregel wordt uitgevoerd door de volwassenenreclassering. Ook wordt een Time Out mogelijk.

Met de relevante ketenpartners zijn afspraken gemaakt over enkele wijzigingen / aanvullingen in het bestaande werkproces, in de situatie waarin de jeugdige onvoldoende meewerkt aan de maatregel. Deze staan in de bijlage "Werkproces GBM bij niet naar behoren meewerken jongere" (ingevoegd in dit document, achter deze notitie)

Met de komst van het adolescentenstrafrecht kan een GBM worden voorzien van elektronische controle en/of nachtdetentie. De ontwikkeling van werkprocessen rond elektronische controle is belegd in het project Elektronische Controle. Daarover hoeven in het kader van dit thema daarom geen aanvullende afspraken te worden gemaakt.

De nachtdetentie in het kader van de GBM is een nieuwe detentietitel. Deze zal worden opgenomen in het ICT-systeem van DJI. Dit zal met de volgende release gebeuren: de verwachting is dat deze modaliteit niet zal voorkomen voordat de systeemwijziging is doorgevoerd¹¹. Afspraken over het werkproces rond de tenuitvoerlegging van nachtdetentie zijn gemaakt binnen het thema 'routing sancties'.

Ook de combinatie van elektronische controle en nachtdetentie is mogelijk. In die gevallen wordt de enkelband niet dagelijks aangesloten/verwijderd. De jongere/jongvolwassene houdt de band om tijdens de uren dat hij zich in de inrichting bevindt. De software kan door de reclassering gedurende die uren worden uitgeschakeld. Er hoeft geen ontvangstkastje te worden geïnstalleerd: voor de GPS enkelband kan de jongere/jongvolwassene de oplader bij zich dragen. Het type enkelband dat registreert of iemand op de afgesproken tijden 'binnen' is (daarvoor is wel een ontvangstkastje nodig) heeft geen meerwaarde in combinatie met nachtdetentie: dan is immers bekend of iemand binnen is of niet.

¹⁰ Ten behoeve van de beslissing van de rechter is van belang dat in het advies ook duidelijk staat voor welke duur de Time Out wordt geadviseerd, inclusief onderbouwing daarvan.

¹¹ Mocht dat toch gebeuren zal DJI bij wijze van tussenoplossing de betreffende jongere/jongvolwassene onder een andere titel inschrijven. Dit zorgt niet voor grote problemen.

Meegestuurde bijlagen:

- Bijlage: gewijzigd werkproces GBM bij niet naar behoren meewerken jongere (bijgevoegd in dit document, volgende pagina)
- Landelijk model toeleidingsproces GBM, d.d. 17 december 2009
- Uitvoeringsproces Gedragsbeïnvloedende Maatregel, d.d. 9 november 2010
- GBM werkproces jr en volwassenenreclassering (beschrijving uitvoeringsproces indien de volwassenenreclassering de Gedragsbeïnvloedende Maatregel uitvoert), d.d. 1 februari 2011
- Beleidskader elektronische controle bij minderjarigen

BIJLAGE: WERKPROCES GBM BIJ NIET NAAR BEHOREN MEEWERKERKEN JONGERE

Hieronder staat het voorgestelde werkproces in geval een jongere niet naar behoren meewerkt aan de GBM. Dit werkproces is gebaseerd op (onderdelen uit) het uitvoeringskader GBM en de bijlage daarbij waarin het werkproces staat omschreven in de situatie waarin de volwassenenreclassering is aangewezen om de GBM te begeleiden. De wijzigingen zijn in blauw weergegeven.

Uitvoeringskader GBM Paragraaf 2.3.3 situatie 2 de jongere/jongvolwassene werkt niet naar behoren mee

Indien de jeugdreclassering op basis van de informatie van de zorgaanbieders van mening is dat de jongere / jongvolwassene niet naar behoren meewerkt aan de uitvoering van de gedragsmaatregel, kan het OM de 'stok achter de deur' inzetten: **de Time Out (via de rechter) of** de vervangende jeugddetentie. De samenwerking in de keten is erop gericht om zo snel en consequent mogelijk de **Time Out of** omzetting in vervangende jeugddetentie uit te voeren.

- De jeugdreclassering heeft overleg **met de Raad voor de Kinderbescherming en** het OM **over het negatieve verloop** van de maatregel. Met die informatie kan het OM de jongere een waarschuwing geven.
- Mocht de waarschuwing niets uithalen dan kan de jeugdreclassering, nadat hier intern interdisciplinair overleg aan vooraf gaat, **kieszen: of bij het OM vragen om een Time Out te vorderen bij de rechter, of terug melden van de GBM bij het OM.**

De Time Out

- **Het OM vordert een Time Out bij de rechter. In de vordering staat tevens een onderbouwing daarvoor, meestal in de vorm van verwijzing naar de rapportage van de jeugdreclassering¹².**
- **De instantie die de GBM heeft opgelegd beslist of de Time Out wordt uitgevoerd. De zaak zal daartoe op een zitting worden geplaatst¹³.**
- **Wanneer de rechter niet instemt met de Time Out zal de GBM verder moeten worden uitgevoerd¹⁴.**
- **De Officier van Justitie zal de opdracht voor uitvoeren van een Time Out samen met het vonnis en de laatste rapportage van de jeugdreclassering aan de selectiefunctaris van DJI/IJZ voorleggen. Die zorgt voor het plaatsen van een jongere/jongvolwassene in een JJI. De jongere/jongvolwassene wordt opgeroepen zichzelf te melden¹⁵, tenzij de Officier van Justitie direct de arrestatie gelast.**
- **De JJI verzorgt invulling van een programma voor de duur van de Time Out¹⁶.**

¹² De jeugdreclassering rapporteert over de wenselijkheid van een Time Out en de duur daarvan, inclusief onderbouwing daarvoor. Dit vormt tevens input voor de invulling van het programma in de JJI gedurende Time Out. Die invulling zou zoveel mogelijk de inhoud van de GBM moeten waarborgen.

¹³ Voor wat betreft de planning van die zitting wordt aangesloten bij de wettelijke termijn voor beslissing over vordering Time Out bij de voorwaardelijke PIJ-maatregel: binnen 3 dagen.

¹⁴ Het OM heeft in deze situatie ook de mogelijkheid om (alsnog), al dan niet meteen volgend op de beslissing van de rechter, te kiezen voor vervangende jeugddetentie.

¹⁵ In de vordering moet worden vermeld waar en wanneer de jongere zich kan melden. Zie ook de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het thema 'Routeren sancties': in principe wordt arrestatie gelast.

¹⁶ Zie voetnoot 10

De vervangende jeugddetentie

- Het OM beslist of tot tenuitvoerlegging van de vervangende jeugddetentie wordt overgegaan. Het OM streeft er naar de vervangende jeugddetentie zo snel mogelijk om te zetten. --> NB indien niet tot omzetting wordt overgegaan, zal de GBM verder moeten worden uitgevoerd. Het overleg tussen partijen voorafgaande aan de beslissing is van groot belang om de geloofwaardigheid van de jeugdreclassering te waarborgen.
- De Officier van Justitie zal de opdracht tot tenuitvoerlegging samen met het vonnis en de laatste rapportage van JR aan de selectiefunctionaris van DJI/IJZ voorleggen. Die zorgt voor het plaatsen van een jongere in een JJI. De jongere wordt opgeroepen zich zelf te melden, tenzij de Officier van Justitie direct de arrestatie gelast.
- In de JJI zal de jongere de basismethodiek YOUTURN doorlopen. Alle jongeren stromen daar in in Fase 1. In deze fase wordt bekeken over welke vaardigheden de jongere beschikt en welke vorderingen zijn gemaakt in het programma van de maatregel. Op basis hiervan kan worden besloten de jongere direct door te laten gaan met Fase 3, waarin gedragsinterventies kunnen worden ingezet. De behandeling zoals die in de maatregel was begonnen kan hier worden voortgezet.

Bijlage bij uitvoeringskader¹⁷ Paragraaf 4.2 situatie 2 de jongere/jongvolwassene werkt niet naar behoren mee

Indien de volwassenenreclassering op basis van de informatie van de zorgaanbieders (dan wel op basis van hun eigen ervaringen met de jongere/ jongvolwassene) van mening is dat de jongere/jongvolwassene niet naar behoren meewerkt aan de uitvoering van de gedragsmaatregel, kan het OM de ‘stok achter de deur’ inzetten: **de Time out of** de vervangende jeugddetentie.

- De volwassenenreclassering heeft overleg met het OM over het negatieve verloop van de maatregel. Met die informatie kan het OM de jongere een waarschuwing geven.
- Mocht de waarschuwing niets uithalen dan brengt de volwassenenreclassering een advies uit aan het OM om **een Time Out uit te voeren of** de GBM te beëindigen.

De Time Out

- **Indien de jongere ten tijde van het plegen van het delict de leeftijd van 18 jaar nog niet had bereikt, dan informeert de volwassenenreclassering de Raad voor de Kinderbescherming over het negatieve verloop van de gedragsmaatregel. (De Raad heeft dan immers nog een verantwoordelijkheid ten opzichte van de jongere).**

De vervangende jeugddetentie

- Indien de jongere ten tijde van het plegen van het delict de leeftijd van 18 jaar nog niet had bereikt, dan informeert de volwassenenreclassering de Raad voor de Kinderbescherming over de negatieve afsluiting van de gedragsmaatregel. (De Raad heeft dan immers nog een verantwoordelijkheid ten opzichte van de jongere)
- Het OM beslist of de GBM wordt omgezet in vervangende jeugddetentie.

¹⁷ In paragraaf 2 van de bijlage bij het uitvoeringskader staat: *“In deze beschrijving zal slechts worden ingegaan op het uitvoeringsproces van de GBM voor zover dat afwijkt van het uitvoeringsproces waarbij de jeugdreclassering verantwoordelijk is voor begeleiding van de tenuitvoerlegging van de gedragsmaatregel.”* Dat geldt daarom ook voor het werkproces in het onderhavige document: het is een aanvulling op het uitvoeringskader GBM.

Bijlage 9: Thema organisatie Nazorg en N&T-beraden

(Update november 2014)

Inleiding

Op 1 april 2014 is het adolescentenstrafrecht (ASR) in werking getreden.

Ter voorbereiding hierop is in maart 2014 het themaresultaat *Organisatie Nazorg* opgeleverd en door de projectgroep ASR vastgesteld.

Het voorliggende document is een update van dat themaresultaat.

Er zijn verschillende aanleidingen voor deze update.

Uit de implementatiemonitor blijkt dat de gemaakte ketenafspraken nog niet volledig worden uitgevoerd. Eén van de verklaringen hiervoor is dat er lange tijd onduidelijkheid was over de financiering van de extra activiteiten. Deze duidelijkheid is er inmiddels en de consequenties van de financiering zijn in deze update meegenomen. Daarnaast zijn er ontwikkelingen rondom de toepasbaarheid van de vrijwillige T&B bij meerderjarigen die een aanpassing van de afspraken noodzakelijk maakten.

In dit document wordt de veranderimpact beschreven van de wijzigingen als gevolg van de inwerkingtreding van het ASR. Uitgangspunt hierbij is dat het nazorgstelsel jeugd van toepassing is op alle 18- tot 23-jarigen die in een JJI zijn ingestroomd. Er wordt op basis van een impactanalyse in kaart gebracht op welke punten in het proces nieuwe ketenafspraken noodzakelijk zijn. Op grond hiervan worden enkele nieuwe ketenafspraken vastgelegd. Betrokken organisaties zullen zelf de afspraken operationeel nader uitwerken.

De inhoud van dit document beperkt zich tot een weergave van die processen waarin wijzigingen noodzakelijk zijn ten gevolge van de inwerkingtreding van het ASR. Er wordt niet in gegaan op bestaande processen die ongewijzigd blijven. Deze processen worden bekend verondersteld. In het wetsvoorstel ASR zijn overigens geen specifieke wijzigingen opgenomen rondom het onderwerp nazorg.

Impactanalyse

Met de inwerkingtreding van het ASR zijn er geen wijzigingen m.b.t. de mogelijkheden om 16- en 17-jarigen in een HvB of gevangenis te plaatsen (via art. 77b Sr). Het betreft bovendien een zeer beperkte doelgroep. Daarom wordt deze mogelijkheid in dit document verder niet behandeld.

Dit document richt zich in het vervolg alleen op de impact op de nazorg die wordt geboden in het kader van de toepassing van het jeugdstrafrecht bij 16- tot 23-jarigen, al dan niet met atypische (jeugd)reclasseringsbegeleiding.

Na de inwerkingtreding van het ASR ontstaan er formeel 3 nieuwe varianten waarop bestaande ketenafspraken omtrent nazorg mogelijk moeten worden aangepast, te weten;

1. 18- tot 23-jarigen waarop het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. jeugdreclassering (JR).
2. 18- tot 23-jarigen waarop het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. volwassenen reclassering (VR).
3. 16- en 17-jarigen waarop het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. volwassenen reclassering (VR).

In alle genoemde varianten wordt de 16- tot 23-jarige in het geval van een vrijheidsbenemende sanctie geplaatst in een JJI. In die gevallen start er binnen een week na aankomst in de JJI onder regie van de RvdK een netwerkberaad waarin elke geplaatste adolescent wordt besproken.

Het netwerkberaad wordt gevolgd door trajectberaden in de 'uitstroom' gemeente, die ook na afloop van de preventieve hechtenis of jeugddetentie worden voortgezet.

Van belang in de analyse is het verschil in activiteiten tussen de RvdK en JR enerzijds en de VR (uitgevoerd door de 3RO) anderzijds omtrent de advisering en de toezicht en begeleiding.

Uitgaande van de situatie waarin geen ASR wordt toegepast is dit verschil op hoofdlijnen als volgt. Bij 16- en 17-jarigen doet de RvdK onderzoek en adviseert. Indien de JR wordt betrokken stelt deze – mede o.b.v. de rapportage van de RvdK - een Plan van Aanpak op, verzorgt toeleiding naar zorg door onder meer waar nodig te indiceren en aan te melden en start met de uitvoering van toezicht en begeleiding.

Bij 18- tot 23-jarigen doet de VR-Adviseur onderzoek en adviseert binnen het kader van een adviesaanvraag door het OM of de RC. De VR-adviseur stelt een Plan van Aanpak op en verzorgt waar mogelijk voorafgaand aan het vonnis al toeleiding naar zorg door te indiceren en aan te melden.

Binnen dit kader wordt geen toezicht uitgevoerd.

Na het vonnis – of bij schorsing - wordt het reclasseringstoezicht uitgevoerd door de VR-Toezichthouder.

Vrijwillige begeleiding voorafgaand aan het vonnis.

In het JSR bestaat de mogelijkheid voor de RvdK om voorafgaand aan het vonnis bij alle verdachten vrijwillige toezicht & begeleiding (T&B) door de jeugdreclassering op te starten. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid vaak gebruik gemaakt, waarmee er voor de jeugdreclassering een formeel kader ontstaat om voorafgaand aan het vonnis al begeleiding te bieden en toezicht te houden.

De VR kent ook een vrijwillige begeleidingsvariant voorafgaand aan het vonnis, de Voorloopaanleiding Toezicht (pre-toezicht). Een belangrijk verschil is dat de Voorloopaanleiding Toezicht alleen extramuraal gestart mag worden. Dit toezicht begint dus bij het verlaten van de JJI.

De vrijwillige T&B van de JR kan gelijk starten na de Voorgeleiding en derhalve ook worden uitgevoerd gedurende het verblijf in de JJI.

Binnen het kader van de adviesaanvraag door het OM kan de VR, zoals boven weergegeven, voorafgaand aan het vonnis ook voorbereidende handelingen uitvoeren. Het kader hiervoor is ruimer dan dat van de RvdK bij hun strafadvies onderzoek, maar beperkter dan dat van de Jeugdreclassering i.h.k.v. de vrijwillige T&B.

Zowel in het JSR als in het VSR bestaat de mogelijkheid voor de rechter om bij schorsing T&B (JSR) of schorsingstoezicht (VSR) door de (jeugd)reclassering als voorwaarde op te leggen.

In dit document wordt ervan uitgegaan dat de vrijwillige T&B door de JR ook mogelijk is bij 18- tot 23-jarigen waarop het JSR van toepassing is. Deze zienswijze is op te maken uit artikel 2 van de *'Regeling vrijwillige begeleiding jeugdreclassering'*. Hierin is in het eerste lid (betreffende de situatie na detentie en PIJ) een expliciete leeftijdsgrens gesteld (tot 18 jaar). In lid 2 en 3 is deze leeftijdsgrens niet gesteld¹, het is verdedigbaar dat bij de in lid 2 en 3 beschreven situaties (waaronder de voorlopige hechtenis) het derhalve mogelijk is om vrijwillige T&B in te zetten bij 18- tot 23-jarigen waarop het JSR van toepassing is.

Vanuit het departement wordt een voorstel gedaan om deze mogelijkheid explicieter dan nu het geval is in de wet- en regelgeving op te nemen.

Dit betekent dat voor een bepaalde groep 18- tot 23-jarigen het mogelijk is om vrijwillige T&B door de JR in te zetten. Het gaat om de groep 18- tot 23-jarigen voor wie:

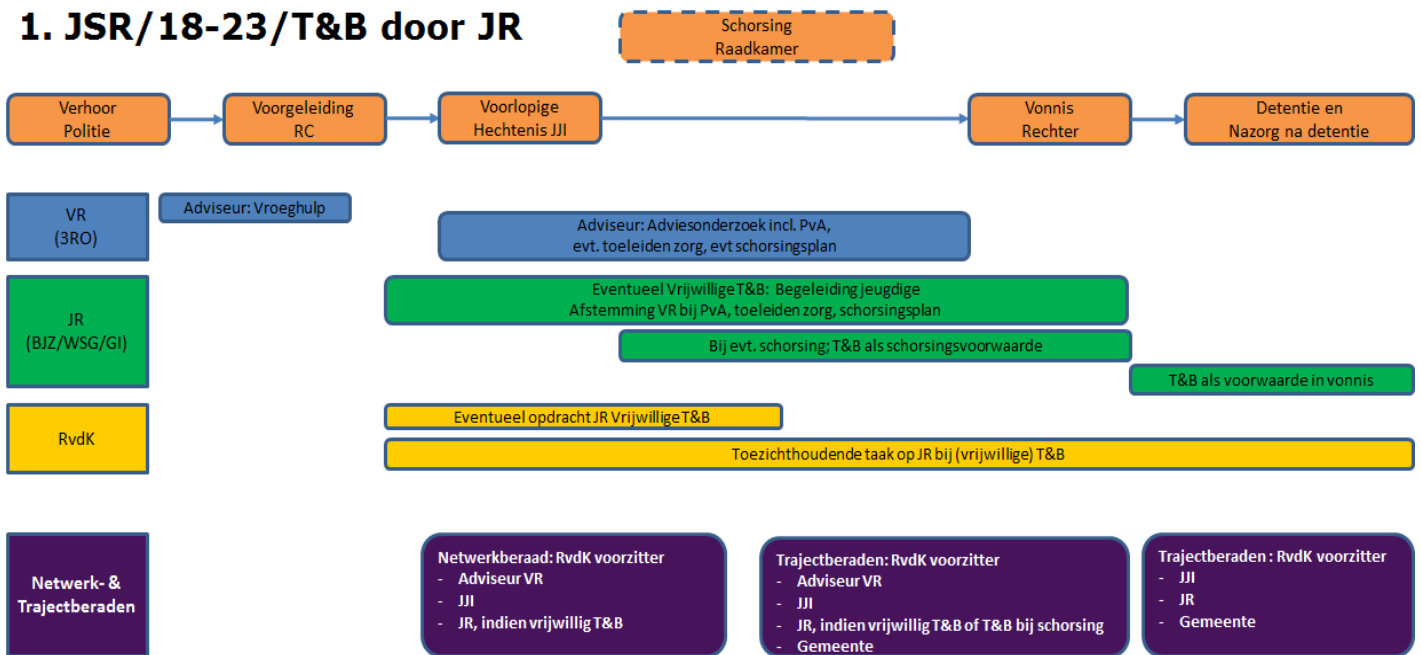
- het OM voornemens is toepassing van artikel 77c sr. te vorderen én
- volgens inschatting van de VR (adviserende partij) de jeugdreclassering de meest passende begeleidende instantie is én
- er geen sprake is van een strafrechtelijk kader als gevolg van een schorsing, vonnis of OM-afdoening waarbinnen de nodige begeleiding wordt geboden én
- de hulpvraag dusdanig acuut is dat niet gewacht kan worden tot het moment dat een dergelijk strafrechtelijk kader naar verwachting zal ontstaan.

Op de volgende pagina's worden de drie varianten behandeld waarop bestaande ketenafspraken omtrent nazorg mogelijk moeten worden aangepast. Bij elke variant wordt eerst het in de themawerkgroep afgesproken werkproces schematisch weergegeven. Daaronder worden enkele ketenafspraken puntsgewijs doorgenomen.

De aanname bij de varianten is dat er vanaf het begin duidelijkheid is over de gewenste begeleiding; JR of VR. Uiteraard is het mogelijk dat dit in de loop van het proces gewijzigd wordt. De rechter kan bij schorsing of vonnis de T&B bijvoorbeeld opdragen aan de VR, terwijl tot dat moment de JR de (vrijwillige) T&B heeft uitgevoerd. Deze varianten zijn voor de overzichtelijkheid niet meegenomen in de schema's of de beschrijving. De werkwijze is in die gevallen dat de ene organisatie de begeleiding overdraagt aan de andere organisatie.

¹Hierbij redenerend dat art. 77c verwijst naar 'recht doen overeenkomstig art. 77g t/m 77hh'. Art. 77hh bevat de 'kapstok' voor de Regeling vrijwillige begeleiding jeugdreclassering.

1. JSR/18-23/T&B door JR



1. 18- tot 23-jarigen op wie het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. jeugdreclassering

Een 18- tot 23-jarige wordt voorgeleid aan de RC², in bewaring gesteld en overgebracht naar een JJI. De VR opteert voor toepassing JSR met Toezicht en Begeleiding door de JR.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

- De VR-adviseur wordt door de RvdK uitgenodigd en neemt deel aan het Netwerkberaad in de JJI³. Indien de VR signaleert dat directe begeleiding nodig is:

- De VR overlegt met RvdK over mogelijke inzet vrijwillige T&B door de JR
- de RvdK kan vervolgens de formele opdracht aan de JR geven
- de JR start de vrijwillige T&B

Indien een 18- tot 23-jarige instroomt in de JJI vraagt het OM altijd een reclasseringsadvies aan bij de VR⁴:

- de VR-adviseur start direct het adviesonderzoek, maakt het PvA en verzorgt de eventuele toeleiding naar zorg
- als er sprake is van mogelijke schorsing stelt de VR-adviseur het schorsingsplan op⁵ en is de VR aanwezig bij de raadkamerzitting
- als schorsingsvoorwaarde kan T&B door de JR worden opgenomen
- de VR-adviseur neemt deel aan de Trajectberaden in de (uitstroom) gemeente

Indien de advisering door de VR en T&B door de JR (vrijwillige T&B of als schorsingsvoorwaarde) gelijktijdig verloopt, vindt er afstemming plaats tussen de VR-adviseur en de JR⁶

- de JR maakt mede op basis van input VR (o.m. vroeghulprapport) het eigen Plan van Aanpak
- de begeleiding en uitvoering van het plan door de JR is input voor de VR voor het strafadvies incl. Plan van Aanpak en het mogelijk toeleiden naar zorg
- de JR neemt deel aan de N&T-beraden indien men de (vrijwillige) T&B uitvoert

Na vonnis voert de JR de T&B uit conform bestaand proces, de VR neemt niet deel aan de Trajectberaden.

² De VR streeft ernaar om bij alle adolescenten een advies geeft bij de voorgeleiding. Dit kan persoonlijk /mondeling tijdens de VGL en/of schriftelijk

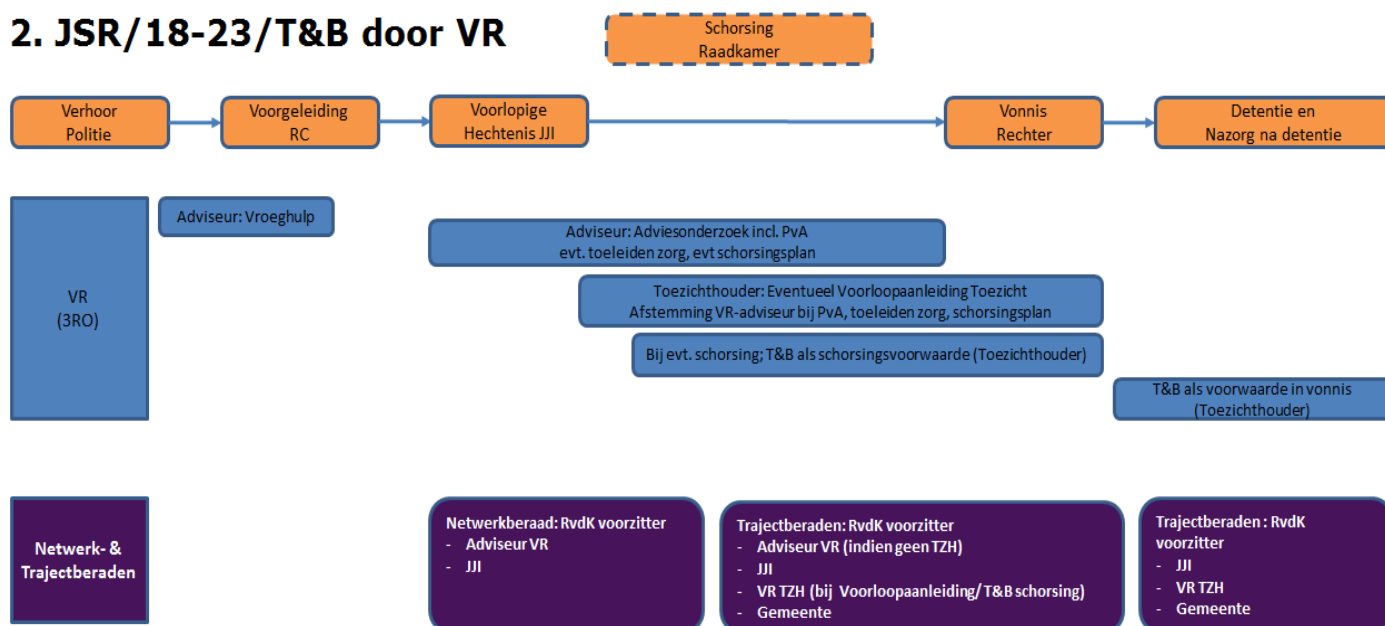
³ Dit kan een vaste vertegenwoordiger zijn van de VR, de adviseur die de vroeghulp heeft gedaan of de adviseur die het adviesonderzoek gaat doen. Voor elke organisatie geldt dat de aanwezigheid bij de N&T-beraden kan plaatsvinden via een (vaste) vertegenwoordiger.

⁴ Deze ketenafpraak is i.h.k.v. de implementatie ASR gemaakt binnen het thema *Inpassen ASR in het ZSM- en Adviesproces*

⁵ Ook als de VR-adviseur die het adviesonderzoek doet nog niet is begonnen, is de VR verantwoordelijk voor het opstellen van het schorsingsplan. Een mogelijkheid is dat de adviseur die de vroeghulp heeft gedaan het plan maakt

⁶ Dit is vergelijkbaar met de werkwijze in het VSR waarbij de VR-adviseur en de VR-Toezichthouder afstemmen bij schorsing met T&B

2. JSR/18-23/T&B door VR



2. 18- tot 23-jarigen op wie het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. volwassenenreclassering

Een 18- tot 23-jarige wordt voorgeleid aan de RC, in bewaring gesteld en overgebracht naar een JJI. De VR opteert voor toepassing JSR met Toezicht en Begeleiding door de VR.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

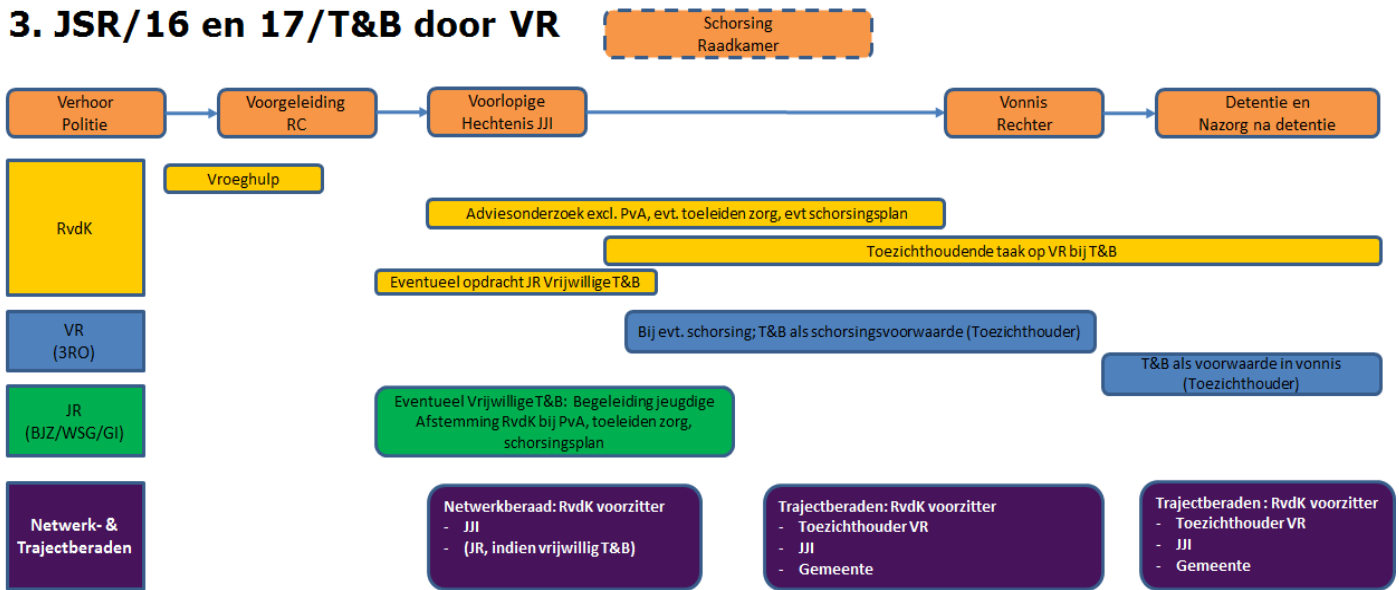
- De VR wordt door de RvdK uitgenodigd en neemt deel aan het Netwerkberaad in de JJI. Indien de VR signaleert dat directe begeleiding nodig is:
- De VR start voorloopaanleiding Toezicht door de Toezichthouder (kan alleen extramuraal)⁷
- Indien een 18- tot 23-jarige instroomt in de JJI vraagt het OM altijd een reclasseringsadvies aan bij de VR:
- de VR-adviseur start direct het adviesonderzoek, maakt het PvA en verzorgt de eventuele toeleiding naar zorg
- als er sprake is van mogelijke schorsing stelt de VR-adviseur het schorsingsplan op en is de VR aanwezig bij de raadkamerzitting.
- als schorsingsvoorwaarde kan T&B door de VR worden opgenomen
- de VR-adviseur neemt deel aan de Trajectberaden in de (uitstroom) gemeente zolang er geen VR-Toezichthouder is betrokken.
- zodra de VR-Toezichthouder is betrokken i.h.k.v. voorloopaanleiding toezicht of bij T&B als schorsingsvoorwaarde, neemt deze deel aan Trajectberaden

Indien de advisering door de VR en T&B door de VR (Voorloopaanleiding of T&B als schorsingsvoorwaarde) gelijktijdig verloopt, vindt er afstemming plaats tussen de VR-adviseur en de VR-Toezichthouder.

Na vonnis voert de VR de T&B uit conform bestaand proces, de VR is in die situaties als Toezichthouder deelnemer aan de Trajectberaden.

⁷ Indien ondersteuning nodig is *tijdens* verblijf in JJI wordt hier gedeeltelijk in voorzien door de werkzaamheden van de VR-adviseur omtrent het opstellen van het schorsingsverzoek met helder omschreven voorwaarden en het opstellen van een PvA met zorgtoeleiding. Als dit niet afdoende is, is er de mogelijkheid voor de VR om alsnog vrijwillige T&B door de JR in te laten zetten.

3. JSR/16 en 17/T&B door VR



3. 16- en 17-jarigen op wie het jeugdstrafrecht wordt toegepast i.c.m. volwassenen reclassering

Een 16- of 17-jarige wordt voorgeleid aan de RC, in bewaring gesteld en overgebracht naar een JJI. De RvdK opteert voor toepassing JSR met Toezicht en Begeleiding door de VR.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

De RvdK doet standaard een vroeghulponderzoek bij jongeren die in verzekering worden gesteld.

Indien de RvdK signaleert dat directe begeleiding nodig is:

- de RvdK geeft de opdracht aan de JR voor inzetten van vrijwillige T&B, dit ondanks het voornemen om later alsnog de VR in te zetten
- de JR start de vrijwillige T&B

De RvdK doet standaard een strafonderzoek bij jongeren die instromen in een JJI:

- de RvdK start direct het onderzoek en benoemt daarin de aandachtsgebieden voor de begeleiding. Daarnaast is de RvdK verantwoordelijk voor het eventuele schorsingsplan en het opnemen van eventuele zorg in het advies.
- als schorsingsvoorwaarde kan T&B door de VR worden opgenomen
- de Toezichthouder van de VR start de T&B i.h.k.v. de schorsingsvoorwaarde
- indien de JR betrokken is geweest i.h.k.v. vrijwillige T&B, draagt deze over aan de VR-Toezichthouder
- de RvdK is voorzitter van de Trajectberaden, de Toezichthouder van de VR is deelnemer indien betrokken i.h.k.v. T&B als schorsingsvoorwaarde⁸

Indien de advisering door de RvdK en T&B door de VR-Toezichthouder (T&B als schorsingsvoorwaarde) gelijktijdig verloopt, vindt er afstemming plaats tussen de RvdK en de VR-Toezichthouder.

Na vonnis voert de VR de T&B uit conform bestaand proces, de VR is in die situaties als Toezichthouder deelnemer aan de Trajectberaden.

⁸ De eerste mogelijkheid in het proces dat de VR-Toezichthouder kan worden ingezet is bij schorsing. De VR neemt in deze situatie dan ook niet deel aan het Netwerkberaad. Indien er een sterk vermoeden is dat de VR bij schorsing wordt ingezet, kan de vaste VR-vertegenwoordiger worden uitgenodigd.

Bijlage 10: Thema Routing Sancties

Inleiding

Vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie is een projectteam ingezet ten behoeve van de implementatie van het adolescentenstrafrecht. Het projectteam ASR V&J heeft ketenpartner overstijgende thema's benoemd. Voor elk van die thema's moet een eindproduct worden geleverd, bijvoorbeeld in de vorm van vastgelegde ketenafspraken. Een van deze thema's betreft de routing van sancties. In het volwassenenstrafrecht (VSR) gelden andere routeringsafspraken dan in het jeugdstrafrecht (JSR). Met de komst van het adolescentenstrafrecht wordt het mogelijk om atypisch strafrecht toe te passen, waardoor het onderscheid tussen JSR en VSR niet meer puur op leeftijd gemaakt kan worden. Het thema routing van sancties is gericht op het regelen van de routing op dusdanige wijze dat opdrachten voor uitvoering van sancties, ook bij toepassen van atypisch strafrecht bij de juiste uitvoerende instellingen terechtkomen. Daarnaast zijn de wijzigingen in jeugdsancties en gevolgen daarvan voor de routing meegenomen, met datzelfde doel.

Om te komen tot ketenafspraken hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden. Bij die bijeenkomsten waren OM, DJI en CJIB vertegenwoordigd. Ook is afgestemd met de programma's USB en Routing Jeugdsancties.

Deze notitie bevat een verslag van de gemaakte ketenafspraken. Deze afspraken worden weergegeven in twee tabellen. De eerste (oranje) tabel betreft de sancties die in het kader van het JSR worden opgelegd aan 18- tot 23-jarigen. De groene tabel gaat over sancties die in het kader van het VSR zijn opgelegd aan 16- en 17-jarigen. Per sanctie is genoemd welke ketenafspraken gemaakt zijn. De werkwijzen/afspraken waarin geen verandering zal plaatsvinden zijn buiten beschouwing gelaten.

Wijzigingen die niet binnen de twee genoemde tabellen passen, staan onder 'overige ketenafspraken'.

Tabel 1: 18- tot 23-jarigen binnen jeugdstrafrecht (JSR)

Het OM heeft een centrale rol bij de routing van zaken waarin JSR wordt toegepast bij 18- tot 23-jarigen. De ‘trigger’ voor het OM is de vermelding van artikel 77c in het vonnis van ZM. Duidelijkheid in de bouwstenen van het vonnis is van belang voor een juiste routing daarvan.

Er wordt vooral gebruik gemaakt van de in het JSR bestaande, handmatige routeringswijze. Uitzonderingen daarop worden in onderstaande tabel omschreven. Bij de (handmatige) routing is het van belang dat de administratie van het OM duidelijk aangeeft dat het gaat om een meerderjarige waarop het JSR is toegepast.

18 tot 23 Jeugdstrafrecht (JSR)	Routeren	Tenuitvoerlegging	Impact/Opmerkingen
1. Geldboete	CJIB	CJIB	Geen nieuwe ketenafspraken nodig. Zie 3b voor vervangende hechtenis/detentie
2. Taakstraf	OM	RvdK	Ketenafspraken: 18- tot 23 jarige wordt door het OM handmatig naar de RvdK gerouteerd conform huidige werkwijze bij 18-. RvdK zet deze groep ondanks leeftijd <u>niet</u> door naar 3RO. Trigger OM is 77c in vonnis
3. Detentie/hechtenis			
3a) Voorlopige hechtenis	OM	JJI/HvB	Ketenafspraken: Na beslissing RC of raadkamer, stuurt OM het formulier voorgeleidingen (met daarin het voornemen toepassen JSR/vordering bewaring in JJI) en het vonnis van de RC naar IJZ. IJZ regelt plaatsingen in JJI. Bij aanmelding bij IJZ vóór 14u kan plaatsing dezelfde dag worden gerealiseerd. Wanneer dit ná 14u gebeurt wordt het mogelijk een dag later. Impact: waarschijnlijk vaker voorlopige hechtenis volgens JSR --> vaker aanmelding na 14u --> vaker uitloop naar volgende dag. (NB: als RC niet mee gaat in voornemen OM tot toepassen JSR en

			inbewaringstelling in een HvB gelast, wordt de 18- tot 23 jarige volgens daarvoor bestaande werkwijze gerouteerd).
3b) Vervangende hechtenis/jeugd detentie	CJIB CJIB OM	CJIB CJIB CJIB	<p>Wijziging door ASR: De tenuitvoerlegging volgt het toegepaste strafrecht, ongeacht leeftijd. D.w.z. 18- tot 23 volgens JSR gaat naar JJI i.p.v. GW. De afspraken rond zelfmelden volgen de plaats tenuitvoerlegging. (Dat wil zeggen: bij JJI is uitgangspunt zelfmelden (met uitzondering van TUL), bij GW is uitgangspunt arrestatiebevel. Impact: intern CJIB.</p> <p>Bij boete: Geen nieuwe ketenafspraken nodig. Bij schadevergoeding: Geen nieuwe ketenafspraken nodig. Bij taakstraf: Geen nieuwe ketenafspraken nodig. Bij GBM: Geen nieuwe ketenafspraken nodig.</p> <p>Ketenafspraken in uitzonderingssituatie: Indien een rechter beslist tot toepassen JSR maar tevens de uitzondering toepast dat na bereiken van de leeftijd van 18 jaar vervangende hechtenis (GW) moet worden uitgevoerd, moet in zowel handmatige berichtgeving (GBM/Taakstraf) als elektronische berichtgeving (boete/schadevergoeding) richting het CJIB de vervangende vrijheidsstraf duidelijk worden vermeld.</p>
3c) detentie hoofdstraf	OM > CJIB	IJZ/GW	<p>Ketenafpraak: OM routeert elektronisch naar CJIB.</p> <p>Achtergrond: Er zijn zowel jeugd- als volwassen titels op basis waarvan een jongere geplaatst kan worden bij JJI/GW. Daarnaast kunnen er in de periode dat het adolescentenstrafrecht toegepast kan worden (de periode waarin een verdachte/veroordeelde 18- tot 23 jaar oud is) meerdere vonnissen van</p>

			<p>toepassing zijn die ten uitvoer worden gelegd.</p> <p>Ketenafpraak: In deze gevallen is paragraaf 1.3 van de Aanwijzing Executie van toepassing (zie bijlage). In deze paragraaf wordt een rangorde weergegeven. De volgorde van uitvoeren van sancties volgt deze rangorde (sanctie die het hoogst staat in de rangorde eerst). Daarnaast geldt: het type strafrecht in het kader waarvan de sanctie met de hoogste rangorde is opgelegd, is leidend. Wanneer een dergelijke sanctie zowel in het kader van JSR als in het kader van VSR is opgelegd, gaat JSR voor. DJI bepaalt vervolgens of, en wanneer, eventuele overplaatsing plaatsvindt naar GW.</p> <p>Achtergrond: Artikel 8 BJJ regelt dat wanneer iemand die een gevangenisstraf (GW) opgelegd krijgt in het kader van VSR reeds in een JJI verblijft, de gevangenisstraf aansluitend geëxecuteerd kan worden in de JJI. Andersom is niet geregeld dat wanneer iemand al in een GW verblijft op het moment dat jeugddetentie (JJI) wordt opgelegd, de jeugddetentie aansluitend geëxecuteerd kan worden in GW.</p> <p>Ketenafpraak: Wanneer een 18- tot 23 jarige al in een GW verblijft op het moment dat een nieuw vonnis wordt uitgesproken, waar jeugddetentie deel van uitmaakt, wordt deze automatisch door het CJIB naar DJI gerouteerd. GW signaleert dit en stemt af met Officier van Justitie of omzetting gewenst is, zodat de jeugddetentie aansluitend geëxecuteerd kan worden (in GW).</p>
4. Jeugdreclassering (JR)	OM	JR	<p>Ketenafspraken: Het OM routeert JR bij 18- tot 23 jarigen handmatig conform huidige werkwijze bij 18- (rechtstreeks naar JR of via RvdK naar JR). Trigger OM is 77c</p>

			<p>in vonnis. Het CJIB heeft hier geen rol.</p> <p>NB: Deze afspraak is tijdelijk totdat routeren JR via het CJIB gebeurt.</p>
5. Volwassenenreclassering (VR)	OM > CJIB	VR	<p>Ketenafspraken: OM routeert handmatig naar het CJIB. Het CJIB kan deze gevallen handmatig invoeren en routeert vervolgens naar 3RO. Trigger is JSR / VR.</p>
6. GBM	OM	IJZ	<p>Ketenafspraken: OM routeert GBM handmatig naar uitvoerende instelling (JR (evt via RvdK) of VR). Zie 'routing GBM en TUL voorwaardelijke PIJ' voor routing nieuwe detentietitels.</p>
7. PIJ	OM	JJI	<p>Geen aanvullende ketenafspraken OM routeert conform huidige werkwijze bij 18- naar de JJI. Trigger OM is vonnis met 77c</p> <p>Overige wijzigingen rondom PIJ worden opgepakt binnen ASR-thema PIJ.</p> <p>Zie 'routing detentietitels GBM en PIJ' voor routing nieuwe detentietitel (Time Out) en tenuitvoerlegging voorwaardelijke PIJ.</p>
8. Rechterlijke Maatregel Gebieds-/contactverbod	OM	CJIB	<p>Ketenafspraken: OM routeert naar CJIB voor gehele groep 12 tot 23 jaar. Dit is conform de werkwijze in het VSR.</p>
9. Schade/ontneming	CJIB	CJIB	<p>Geen aanvullende ketenafspraken Voor vervangende jeugdetentie, zie 3b.</p>

Tabel 2: 16- en 17-jarigen binnen VSR

Er zijn geen aanvullende ketenafspraken nodig voor het routeren van 16- en 17-jarigen binnen het VSR, behalve waar het de VR betreft. Voor de overige zaken verloopt routing conform bestaande werkwijze binnen VSR. Aandachtspunt is wel de administratieve verwerking door OM dat het VSR wordt toegepast op deze 16- en 17-jarigen, zodat routing juist kan verlopen.

16 en 17 jarigen Volwassenenstrafrecht	Routeren	Tenuitvoerlegging	Impact/Opmerkingen
10. Geldboete	CJIB	CJIB	Geen nieuwe ketenafspraken nodig
11. Taakstraf	CJIB	CJIB	Geen nieuwe ketenafspraken nodig Gaat altijd naar 3RO; binnen VSR is optie JR niet mogelijk
12. Detentie/hechtenis	OM	CJIB > GW	Geen nieuwe ketenafspraken nodig
13. Volwassenenreclassering (VSR)	CJIB	VR	Bestaande werkwijze VSR: Ketenafpraak: OM informeert RvdK.
14. ISD	OM	GW/VR	Geen nieuwe ketenafspraken nodig
15. TBS	OM>DForZo	GW/VR	Geen nieuwe ketenafspraken nodig
16. Gebied/contact verbod	OM	CJIB	Geen nieuwe ketenafspraken nodig
17. Schade/ontneming	OM	CJIB	Geen nieuwe ketenafspraken nodig

Overige ketenafspraken

Routing VR in het kader van JSR bij 16- en 17-jarigen

Trigger is VR/JSR. Dezelfde werkwijze als 18- tot 23-jarigen met VR in het kader van JSR.

Routing detentietitels GBM en PIJ (16- tot 23-jarigen)

De nieuwe detentie-titels van de GBM en PIJ (Time-Out PIJ, Time-out GBM en Nachtdetentie GBM) worden volgens de navolgende stappen gerouteerd.¹ OM zal met Politie afstemmen over hun taak in deze routing.

- OM beveelt arrestatie door lokale politie
- Wanneer de jongere/jongvolwassene is ingesloten, informeert de politie het OM.
- OM informeert IJZ
- IJZ kent een plaats toe.
- Indien mogelijk brengt politie de jongere/jongvolwassene naar de betreffende inrichting. Als dat niet mogelijk is brengt de politie de jongere/jongvolwassene naar de rechtbank. DVO organiseert vervolgens vervoer naar de betreffende inrichting.

Drie werkwijzen routeren

Na het vaststellen van de in deze notitie verwoorde ketenafspraken, zal sprake zijn van drie verschillende wijzen van routeren. Deze worden hieronder nog eens weergegeven.

1. *Route via DJI, selectiefunctie IJZ (individuele jeugdzaken): werkwijze OM meldt aan door middel van voorgeleidingsformulier of afzonderlijk verzoek.*

Route gebruikt voor:

- Voorgeleidingen, OM meldt aan d.m.v. voorgeleidingsformulier en bevel bewaring door RC.
 - Transport vanaf rechtbank door DVO, indien voor 1400 uur gemeld zelfde dag (anders mogelijk nog een nacht verblijf in de politiecel)
- Bevel nachtdetentie in kader van voorlopige hechtenis wordt gemeld bij IJZ, en aan de JJI als de jongere daar al verblijft.

¹ Dit zal, ten behoeve van eenduidigheid in het proces, vanaf nu ook gelden voor tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke PIJ en terugplaatsing PIJ.

- Voorlopige tullen van voorwaardelijke jeugddetentie of PIJ. Procedure via RC gelijk aan voorgeleidingen. PIJ-vonnissen worden na uitspraak gemeld bij IJZ, hierbij is nagenoeg altijd sprake van aansluitende executie.

Werkproces:

- Door de selectiefunctionaris van IJZ wordt een plaats toegekend. Uitgangspunt is regionale plaatsing, redenen om van regionale plaatsing af te zien kan verband houden met mededaders (beperkingen) of eerdere incidenten. IJZ beziet eventueel plaatsing op bijzondere afdelingen.
- Arrestatie door lokale politie, vanaf moment dat jeugdige is ingesloten wordt plaats toegekend, transport via politie naar rechtbank, vanaf rechtbank door Dienst vervoer en ondersteuning (DVO).

2. Route via DJJ, selectiefunctionaris IJZ.

Route gebruikt voor:

- *bijzondere bevelen tot detentie in het kader van PIJ en GBM na verkregen beslissing door de rechter*
 - tenuitvoerlegging PIJ (tul bijzondere voorwaarde)²,
 - terugplaatsing PIJ (bij voorwaardelijk einde),
 - time-out voorwaardelijke PIJ,
 - nachtdetentie GBM,
 - time-out GBM

Deze bevelen zijn direct na uitspraak onherroepelijk. De situatie is meestal dat de jongere niet vast zit. Bij aanwezigheid tijdens de uitspraak op zitting kan de officier van justitie direct aanhouding en tenuitvoerlegging gelasten, dit is aan te bevelen.

Werkproces:

- De officier van justitie/OM stuurt de beslissing van de rechtbank met bevel tot detentie met een last tot aanhouding naar lokale politie.
- Politie neemt contact op met het parket zodra de veroordeelde is ingesloten.³

² Opmerking: de afgesproken werkwijze is anders dan de voorheen gebruikelijke afspraken voor een voorwaardelijke PIJ (waarbij het vonnis werd toegestuurd aan IJZ voor oproep van de jongere). Deze werkwijze had grote vertraging tot gevolg, dat is in deze zaken niet gewenst.

³ Indien politie bij OM meldt dat verdachte niet kan worden aangehouden: de veroordeelde laten signaleren voor opsporing en aanhouding.

- Het parket meldt dan de beslissing van de rechtbank met het bevel detentie bij IJZ.
- Door IJZ wordt direct een plaats toegekend. Indien politie veroordeelde niet kan afleveren bij JJI (buiten regio) regelt het OM met spoed transport via DVO.

3. Route via CJIB

Route gebruikt voor:

- Jeugddetentie (vaak aansluitende executie) of tenuitvoerlegging vervangende jeugddetentie GBM / taakstraf⁴
- Jeugddetentie na bevel omzetting door Officier van Justitie voor mislukte taakstraffen

Werkproces:

- OM geeft titel detentie door aan CJIB
- CJIB zorgt voor plaatsing in een politiebureau.
- IJZ zorgt voor een plaats in de JJI⁵.
- De jeugdige wordt opgeroepen zich op een bepaalde dag bij inrichting te melden⁶.
- Bij niet verschijnen wordt arrestatiebevel afgegeven, gaat naar politie voor tenuitvoerlegging.

⁴ Vervangende jeugddetentie bij geldboete of schadevergoedingsmaatregel ligt al volledig bij CJIB, als inning geldbedrag niet lukt kan CJIB vervangende jeugddetentie tenuitvoerleggen.

⁵ Indien voor de betreffende jeugdsanctie de procedure voor zelf melden van toepassing is heeft het CJIB een aantal plaatsen ter beschikking in Den Heijacker Breda.

⁶ Officier van justitie kan ook direct arrestatiebevel afgeven (afspraak bij Harde Kern, herkansing taakstraf en GBM).

Bijlage: Paragraaf 1.3. Aanwijzing Executie

Uitgangspunten bij de tenuitvoerlegging van (vervangende) vrijheidsstraffen

In het algemeen geldt ter zake de executie van vrijheidsstraffen/vervangende hechtenis de volgende volgorde van tenuitvoerlegging:

- vrijheidsbeneming als gevolg van schorsing van de voorwaardelijke invrijheidsstelling
- voortzetting van de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf als gevolg van gehele of gedeeltelijke herroeping van de voorwaardelijke invrijheidsstelling
- vrijheidsstraf
- vervangende hechtenis schadevergoedingsmaatregel
- vervangende hechtenis taakstraf
- vervangende hechtenis inkomende Europese geldelijke sanctie
- vervangende hechtenis geldboete
- vervangende hechtenis bijkomende straf publicatie vonnis
- Vervangende hechtenis Europese confiscatie beslissing
- vervangende hechtenis (24d Sr oud) of (met betrekking tot vonnissen arresten gewezen na 1 september 2003) lijfswang (art 577c Sv) ontnemingsmaatregel
- gijzeling als dwangmiddel in het kader van een geldboete opgelegd bij strafbeschikking
- gijzeling (de gijzeling als dwangmiddel in het kader van inning van een administratiefrechtelijk opgelegde sanctie komt verder niet ter sprake in deze aanwijzing).

Een schorsing of gehele/gedeeltelijke herroeping van de voorwaardelijke invrijheidsstelling alsook principale vrijheidsstraffen worden zo snel mogelijk ten uitvoer gelegd. Tegen de toewijzing van de vordering tot gehele/ gedeeltelijke herroeping van de voorwaardelijke invrijheidsstelling staat geen beroep open (tenzij zij deel uitmaakt van een uitspraak ter zake van andere strafbare feiten).

Vervangende hechtenis, lijfswang en gijzeling worden zoveel mogelijk aansluitend aan een reeds aangevangen principale vrijheidsstraf ten uitvoer gelegd.

Wanneer een persoon zowel tot een vrijheidsstraf als tot een geldboete is veroordeeld, probeert het CJIB al tijdens de executie van de vrijheidsstraf vast te stellen of de geldboete – eventueel via een incassotraject – geïnd kan worden tijdens de detentie. Ook de tenuitvoerlegging van een eventuele schadevergoedingsmaatregel en Europese geldelijke sanctie start zoveel mogelijk reeds tijdens detentie.

De regiokorpsen geven uitvoering aan de door het CJIB aangeboden executieopdrachten.

Het CJIB maakt in een convenant afspraken met DJI over de beschikbare celruimte voor arrestanten. Plaatsing in een PI dient in beginsel zo snel mogelijk, doch uiterlijk op de tiende dag te hebben plaatsgevonden.

Het CJIB beoordeelt in opdracht van het OM of een veroordeelde in aanmerking komt voor de zelfmeldprocedure. De beleidsregels met betrekking tot het zelfmeldbeleid zijn opgenomen in de bijlagen 1 en 2 .

Voor jeugdigen worden deze regels door het CJIB analoog toegepast met dien verstande dat uitgangspunt is dat ook voor de executie van de vervangende jeugddetentie in beginsel in alle gevallen wordt beoordeeld of de zelfmeldstatus kan worden toegekend.

In geval van samenloop van een vrijheidsstraf/vervangende hechtenis en een taakstraf heeft de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf/vervangende hechtenis voorrang.